

Kurdish Weekly Newspaper

Kurd

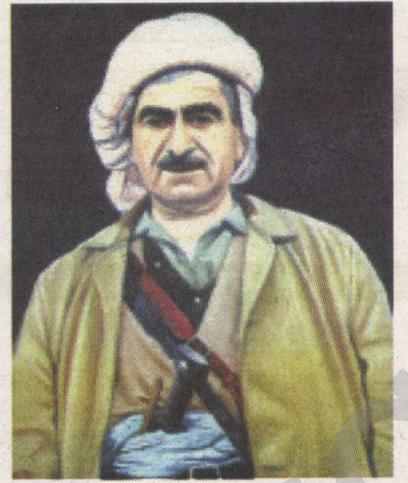
Rojnameya Giştî ya Hefteyî
Kurdish weekly newspaper

Hejmar 26 / Sal 1

04.03.2005

Kurdische Wochenzeitung

Qehremanê
milletê Kurd
Mustafa
Barzanî
di dilê me de
dijî

Rûpel 6

Firat Cewherî:

„Ez li cîhana xwe
ya hundirîn vegeyriyam“

Rûpel 9

Li Başûrê

Kurdistanê mafên jinan
baştir dibin

Rûpel 4

Mehmud Xêriya :

„Zalimê Yuzbaşî
Cendirmûn Deli Fîkrî
piyerê welat de veng da bi“

Rûpel 16

Navdarek "nenas"

Adem Sönmez

Rûpel 7

Konferansa Netewî ya

Bakûrê Kurdistanê
gîhîşt armanca xwe

Rûpel 8

Hamburg de semedî klubê
futbal

FC RONAHÎ ya yew şew viraziya

Rûpel 15

Tuba dibe keça Kurda

Rûpel 13

Dora kuştina kê ye?

Xemgîn Dêrik: Berpirsyarên Kongra-Gel em di Roj Tv de weke he-
def nîşan dan û A. Öcalan jî di hevditinên bi parêzerên xwe re Kemal
Şahîn bi ajantiya Sûriyê tawanbar kir

Yusuf Alataş (Serokê Rêxistina Mafên Mirovan):

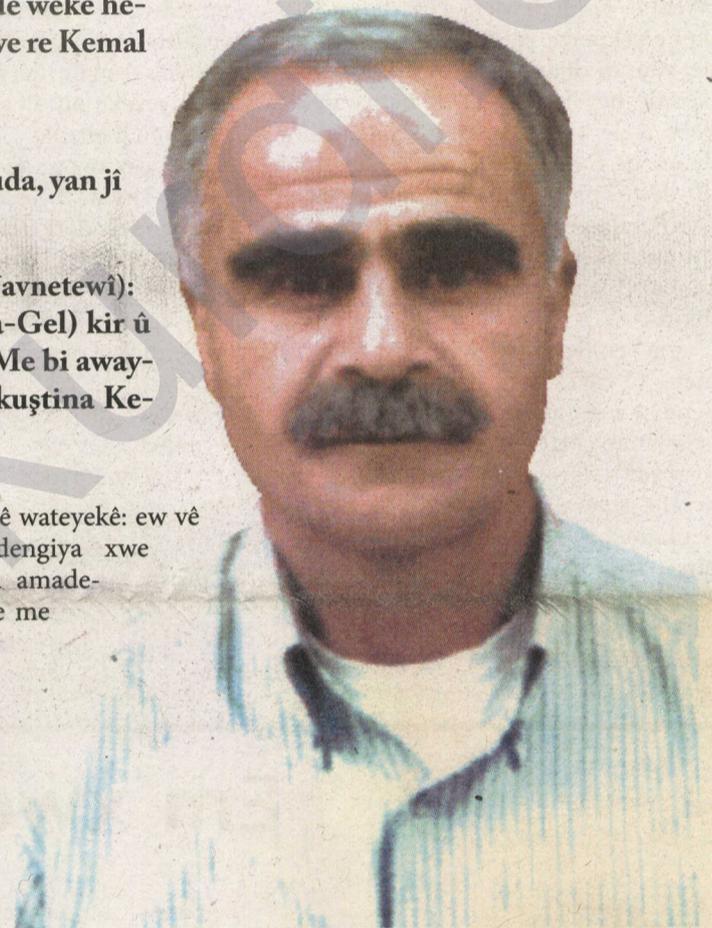
Em weke sazî, li dij in ku mirovek ji ber fikrên xwe yê cuda, yan jî
ji ber ku jî rêxistina xwe veqetiyaye were kuştin

James Logan (Amnesty International-Rêxistina Efûyê ya Navnetewî):
Piştî kuştina Sîpan Rojhilat me gazin ji PKKê (Kongra-Gel) kir û
me jî wê daxwaz kir ku ew careke din tiştêkî wiha neke. Me bi away-
ekî nivîskî, berpirsiyariya wan anî bîra wan. Emê li ser kuştina Ke-
malê Sor jî rawestin.

Roja 17ê Sibate, nêzîkî bajarê Silêma-
niyê, serokê Rêkeftina Demokratên Kur-
dên Rojava, Selaheddin Elî (Kemalê Sor),
di encama êrişeke çekdarî de hat kuştin.
Hêzên Ewlekariya Kurdistanê 7 kesên ku
beşdarî êrişê bûbûn girtin. Kesên ku ha-
tine girtin li xwe mikur hatin ku ew en-
damên Kongra Gel in. Hevalên Kemalê
Sor jî di daxuyaniyên xwe de berê tîrên
xwe didin Kongra Gelê. Di derbarê vê
bûyerê de herkes axivî û her kê tiştêk got,
lê Kongra Gel hîna jî deng ji xwe neaniye.
Li gora şiroveyên ku têne kirin, bédengiya

Kongra Gel bi tenê tê wateyekê: ew vê
tawanbariyê bi bédengiya xwe
dipejirîne. Di dema amade-
kirina vê dosyeyê de me
gelek caran hewil da
ku em xwe bigihî-
nin serokê Kongra
Gelê, Zubeyir Ay-
dar, lê belê ew qet
nehat ser telefonê.

Rûpel 3

Peyama Kurd li Oldenburgê bû mêvanê Mala Êzîdiyan

OLDENBURG (PK) - Yekşema
(27.02.2005) borî, li Mala Êzîdiyan li Ol-
denburgê, Hevkariya Komelên Êzîdiyan
li Elmanya û Peyama Kurd hevditinek
ligel hev pêkanîn. Di vê hevditinê de,
herdu alî li ser wergera bernameya ka-
nala ZDF a li ser Êzîdiyan ku di Peyama
Kurd hejmara 24an de hatibû weşandin,
rawestiyân.

Nûnerên Hevkariya Komelên Êzîdiyan
li Elmanya di axavtinên xwe de carek
din eşkere kirin ku ew "pir bi wê yekê
êşiyane ku rojnameyê Kurdî nivîseke
tije nerastî û tiştên bêbextî di derbarê
Êzîdiyatiyê de weşand."

Rûpel 8

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

Bayram Ayaz

Tefaqa Nêçîrvan
"Talabani" û Celal
"Barzani"

Rûpel 2

Cemal BATUN

Em xwe munaqêşe
bikin!

Rûpel 2

Reşîd Battê

Çi ji Şivan
tê xwestin?

Rûpel 14

Selim Çürükkaya

Nehey

Rûpel 15

Tefaqa Nêçîrvan "Talabanî" û Celal "Barzanî" dê leyiztikên dijminan betal bike!

Bayram Ayaz

Çendek berê, şandekî dewleta Tirk di bin serokatîya dîplomatê Wezaretê Karê Derve Osman Koruturk da serdana Kurdistanê kir. Ew bûne mêvanê birêz Celal Talabanî. Li gor agahdariyên medya Tirkî, di vê heyetê de nûnerên ordiyê, saziya îstixbaratê, Wezaretê Karê Derve û dezgehên din hemî hebûne. Yanî, dewleta Tirk şandekî wisa rêkiriye ku hemî bask û hêzên di nav dewletê de temsîl dike.

Wekî tê zanîn dewleta Tirk di nav xwe da ne yekperçe ye. Eger di pirsê Kurdî de, yanî di dijayeti û dijminahiya Kurdan de hevahengiyekî di nav wan de hebe jî, lê belê di pirsên stratejîk din de ew ne li hev in. Meclîs û Hukûmet di destê partiya îslamî-muhafazakar (AKPê) da ye. Serokkomar, ordî û partiya muxalefetê -CHP- jî serkêşiya xeta kemalîst, ango parêzgeriya statûkoyê dikin.

Dezgehên dewletê jî bi çavêkî li hukûmetê, bi çavêkî din li ordiyê û hevalbendên wê dinêrin. Wek mînak, saziya îstixbaratê (MIT) bi Serokwezîr (Teyîp Erdogan) ve girêdayî ye, lê hertim hesabê generalan dike.

Hukûmet jî çî dibêje bila bibêje, ew ser pirsên stratejîk nikare bi serê xwe biryaran bigre. Ev pirs di Komîteya Parastina Netewî (MGK) de tîr rêberizkirin û siyaseta dewletê li gor nêrinên MGKê tê diyarkirin. Hukûmet biryarên MGKê

bi cîh tîne. Li Tirkîyê, eger ji ber peywendiyên Yekîtiya Ewropayê kontrola wan hinekî sist bûye jî, lê hêj hefsarê desthilatdariyê di destê ordiyê da ye. Li Tirkîyê partiyek dikare bibe Hukûmet, lê her Hukûmet nikare bibe xwedî desthilata dewletê. Ew mohr di destê ordiya kemalîst da ye. Vêca karên bi pirsê Kurdan ve girêdayî, hemî babetên dewletê ne. Dewlet, yanî ordî bi rêya MGKê biryaran dide. Siyaseta Irakê û başurê Kurdistanê jî xwe bi temamî karê Sererkaniya ordiyê ye. Rojnameyên Tirkan jî dinivîsin ku dewlet, ser bingehê xebata ordiyê û Wezarata Derve ya hevbeş siyaseta xwe ya Irakê û bi gotina wan "şimalê Irakê" ders dike û dixwaze çarçoveyeke nu diyar bike. Heta hinek biryaran jî girtine.

Di vê çarçoveyê de, serdana dawî ya şanda Tirkan û nûçeyên di derbarê wê seredanê de derketin, gelek balkêş bûn. Tirk jî alîkî ve dixwazin carek din têkiliyên xwe bi Kurdên başur re daynin û bi vê rêyê tevli prosesa Irakê bibin. Aliyê din ve dixwazin dubendiyê bixin nav Partiyê û Yekîtiyê. Heta eger ji destê wan werê, dê bixwazin wan berê hevdu jî bidin.

Ev, lêgerîna Tirkan hewldanekî nu ye. Encamên hîlbijartinên Irakê û Kurdistanê, vê pêdiviyê derxistiyê pêş wan. Siyaseta Tirkîyê di hîlbijartinan de tîkçû. Wan hesabên xwe li ser Ereben sunî û şîî yên fanatîk û li gor Turkmenan çêkirin. Ev herdu alî jî binketin. Nûnerê Cepha Turkmenan dibêje me şaşî

kir ku bi Kurdan re hevbandiyê çênêkir. Hûn dikarin van gotinan, di siyaseta de wisa têbigîhin ku dewleta Tirk dibêje, xwezî Turkmenên bi me ve girêdayî bi Kurdan re hevbandiyê çêbikira û ev encamên ku me şerpeze kirin derneketa meydanê!

Turkmenan hemî ser hev bi qasî nod hezar deng girtin. Nuha êdî dewleta Tirk nikare behsa du milyon û niv Turkmenan bike. Sed hezar li kû, du milyon li kû? Vêca ev encam ji bo siyaseta dewletek rûreşî ye. Nuha dewleta Tirk di hewldanê de ye ku rûyê xwe yê reş hinekî gewr bike!

Şanda dewleta Tirk vê carê çû bû mêvanê birêz Celal Talabanî. Medya Tirk cîh cîha pesnê birêz Talabanî da û xwest birêz Mesud Barzanî jî reşî bike. Hin "Irakologên" nu wekî nivîskar û rojnamevan Taha Akyol jî (ji rojnameya Milliyet) rezên fitneyê nivîsin. Wekî em li wênaya medya Tirkî binêrin, dibînin ku nuha jî Talabanî hezîdîkin û Barzanî jî reşî dikin. Ev helwest dide nişan ku ew dixwazin fitne û fesadiyê bêxin nav Kurdan. Ji xwe ev her îş û karê wan e!

"Hezkirina" dewleta Tirk ji bo birêz C. Talabanî gotinekî pêşiyên Kurdan anî bîra min ku dibêje "Dijminên bava nabin dostên lawa". Dewleta Tirk heta siyaseta xwe ya înkari û tunekirina Kurdan bi aşkere û fermî neguherîne, ne dibe dostê Yekîtiyê û ne jî yê Partiyê. Helbet vê rastiye serkirdayetiya tevgera Kurdistanê li başurê welatê me ji me baştir dizanin.

Ev helwestê dewleta Tirk îşaretê dide me, bê Tirk vê fetrê dixwazin çî bikin. Ilacê vê yekê tefaqa Nêçîrvan "Talabanî" û Celal "Barzanî" ye. Nuha ji me ra siyaseta netewî yekgirtî pêwîst e. Birêz Nêçîrvan divê bibe "Talabanî" û birêz Mam Celal divê bibe "Barzanî". Dema ev pêktê em bi serdikevin. Delîlê wê encamên hîlbijartinan e.

Berî her tiştî divê birayên me li başurê welatê me aşitî, aramî, emîn û îstiqrarê pêkbinin. Sînorê dewleta Kurdistanê bîghînin coxrafiya dîrokî û dewleta federe bi dinyayê bidin qebûl kirin û mohra Yekîtiya Miletan li binê bidin. Piştê wê her partî ji xwe ra û bila demokrasî nav li me her yekî bike.

Ji ber ku li Hewlêrê, Silêmaniyê û Dihokê emîn û îstiqrar pêkhatiyê, rê li ber demokrasiyê vebû, her yek bi listeya xwe dikarî tevli hîlbijartinê bibe. Lê li Kerkûkê eger Kurdan tefaqa çênêkiriba, dibe ku metirsiyeke mezin li ser Kerkûkê peyda bibiye.

Îro roja hevbandiya netewî ye û ne dema hesabên biçûk e.

Ew wênaya netewî yekgirtî ku Yekîti û Partiyê van du mehên dawî nişanî cihanê dan, rêya herî rast e û misogeriya serkevtinê ye. Em jî divê zêrevanê vê siyaseta bin.

Dewleta Tirk carek din dide ser riyeke şaş û ewê bixesirin. Çareserî divê ew xwe biguherînin.

Em xwe munaqêşe bikin!

Cemal BATUN

Berî mehekê hîlbijartinên parlamentoya navendî ya Iraq a federal, parlamentoya herêmî ya Kurdistanê Iraqê û yên şaredariyan bidawî hatin. Hevbandiya Kurdistanê ku ji Partiya Demokrat a Kurdistanê û Yekîtiya Niştimanî ya Kurdistanê û çendîn partiyên din ên Kurd pêkhatî serkeftinên mezin bidest xist. Ev serfirazî ji alî di destê yekem de Kurdan û bi giştî ji alî hêzên demokrat ên cihanî ve bi kêfxweşî hate pêşewazî kirin. Dijminên demokrasî û Kurdistanê jî, ji serkeftina Kurdan gelek eciz bûn, hinan ji wan tehdîdên xwe jî kirin...

Di pêvajoya serkeftina brayên me yên

Başur de, me gelek hestên xwe yên pirozbahiyê gihandin desthilata siyasî ya Kurdistanê Iraqê. Di bersîvek gihiştî min de, hate gotin ku: "belê, destkeftina Kurdistanê Iraqê serfirazî ji bo tevayiya gelê Kurd e. Lê, kilîda çareserîya pirsê Kurdistanê û ya Kurd bi giştî ji Bakurê Kurdistanê derbas dibe"...Ev rêz dibe bête munaqêşekirin, lê bêguman e: ku Bakurê Kurdistanê mezintirîn perçeyê Kurdistanê ye û ew e ya ku pêwîste bibe navenda çareserîya doza Kurdistanê.

Herçend ez li vê pirsê ponijîm, zêdetir min bawerî anî: heta ku pirsê Bakurê Kurdistanê nekeve rêya çareseriyê, Kurdistanê Iraqê bi xwe gelek zor e ku bînek rehet bigre...Ev yek barek giran dide ser milê tevgera Bakurê Kurdistanê ya rêxistinî: ya siyasî û civatî...

Herçend ku barek giran jî li ser mil e, mixabin rastiya tevgera Kurd a Bakur ne di wê qadê de ye ku hêviyên gelê xwe di meydana diplomatik, navneteweyî û navxweyî bi xwe de bicîh bîn e.

Em vê rastiye bibînin!: Dewleta Turkiye bandorek hişk li derdora pirsê Kurdistanê Iraqê dipêçe, Kurd li her aliyê cihanê

bin êrişên destkeftinên wan dike...Lê, tevgera Kurd nikare reaksiyona xwe bi hestên demokratîk, siwîl û civatî li Bakurê Kurdistanê derbasî jîyanê bike. Dewleta Turkiye dibêje- ez dê rê nedim Kurdên Iraqê ku tiştêk bidest bixin! Li Enqere, Istanbul û bajarên din ên mezin ên Turkiye meşan li dij Kurdistanê Iraqê pêktin e. Lê, li Diyarbekr, Wan, Mêrdîn an her bajar û bajarokek din a Bakurê Kurdistanê be, meşek piştigiriyê ji bo Kurdistanê Iraqê yan jî meşek protestoyê li dij siyaseta Turkiye hemberê Kurdistanê Iraqê lidar nakeve.

Konjuktura cihanê ya îroyîn gelek di keysa pirsê Kurd de ye. Tevgera Bakur, ger îro vê keysê bidest nexê, her biçê dê jê re zehmettir bibe. Ger tevgerên siyasî û civatî yên heyî bersîva van daxwazên gelên xwe nedin, dê gel û civat alternatîfên din derbixê rojevê. Ev yek li tevayiya cihanê weha bû ye. Ger rêxistinêk pirsê ku li ser avabûyî bi xwe mijûl nebe û ji bo çareserîya wê bizavê neke, hebûna wê dikeve bin pirsê de(!)

Tevgera Bakurê Kurdistanê, ji îro gelek zêdetir dikare kar û bar bike. Ya herî girîng îro ev e ku li ser vê pirsê konsantre bibe. Ne bi civînan ku hin dibêjin "me dostên xwe dîtin"...lê bi civînan, meş, xwepêşandan û çalakiyên din ên ber-

keftî...dikare berhemek baştir bidest bixe.

Wek ez dizanim, niha hin rêxistinên kampanya imzeyên piştigiriyê ji bo Kurdistanê Iraqê destpêkirin e. Ev bi xwe jî karek baş e, lê ya baştir ew e ku mirov hêza xwe derbasî pratîkê bike û di destê yekem de, ji Turkiye re bide diyarkirin: Kurdistanê Iraqê li Bakurê Kurdistanê xwedî piştigirîya 20 milyon brayên xwe ye...

cbatun@yahoo.se

IMPRESSUM

XWEDİYÊ ROJNAMEYÊ
PEYAMA KURD VERLAG
PEYAMA KURD
THOMAS-MANN-STR. 22, 53111 BONN / GERMANY
FON: +49 (0228) 18 00 654
+49 (0228) 18 00 655
FAKS: +49 (0228) 18 00 656
WWW.PEYAMA-KURD.COM
INFO@PEYAMA-KURD.COM

REDAKSIYON

KURMANCIYA JORIN:
Z. PIRKEMAL (MAGAZIN Û BÊHNEVEDAN),
FADIL OZÇELİK (EDITORÊ BAKUR),
SIRWAN HECİ BERKO (DIASPORA)
KIROKİ (ZAZAKI):
SEYİDXAN KURJİ (EDITOR)
KURMANCIYA JÉRİN:
DANA ALI, VENUS FAIQ, SİMKAN AZİZ, NİZAR CAF, COTYAR DARFIROS,
MANSUR SİDQI, MUSTAFA ÇHUARTAYI

PEYAMA KURD JI MAFÊ XWE DIBINE, KU NIVÎSÊN JÊ RE TÊNE ŞANDIN, KURT BIKE. EW JI ALIYÊ RÊZIMAN Û RASTNIVÎSINÊ VE DI SERASTKIRINA BERHEMAN DE AZAD E. PEYAMA KURD BERHEMA KU JÊ RE TÊ ŞANDIN Û BERÊ LI CIVÊKÎ DİN HATIBE BELAVKIRIN, NAWÊŞINE.

Dora kuştina kê ye?

Heta ku Kongra Gel bi daxuyaniyekê nerîna xwe ya di derbarê vê bûyerê de eşkere neke, tawanbar ew e. Me di vê derbarê de li niherîna gelek kes û saziyan pirsî. Yek ji guwahên (şahid) bûyerê, Xemgîn Dêrikê ku herweha endamê Komîteya Navendî ya Rêkeftina Demokrat e, wiha got:

Xemgîn Dêrik (Endamê Komîteya Navendî ya Rêkeftina Demokrat):

Em berî 6 mehan ji Kongra Gelê cuda bûn. Ji wê demê û heta niha ve, em di Roj Tv de ji aliyê berpirsiyarên Kongra Gelê ve bi xayintiyê ve tene binavkirin û weke hedef tene nişandayin. Berî niha ji gelek grûbên xwe yên kuştinê şandin derdora me û gelek pere ji ji bo vî karî dabûn, lê bi ser neketin. Kemal şahin ji ber ku sekreterê bizavê bû, ji bo wan hedef bû. A. Ocalan di 22.09.2004an de di hevdîtina xwe ya li gel parêzerên xwe de, navê Hevalê Kemal dibêje û wî weke ajanê dewleta Sûriyê bi nav dike. Di dema kuştina Hevalê Kemal de wan bi çekên curbecur êrîş anîn ser navenda me. Me zanibû ku ew endamên Kongra Gelê ne, lê me nexwest ku em bê delîl bibêjin. Piştî ku 7 kes ji wan hatin girtin û ew li xwe mikur hatin ku ew endamên Kongra Gelê ne, me ji daxuyani belav kir. 2 kes ji van endamê PÇDKê ne, (Partiya Çareseriya Demokratîk ku ji aliyê Kongra Gelê ve hatiye sazîkirin, ji bo ku bi awayekî legal li Başûrê Kurdistanê bixebite). Navê endamên vê tîma taybetî ev in: Dogan, ji herêma Mêrdînê ye. Rûbar: ji Bakurê Kurdistanê ye. Mihemed Sofî (Xelîl): ji bajarê Qamişloşê ye. Rêzan: ji Bakurê Kurdistanê ye, em nizanin bê ji kîjan herêmê ye. Aram: Endamê Komîteya Navendî ya PÇDKê ye û ji Başûrê Kurdistanê ye. Navên din niha nayên bîra min. Wan nasnameyên sexte li ser navê PDKê (Partiya Demokratîk Kurdistanê) amade kirine û ew bi wan nasnameyan ketine herêmê. Di encama lêpîrsînê de diyar bû ku nasnameyên wan sexte bûn. Hêzên Ewlekariyê bi her awayî alîkariya me dikin. Serokê YNKê, Birêz

Serokê Rêxistina Mafên Mirovan Yusuf Alataş

û YNKê de bi sedema vê bûyerê nexweşî çêbûne û riya Qendîlê û Mexmûrê jî ji aliyê Hêzên Ewlekariya Kurdistanê ve hatiye girtin.

Yusuf Alataş (Serokê Rêxistina Mafên Mirovan):

Em weke sazî, li dij in ku mirovek ji ber fikrên xwe yên cuda, yan jî ji ber ku ji rêxistina xwe veqetiyaye were kuştin. Tê gotin ku ev mirov ji aliyê Kongra Gelê ve hatiye kuştin, lê belê heta niha Kongra Gelê bi awayekî fermî ev bûyer nepejirandî ye. Dema ku bûyer hat pejirandin, wê demê em ê jî helwesta xwe deynin. Kîjan dewlet dibe bila bibe, kîjan rêxistin dibe bila bibe, em li dijî çalakîyên bi vî awayî ne.

Ayhan Çiftçi :

PKK xwediyê zimanekî taybet e. Di wî zimanî de gotin ne li gora wateya xwe ya unîversal tene bikaranîn. Demokrasi li helekê û demokrasiya PKKê li helekê ye. Aştiya PKKê li helekê û aştîyê unîversal li helekê ye. A.Öcalan kete destê Tirkan, kete bin xizmeta wan û navê xizmeta xwe kir "aşî". Ji bo Kurdan wî qet banga aştîyê nekiriye. Sala yekem ku PKKê got, "me êdî dest bi aştîyê kiriyê", li Qeledizê erîşî YNKê kir û 500 pêşmerge kuştin. Ez naxwazim vê çîrokê dirêj bikim. Şertên rojane Kurd û Amerîkî li Iraq, Îran, Sûriyê û heta li Tirkîyê jî kirine hevalbend. Kemalê Sor ji bo çîhgirtina di nava muxalefeta Kurdên Sûriyê de namzet bû. PKK rola "Vorposten" ango qereqola li pêş hevkarîya Kurdan ya li gel Amerîkayê dilîze. Ji bo vê yekê ye ku Kemal pir bi zanebûn hatiye kuştin.

Ewrûpa û nemaze Almanya, li Rojhilata Navîn siyaseta Pro-statuko temsîl dikin. PKK jî di siyaseta xwe ya rojane de parastina statukoyê dike. Muxalefeta Kurdan jî li dijî statukoyê ye. Ji ber vê yekê, listikeke weke 'kişikê' tê listin. Dema ew bi ser PKKê ve jî diçin, ya rast, çavê wan li muxalefeta Kurdan e. A. Öcalan pir caran ez jî weke hedef ji partiya xwe re nişan dame. Medyaya PKKê, herroj êrîşî me dike. Dewleta ku em lê dijîn dizane ku xetere li ser me heye. Lê belê di vê babetê de heta niha tu deriyên hiqûqî li me venebûne.

Sait Çurukkaya :

Ne tesadufek e ku vê demê endamên PKKê yên berê li helekê tene kuştin û li hêla din jî ji aliyê hinek dewletan ve tene girtin. Ez di wê baweriyê de me ku

ev encameke konseptê Îmralityê û Dewleta Tirkîyê ye.

Li Ewrûpayê jî, bi taybetî Almanya piştigiriya vê siyaseta dike. Almanya, di sed-sala derbasbûyê de piştigiriya tevkujiyên Dewleta Tirkîyê kir û niha jî bêyî şert û merc û bêyî çareserîkirina pîrsgirêka mafên Kurdan, piştigiriya endametiya Tirkîyê ya ji bo Yekîtiya Ewropayê dike. Ew mirovên ku ji PKKê cuda dibin, li vî welatî tene girtin. PKK-Kongra-Gel yan jî PK-Kya nû, tu caran demokrasi nepejirandî ye û napejirîne jî. Pîrsgirêka demokrasiya nava PKKê, ji bo me jî girîng e. Mirovê ku bibêje, "min bi xwe Kurd çêkirine û ew rakirine ser pêyan", ma ew ê çawa xwe demokratê herî mezin nebîne?

Her mirovê ku ji PKKê cuda dibe, ji aliyê PKKê ve weke xetereyêke potansiyel tê dît. Heke ji destê wan were, ew ê tevan ji holê rakin. Ev pêwîstiyêke girêdayina ruhê Apocitiyê ye. Mirovê ku herî zêde bi kuştina Kurdan kêfxweş dibe, Duran Kalkan e. Ez di wê baweriyê de me ku ev dijminê Kurdan, bi şadeta Hevalê Kemal ji kêfxweş bûye. Ez di wê baweriyê de me ku PKK wê di dema pêş de erîşên xwe li dijî muxalefeta zêde bike. Piştî vê bûyera dawîn, divê êdî ev cîneyetên navxweyî yên ku bûne birîneke civakî, mîna "cîneyetên toreyê" werin dîtin û şîrovekirin.

Dr. Zerdeşt Haco (Serokê PENa Kurd):

Belê bi taybetî li ser mîrkujên cangorî Kekê Kemal şahin û hêzên li piştta wan, ez dikarim bêjim ku ew ê tucarî nikarîbin xwe ji wî cezayê ku dîroka tevgera Kurdistanê ya rizgarîxwaz dê bide wan, rizgar bikin.

Partiya Demokrat a Kurdistan-Bakur (PDK):

Kî destê xwe bixe xwina kurdan gunehbarîyêke mezin dike û dikeve rewşêke ji tevgera welatparêza Kurd. Pêwîst e ji bo bûyerên bi vî awayî em hemû dezgehên navnetewî rakin ser piyan. Di vê mijarê de lazim e hêzên Kurdistanî xwediyê helwesteke yekgirtî bin. Xeta Îmralityê xizmeta Dewleta Tirk dike. Hemû rêxistinên Kurdan ji aliyê PKKê ve weke dijmin hatine dît. Divê hêzên Kurdî jî helwesta xwe ya li hemberî Kongra-Gel zelal bikin û bibêjin ka ew bi van kirinên xwe xizmeta Kurdan dike yan na.

Partiya Sosyalîst a Kurdistanê (PSK):

Li gor raya me, kuştina Kemalê Sor, weke ku me di daxuyaniya xwe de jî gotibû, bi sedema têkbirina aramî û ewlehiya li navçeyê çêbûye. Kiryar û provakasyonên bi vî rengî zemînekê ji bo têkbirina ewlehiya Kurdistanê Başûr, ji dewletên dagîrkerên Kurdistanê re, amade dikin.

Li gor nûçeyên çapemeniya Kurdan, Hêzên Asayîşa Silêmaniyê, kujêr girtine, û herweha diyar bûye ku ew endamên Kongra Gelê ne. Divê kujêrên Kemalê Sor û hevalên wî, li gor qanûnên Kurdistanê Başûr bêne cezakirin û kujêr bêne eşkerekirin. Herwisa, divê Hikûmeta Herêma Kurdistanê, bala Kongra Gelê bikişîne.

Sebeb çî dibe bila bibe, divê Kongra Gel dawî li kuştin û şiddetên xwe bîne û nebe gopale destê dijmin. Divê ew destdirêjahiya karên Kurdistanê Başûr neke û rêzê li deskeftiyên wê bigire. Bila kuştina Kemalê Sor û hevalên wî bibe kuştina dawîn.

Gunay Aslan (Rojnamevan):

Min bûyerên bi vî awayî tucaran nepejirandî û ez napejirînim jî. Ez herdemê li dijî helwestên weha derketime û ez ê di pêşerojê de jî li dijî bim. Kî dibe bila bibe, ne rast e. Ez vê bûyera ku li nêzikî bajarê Silêmaniyê çêbûye jî şermazar dikim. Berî niha jî dîsa li wê herêmê Sipan Rojhilat hatibû kuştin û 5 endamên Kongra Gelê jî hatibûn kuştin. Di nava Kurdan de pêwîst e ku êdî tiştên bi vî rengî çênebin. Ji ber sedemên siyasî û însanî, pêwîst e ku mirov li dijî derkeve.

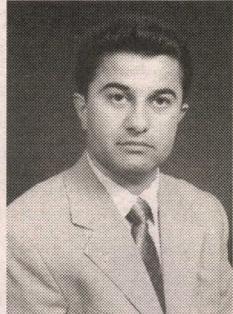
Zekî Ozturk

Ji sala 1999an ve PKK li dijî Kurdan şer dike. Ji wê demê ve PKK ne xwediyê îradeyêke siyasî ye. Ne bi tenê mirovên ku ji PKKê cuda bûne, lê belê her kesê ku berjewendiyên netewî diparêze hedefên PKKê ye. Tiştên ku tene kirin îsbata ve yekê ne. Heta niha kesek li dijî van kiryarên nemirovane derneketiye. Hêzên Kurdistanî ev pîrsgirêk weke pîrsgirêka PKKê ya navxweyî nirxand û ji xwe re kir malzemeyêke siyasî. Bi vî awayî, ez nikarim bibêjim ku Hêzên Kurdistanî xwediyê helwesteke bibandor in. Li gora dîtina min, ne girîng e ku mirov weke kes tedbirên xwe bigire. Ji xwe, tiştê ku tê xwestin ev e. Ew dixwazin mirovan bi tenê bihelin. Ya girîng ew e ku mirov bikare helwesteke yekgirtî li dijî van çalakîyên PKKê werbigire. PKK di kesayeta mirovekî de, derba xwe li welatparêziya Kurdan didê. Ji ber vê yekê, pêwîst e ku mafên neteweyî jî bi konseptêke giştî bêne parastin. Li hemberî erîşên PKKê, min bi xwe tu tedbirên şexsî ji bo xwe werne-girtine.

Mela Mistefa di ferhenga zarokên gundê me da (*)

Silêmanê Alîxan

Li 6/3/1975 hikumeta Îraqê ku Ehmed Hesen bekir, xizmê Seddam Hisênê diktator, serokatiya wê dikir, lihevhatineke xiyaneçî li dijî gelê Kurd digel şahê Îranê li Cezayir morkir, di encama vê lihevhatinê de şoreşa Îlonê

ku nemir Mele Mistefa BARZANÎ serkêşiya wê dikir, şikest û ji bo demekê tivengên Pêşmergê bê deng man.

Eskerê Be'siyan hizir kir ku êdî teqê teq li baregeh(qereqol)ên wan nahête kirin û êdî wan guh li navê Mele Mistefa û Pêşmergê wî nabîte ve û ew dê bi xweşî di baregehên xweve razên!

Wan ne dizanî ku Mele Mistefa yê bûye qaremanê çirokên şevbîriyên malên hemû Kurdan û eger ew şiyabin bi darê zorê devê jin û mêrên Kurdan û tivengên Pêşmergê bê deng bikin, lê ew neşiyar zarokên Kurdan bê deng bikin.

Reftara zarokên Gundê me li wê demê derbirîna ve rastiye bû, ku her roj spêdê zû ji xew radibûn û ji malên xwe derdikeftin ji bo encamdana yariya xwe ya ku ji bo wan ji hemû yariyan xweştir bû!

Ev yari ne wek çî yariyên din bû, ji ber ku di yariyên din de zarokan xwe dikire du kom yan bêtir û her komek li beramber koma din dirawesta, anku li dijî bû. Dîsan hinek yari hebûn tenê ji bo kuran bûn û keçan ji yariyên xwe yê taybetî hebûn. Herwesa hindê yari hebûn hemû zarokan beşdarî tede ne dikirin, anku hinek zarokan hez lê nebû, yan ji eger piçek baran hatiba zarok ne diçûne çolê û yari ne dikirin. Lê ji bo vê yariyê hemû zarokên gundî (kiç, kur) beşdarî tede dikir, hemiyar ji xwe dikire yek kom, anku hemû bi hev re bûn û hevdij nebûn û eger befir ji hatiba zarok her diçûn da yariya xwe bikin!

Yari ji berbarandina baregehê leşkerê Be'siyan bû ku li teniş gund bû, her

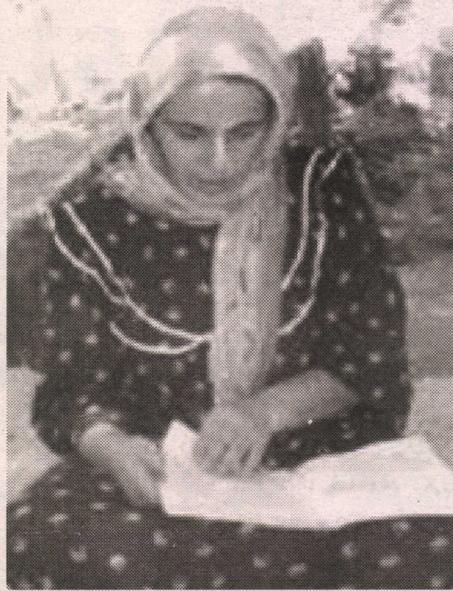
zarokekî berek (kevirek) yan bêtir dihavête baregehî, helbet û ji ber ku hejmara zarokan gelek bû û her zarokekî ji bêtir ji berekî dihavête baregehî, dengê teqê teqê berên zarokan yê ku bi tankên avê yê baregehî diketin, bi sergund de diçû, esker ji ne dikarî bi xweşî di baregehê de rûnin

yan razên, loma derdiketin derê û xeber ji zarokan re digotin û bi tivengên xwe gef lê dikirin. Mebesta zarokan ji ew nebû ku barbarana leşkergehê bikin û birevin, belkî merema wan derkeftina eskerî bû da ku nameya xwe û nameya hemû gelê Kurd bigihînin wan û bi rêka wan bigihînin serên hikumeta Be'sî.

Evca dema zarokan esker diditin, hemiyar bi hev re sirûda xwe ya pir raman ya ku wan bi xwe vehandî û dirust kirî bi hemî eşq û bi çişek mezin vedigot; (Mele Mistefaye, şêrê li meydanê... Ehmed Hesen Bekre, kerê li garanê) û dubare û sê bare û deh bare dikir..., hindî esker ji dengê xwe bilind kirba û xeber bêtir gotiban, zarokan ji dengê xwe bilindtir lê dikir, li vir kerbên gelek zarokên kur ji keçan vedibûn gelek ji hesûdî pê dibir, ji ber ku dengê keçan yê tij bû û bi ser dengê kurkan diket.

Her çende ku eskerê Ereba Kurdî ne dizanî, lê wan baş ramana van peyvan dizanî û havêtina beran û inana navê Mele Mistefa li berahiyê bes bû ku ew têbgehî ku zarok yê pesnê Babê xwe dikin, ew babê ku wan ne dîtî û nexweş bûy û li meydanê nemay, kesê ji ne digote van zarokan ku bi vê kiryarê rabin, belkî berevajî.. malên wan her gav digotê ku xwe nêzikî serbazgehê nekî, lê zarokan wekî xwe dikir û nehêla rojek bi xweşî bi ser eskerê Be'siyan de biçit, û ta wê roja ku careke din dengê tivenga Pêşmergê hatî, di ferhenga zarokên gundê me de her.. Mele Mistefa bû şêrê li meydanê.

(*) *Bîrhatinên Fehîme xana Avdelî, hêvênê ve gutarê bû.*

PK/Hewlêr

Hat ragihandin ku li Başûrê Kurdistanê mafê jinan baştir dibin û di vî warî de zagonên nû hatine amadekirin.

Endama parlamentoya Hewlêr a herêma Kurdistanê Nahla Muhammed Sahlullah got, ku bi salane jin tîn perçiqandin û li beramberî zilm û tadê dimînin. Sadullah dibêje "ev nêzikî du salane ku em ji bo baştirkirina mafên jinan dixebitin û di vî warî de wan sererastkirinên zagonî pêkanîne".

Li herêmên ku "pirjin"î zêde ye zagonên nû tîn danîn. Sadullah di vê babetê de

Li Başûrê Kurdistanê mafên jinan baştir dibin

Endama parlamentoya Hewlêr a herêma Kurdistanê Nahla Muhammed Sahlullah got, ku bi salane jin tîn perçiqandin û li beramberî zilm û tadê dimînin

wilo dibêje: "Zilamê ku xwediyê zewaca fermî ye, heger ji derveyî wê zewacê bi mehra Mellê bi jinek din re bijî, heta bi 5 salan kare bê hepiskirin. Di dema desthilatdariya kevin de zilamê karibû bi mehra Mellê bi 4 jinan re bijiya. Me ev kiryar ji holê rakir. Niha zilamê kare bi tenê bi jinekê re û bi zewaca fermî bijî. Zilamê ku mehra fermî bi jina xwe re çeneke, ewê 3 salan bê hepiskirin. Hevdûberdan ji wê bi biryara dadgehê bê dayîn".

Sadullah bi taybetî li ser cîneyetên torevanî radiweste û dibêje: "Zilamê ku bibe sedemê xwekuştin an întixarkirina jinekê, ewê bi 7 salan bê hepiskirin". Sadullah herweha ragihand ku ewê destûra bi perê bidin jinên ku diwelidin. Ango; jinên xebatkar gava biwelidin ewê hem berî weldê û hem ji piştî welidandinê perê xwe bistînin.

Bûyerên serjêkirina Kurdan bi destê dewleta Sûriyê dibin

Di Televizyona El Iraqiye de kasêta 3 terorîstên ku li Musilê hatibûn girtin, hat weşandin

Rêgaya Kurdistan / weşana Komunist Partiya Kurdistanê

Di Televizyona El Iraqiye de kasêta 3 terorîstên ku li Musilê hatibûn girtin, hat weşandin. Terorîstê bi navê Enes, ku berpirsiyarê grûpên terorîstên îslamî yê Cemaat El Tehvîd, El Cihad û Cêşên Muhammed, e û zilamê muxaberatê Sûriyê ye eşkerekir û got: "Me bi direktîf û daxwaza muxaberata Sûriyê li Musilê serê mirovan jêdikir" ku ji vana ji sedî 95ê wan Kurd in

Terorîstê bi navê Abdulla Hanna ji bi xwe Filehekî Asûrî ye û di TV de dibêje: "Ez ji Musilê berpirsiyar bûm û di bin emrê min de grûpek ji 35 kesî ji hebû û her yek ji van berpirsiyarê 10 kesên çekdar bûn. Kesên ku dixwestin bibin berpirsiyar bi kêmanî divê serê 6-7 kesî

Mêrkûjên ku serê mirovan jê dikirin

jêkiribana". Herweha Abdulla Hanna eşkerekir ku ew girêdayî muxaberatê Sûriyê ne û ddi bin desthilatdariya wan de dixebitin.

Terorîstê sêyem, Mihemed Sebahî, li Musilê li taxa El Vahde rûdinê. Di rejîma Saddam Hisên de wek sûbay kardikir. Ewî got ku ew ji îstixbaratê Sûriyê (bi riya Enes) mehê 1100 (hezar û sed) dolarî distîne û heta niha beşdarî 1210 bûyerên serjêkirinê bûye. Herweha eşkerekir ku ew bombekirin û xweteqandinan li mizgeftan amade dikin û piştî ku trimbêlên bombeyî li camiyar hatin amadekirin, wan dibin çiyê ku lê biteqîn û piştê tîn teqandin.

Jineke Kurd hêla eskerên Sûriyê hate kuştin

Di navbera Serê Kaniyê û Qamişlo de jineke Kurd bi guleyên hêzên ewlekariyê hate kuştin di navbera Serê Kaniyê û Qamişlo de, hêzên ewlekariyên Suriyê li otomobileke rêwiyan reşand û di encamê de jinek bi navê Ezîza Bedran Yezîdî hate

kuştin û du keç û zavayê wê birîndar bûn.

Li gora daxuyaniyek ji malbata Yezîdî, bûyer roja 28.02.05 di navbera 22.00-23.00 de pêk hatiye û sedem tunebûne ku hêzên ewlekariyê otomobileke gulebaran bikin.

Bibe aboneya/ê Peyama Kurd

Nav / Paşnav:

Navnîşan:

USA, Kanada û Austuralya

6 mehan: 70, €

Salekê: 120, €

Welatên Yekîtiya Ewropa

6 mehan: 60,00 €

Salekê: 90,00 €

Almanya:

6 mehan: 50,00 €

Salekê: 70,00 €

Commerzbank Bonn

V. Efe/Peyama Kurd

Konto: 1007947

BLZ: 38040007

Konto:

V. Efe/Peyama Kurd

IBAN: DE38 3804 0007 0100 7947 00

BIC: COBADEFFXXX

Ji bo welatên din tîkiliyê bi rojnameyê re deynin.

Peyama Kurd, Thomas-Mann-Str. 22, 53111 Bonn, Germany

Tel.: +49 (228) 18 00 654 - 18 00 655, Faks: +49 (228) 18 00 656

www.peyama-kurd.com, eMail: info@peyama-kurd.com

Amerîka: Demokrasiya Tirkiyê wek Iraq û Afganîstanê ye

hagenê de gavên girîng avêtibin ji, lê bînpêkirina mafên mirovan û êşkence berdewam in, cîneyetên namûsê berdewamin û rê li ber azadiya fikr û ramanê tîn girtin“.

Washington - Wezareta derve ya Amerîka, di rapora xwe ya mafê mirovan de got “ bikarhatina demokrasiya Tirkiyê wek Iraqê û Afganîstanê ye”. Alîkara wezîrê derve yê Amerîka Paula Dobrianski, di derbarê weşandina rapora mafê mirovan a salane de got “ Tirkiya ku xwe demokratîk û pirdeng dibîne û amadekariya muzakereyên Yekîtiya Ewropayê dike, dişibe Iraq û Afganîstanê“.

Dobrianski got: “Heger azadî û demokrasî li Endonezya, Tirkiyê, Afganîstan û Iraqê bikar tê, çima wê li Îrlanda, Libya, Sûriyê û Sûdî Erebiyanê nekeve şiklê normekê“. Dobrianski bi berdewamî got “ her çiqasî Tirkiyê di derbarê krîterên Kopen-

Dobrianski herweha got “ her çiqasî PKK wek terorîst hatibe destnîşankirin ji, lê hikûmet û PKK alîgirên teqandinê ne. Herdu alî ji li BaşûrêRojhilat (Kurdistan) bînpêkirina mafên kesên ku li derveyî şerî, dikin“.

Di rapora salane ya mafê mirovan de herweha li ser gellek tiştên din tê rawestandî û tê gotin ku “ M.Ali Birand ji ber bernameyek xwe wek alîgirê PKK hatiye tawanbar kirin, biser ku cemaet û terîqet qedexe ne lê kar û xebatên wan berdewam in, belavkirin û dengvedana oleke din tehlûke tê dîtîn, bi tenê wezîrek jin heye û tadeyên li ser jinan berdewam in.

Hikûmeta Lubnanê îstîfa kir

Îstîfakirina hikûmetê bû sedema xwepêşandanên şahiyê

PK / Lubnan

Serokwezîrê Lubnanê Omer Kerame îstîfakirina hikûmetê ragihand. Serokdewletê Lubnanê Emil Lahud ji îstîfaya hikûmetê qebûl kir.

Kerame, ji ber kuştina Refîk Harîrî civînek li parlamentoyê çêkiribû û di vî civînê de eşkerekiribû ku hikûmetê îstîfa xwe berpêş kiriye. Piştî civînê dihat gotin ku wê hikûmet îstîfa bike. Di vî navberê de berî hevdîtina li Beyrûde xwepêşandanên li dijî hikûmetê û Sûriyê berdewam dikirin.

Ji ber sedema xwepêşandanên wezîrê enerjîyê Morîs Sehnawî, wezîrê aborî û bazirganiyê Adnan Kassar û wezîrê dewletê Ibrahim Dahir îstîfakirina xwe berpêşkirin.

Îstîfakirina hikûmetê bû sedema xwepêşandanên şahiyê. Zêdeyî 25 hezar mirov derketin kolanan û ji kêfa re şahî kirin. Di xwepêşandanên de ala Lubnanê li ba bû û sirûda Lubnanê ya netewî hat xwendin. Bi vî ve girêdayî muxalefetê xwest ku xwepêşandan heta ku leşkerên Sûriyê ji Lubnanê derkevin, berdewam bikin. Serokek ji yên muxalefetê Ilyas Atallah di xwepêşandinê de axavtinek kir û got “ muxalefet radigihîne, heta ku leşkerên Sûriyê ji Lubnanê dernekeve wê xwepêşandan

bidomin“.

Wekîlê muxalefetê Gattas Huri ji got “ ev tekoşîna azadî, karbidestî û serxwebûnê ye“.

Li ser îstîfakirina hikûmetê, rayedarê Sûriyê dibêje “ ev mesela hundirê Lubnanê ye“. Serokek ji yên muxalefetê, Velid Canbolat ê Durzî ji aramiya millet xwest û ji televizyona LBC re got “ armanca bîngêhîna rûxandina hikûmetê bû, di vî de em biserketin. Îro em di pêvajoyek dîrokî dene“.

Ji bo îstîfakirina hikûmeta Lubnanê rayedarên Dewletê Yekîtiya Amerîka dibêjin “ em bawer in ev ji bo hîlbijartinên azad û adil fersendeke“. Herweha rayedarên Amerîkî xwekişandina leşkerên Sûriyê dubarekirin.

Mirina Dengbêj!

Felat Dilgeş

Dawiya salên 1970êyan, destpêka salên 1980an bû. Zivistana me li dibistanê derbas dikir, belê havînê em li malê, li gund bûn. Bi despêka germê re, êdî em li hundir ranedizan, me nivînen xwe dertanî ser xanî û êdî em li wir radizan.

Êvarê dereng, piştî ku roj diçû ava, kurê xalê min, Sadî radyo vedikir û gohê xwe bi ser pêlên radyoyê ve xwar dikir. Hingê me hemûyan gohên xwe li çîzzin û xwişîna radyoyê mûç dikir. Sadî ji vî serî diçû wî serî; Erebi, Tirkî, Rûsî, Îngilîzî, Farişî û ez nizanîm çend zimanên din li hev diqelibin. Belê his ji pêla me tunebû. Sadî gohê xwe danibû ser radyoyê, me hemûyan serê xwe bi ser radyoyê ve xwar kiribû. Hing deng ji me dernediket, di wan şevên Kurdistanê yên sayî û bêdeng de, avêtina dilê me dikaribû bihaha bihistin.

Ezman çik sayî, li jorê dirba kayê hebû. Carna hin stêr ji nişkave dixuricîn; me her xuricîna stêrekê mirina mirovekî dizanî, belê karê me hebû. Em hemû bêdeng bûn, gohê me li pêla radyoyê bû. Tu kesî, tu tişteki nikaribû ciddiyeta me ya vî gavê xera bike. Te digot em, li pêş perestgeha Xwedê, diperezin Xudan. Em ewqas bêdeng, em ewqas ji dil bûn.

Sadî misêwa li pêla wê radyoyaya efsûnkar digeriya. Ew digeriya, belê em neditevitin, ji bêsebrî me dikira xwe bixwara. Tirsê me ew bû ku em lê rast nehatine, bername biqede û em şevêkê ji wê awaza xweş dîr bimînin.

Gelo Sadî li çî digeriya? Helbet li radyoya Erîwanê. Çimkî wê gavê, radyoya Erîwanê, ez ne şaş bim di dora niv saetê de weşana Kurdî dikir. Di vî radyoyê de bi zimanê me dihat peyivîn û bi zarê me stran dihatin gotin. Ez bawer im, min di jinaya xwe de cara pêşî Kurdîya weşanî ji radyoya Erîwanê bihist. Loma qedrê wê li ba min gellek e; ew radyo ji bo min efsaneyek e.

Lê yên ku di wê radyoyê de kulam digotin? Bi deng û awaza xwe, ji dîrî, ji Erîwanê ji me re dibûn mêvan. Ew dengbêj, ew bilbilin zimanê Kurdî!

Û ew Garabetê Xaço! Ew dengbêjê ku dengbêjê kalên me, bavên me, me û zarûkên me bû; ew dengbêjê ku hema bêje sed sal sitirî, kulam got. Ew dengbêjê dengbêjan. Wî bi dengê xwe, bi

sitrane xwe navê xwe li çaraliyên Kurdistanê nivîsî û evîna hezaran, milyon kar kir. Ew dengbêjê ku bi stranên wî evîndaran evîna xwe dianî ziman. Ew bilbilê Kurdî, ew kewê ribat; wî çiqas xweş dixwend ya Rebî! Bilbilê Evdalê Zeynikê, bilbilê Dewrêşê Evdê, bilbilê Hesenîko, bilbilê Bişeriyê,

bilbilê Edulê, bilbilê Eyşana Elî, bilbilê Zembilfiroş, bilbilê Filîtê Quto, bilbilê Lawikê Metînî û hê bi sedan stranên din, di sed û sê saliya xwe de xatir ji me xwest û çû. Hê mehek di ser re derbas nebû, ji bîra me hemûyan çû!

Gotinên wî, gazinên wî, hawara wî dilê çend kesan ji me şewitand. Çend kesan ji me ji ber wan gotinên wî yên li ser birçibûna wî, ji xwe şerm kir. Piştî xwendina wan gotinan, nan di gewriya me çend kesan de ma. Ka binêrin, ji Salihe Kevirbirî re çî dêje ev çinara di ku sala sed û siyan de qelibî:

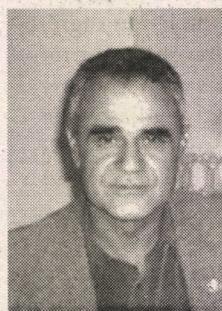
“50 milyon kurmanc nikare min xwedî bike... 95 sal in ku bi kurmancî dibêjim. Ev 56 sal in ku hatime Erîwanê, dîsa ji ji bo kurmancan û bi zimanê kurmancî dibêjim. Ez li vir im, lê dil û mêjiyê min li welêt e hevalo. Va ye tu dibînî, ez bi zimanê xwe ji nizanîm. Ez file me, lê xwedî û xwedanên min kurmanc in... Tu dibînî min çî qas ji bo kurdan kir. Va ye tu halê min dibînî, ne ji bo lixwekirinê, ne ji ji bo xwarinê heye... Lê dîsa ji, ez nemirime hevalo”

Eger ew ruhê me yê Kurdistanî, ne di ber mirinê, ne di ber zikratê de bûya, me ev gotin bi Garebetê Xaço nedidan kirin. Belê heyf, hezar heyf û xebînet.

Nabe, bi vî awayî nabe, divê em vî axa mirinê ji ser xwe bavêjin û bi lez û bez bi ser hişê xwe ve werin. Eger em çil milyon Kurd, êdî di vî demê de ji nikaribin, li 300, li 500, li 1000 hunermendên xwe xwedî derkevin, hingê an em mirine û an ji li ber mirinê ne. Ji bo Xwedê û pêxember, li tevahiya dinyayê, weqfêk me ya kulturî hebe û ev weqif, mehê tenê 200 Dolarî bide 500 nivîskar, dengbêj û hunermendên Kurd, wê salê çiqas pere bigire? Gelo em çil milyon Kurd, nikarin salê milyon dolarekî ji karekî weha pîroz re biqetînin? Bawer bin ne li gellek deran ne heqê xaniyekî ye. Başûr, Bakûr, Rojhilat... xêrxwazin Kurd li ku ne?

Dewleta Federe ya Kurdistanê, dengê Garebetê Xaço tê we? Ma we ew bihist?

Cîgirê serokê Kongra Gel Remzî Kartal serbest hate berdan

Cîgirê serokê Kongra Gel û parlamenterê DEP yê berê Remzî Kartal (foto, MHA), ku di 22 Çile de li Almanya bajarê Nurnbergê hatibû girtin, serbest hate ber-

dan.

Weke tê zanîn Kartal li ser daxwaza Tirkiyê hatibû binçavkirin.

Qehremanê milletê Kurd Mustafa Barzanî di dilê me de dijî

Di dîroka milletan de bûyerin dibin ku mohra xwe li jiyana û dîroka wî milleti dixin. Ew bûyer, mîna xwîna bedena însên di reh û damarên wî milleti de digerin, malzar û anatomiya wê bedenê xurttir û jîndar dikin. Netewa Kurd jî ji wan milletane, ku xwediyê bûyerên bi vî awayî ye û ev bûyer bûne sedema jîndarî û berxwedana malzarên anatomiya gelê Kurd.

Mîna her milletekî, ji nava millete Kurd jî qehreman û canfedayên bêhempa derketine, ku mohra xwe li dîroka wî milleti xistine û bûne xwîna damarên anatomiya, hestiyên bedenê û bi hebûna xwe ruh dane wê bedenê, ew jîndar kirine. Lehengê bêhempa, mirovê abadîn, canfedayê doza Kurd û Kurdistanê Serok Mustafa Barzaniyê nemir yek ji serkarê van bûyerane ku di dîroka Kurd û Kurdistanê de bi tîpên zêrîn hatiye nivîsandin û navê wî di kûraniya dilê Kurdan de hatiye kolandin. Bi vî minasebetê em di 26 saliya koçkirina wî de serê xwe li ber wî û hemû şehîdên Kurd û Kurdistanê ditewînin.

Mirov, di nava civat û derûdora xwe de digihê, dipije û bîrewer dibe. Rewş û pergala civatê û derûdorê bandora xwe li însên dike, meriv di nava adet û toreyên xwe de dihûne, dirêse û şikil didê. Civat û derûdora meriv hest û helwesta xwe di can û mejiyê meriv de bicîh dike û meriv li gor tewr û helwesta wê civatê dilive. Ji ber vê jî, kesayet, rabûn û rûniştina meriv civat û derûdora meriv jî rûber dike û derdixê holê.

Mustafa Barzaniyê nemir, di nava civat û derûdorek şoreşger û çalak de çavên xwe li jiyana vekir. Navenda şoreşgeriya malbat û eşîreta Barzan, bandorek mezin li wî kiriye û kesayetiyek neteweperwer di bedena wî de bicîh kiriye. Malbata wî ji bingeha şêx Ahmedê Neqşibendî ye û koka wan digihê Mîrên Amediyê. Ji vî malbatê Abdulsalam, ji ber ku serî li ber Osmanîyan rakiribû, hatibû darvekirin. Brayê Barzanî, Abdulsalamê duyem serkêşiya eşîrê kir û di sazûmaniya eşîra Barzan de hin guhertin çêkirin. Erdê eşîrê li cotkaran belav kir û di hundirê eşîra xwe de wekhevî pêkanî. Li her gundekî mizgeftêk avakir. Di her gundekî de komîtên xebatê saz kirin. Serdarek tayînkir û di bin desthilatdariya wî serdarî de komên çekdar lidarxist. Mustafa Barzanî, di wê demê de, ku yek-du salî bû, bi diya xwe re li Diyarbekirê kethepsa Osmanîyan û di zarotiya xwe de nesibê xwe ji zilma Osmanîyan wergirt. Barzanî di 9-10 saliya xwe de cendekê brayê xwe di sêpiya Osmanîyan de dît û kîna wî li himder dijminan seqiya. Di wê demê de durûtiya hinek eşîran ew di şoreşê de bi tenê hiştibûn û ev bûyer ji Barzanî re bû dersek mezin.

Barzaniyê nemir di nav van bûyeran de mezin bû. Şerê cihanê yê yekem, birçîti, belengazî, kiryarên dijminan û gellek

serpêhatiyên din di van deman de fêr bû û ev bûyer di kesayet û helwesta wî de rolên mezin lîztin. Êdî ew xortekî bîrewer, jêhatî, xwenas û leşkerekî qehreman bû. Li ser daxwaza brayê xwe şêx Ehmed çû hawara serhildana şêx Mehmûdê Berzencî. Li parçê Bakur kesên mîna şêx Abdurrahmanê şîrnexî û şêx Seîdê Pîran dît û ev bûyer jê re bûn bingeha serpêhatî û tecrubeyên girîng. Barzanî ji melayên medresê ders wergirt, Melayê Cizîrî û gazî û feryada Ehmedê Xanê di mejiyê wî de bawermendiya yekîtiyê xurttir kir. Zilm û zordariya Ingilîzan û parçekirina Kurdistanê bi çavên xwe dît û dît bê zirara parçebûnê çiqasî xeter e.

Barzaniyê nemir, di sala 1930î de çû hawara serhildana Agiriyê û Îhsan Nûrî Paşayê brayê xwe bi tenê nehişt. Êdî ew serdarekî xwedî tecrube bû û giringiya hevkarîya netewî baş fêmkiribû. Ew tê gihiştibû ku Kurdistan yek parçeye û ewê di ber her parçeyekî de ji karibin canê xwe feda bikin. Barzanî, bi van tecrubeyên xwe hem di warê çekdarî de dipijiyê û hem ji bingeha zanyariya xweya şerê gerillatiyê xurttir dikir. Ew êdî gerillayekî hewqasî jêhatî bû, ku dewleta Tirk di salên 1960î de êdî di akademiyên xweyên leşkerî de ji wî îlhama xwe distandin û ders didan komandoyên xwe. Li gor Barzanî di şerê gerilla de însan bingehê. Erd ciyê duyemîn digre. Ji bo erdê gellek gerilla nayên fedakirin. Gerillayê ku bijî kare dîsa erda xwe rizgar bike. Ji bo wî di şerê gerillatiyê de sebir jî bingeh e. Bêsebrî tîkçûn û xirabmalî ye (binerîn, Arfa, O Ballance, Saad Jawad).

Mustafa Barzanî, bi şarezabûn,

tîkçûna doza Kurd ji bo wan ne xem bû, lê berjewendiyê rê li ber hertiştî digirt. Kurd dîsa bûbûn qurban. Lihevkarîna herdu sisteman bû sedema tunekirin û rûxandina Komara Kurdistanê. Mefer ji Kurdan re nemabû û dîsa koç û nefî bûbû para Barzanî û hevalên wî.

Barzaniyê nemir û 500 hevalên xweyên qehreman bi şer û berxwedan sînoren herçar dewletên xwînxwar çirandin û bi meşa efsanewiya 52 rojî derbasî Sovyetê bûn. Piştî 11 salên qiriktehlîyê, di 1958an de disa vegeriya Kurdistanê. Di van 11 salan de gellek tişt jiya û fêrî gellek tiştan jî bû. Êdî ew hem serok û hem jî qehremanekî netewî bû.

Barzanî, piştî vegera xwe dev ji doza netewa Kurd berneda û di vî warî de tu tawîz neda dijminên gelê Kurd. Herçar dewletên dijmin li Kurdan bûbûn yek û li her parçeyî zilm û zordariya li ser Kurdan zêdetir dibûn. Karbîdestên xwînxwarên Iraqê mefera çareserkirina pîrsa Kurd nedan Barzanî, û qehremanê netewî dîsa bi mêranî dest avêt çeka xwe û şoreşa 11ê Îlona 1961ê destpêkir. Cengawerên Kurd karbîdestên Iraqê xistin qelaqê û hiştin ku lihevhatina 1970î pêkbê. Herçiqasî lihevhatin çêbû jî, lê karbîdestên xwînrêj ji dek û dolabên xwe nehatin xwarê û her xwestin bi fen û fûtan ve lihevhatinê nexin jiyane. Lê qehremanên Kurd, bi serokatiya Barzaniyê nemir dîsa bi devê tîfinga xwe mefera wan birî û cî li wan teng kir. Lê mixabin, dîsa berjewendî û dewlemendiyên Kurdistanê bûn sedema lihevhatina dewletên dijmin û dîsa Kurd û Kurdistan bû qurban û di 1974an de şoreşê bêhna xwe veda.

Tîkçûna şoreşê bandorek mezin li can û bedena Barzaniyê nemir kir. Ev bandor bû sedema nexweşiya wî û vî nexweşiyê jî berê wî da welatê biyaniyê. Barzanî tucarî hêvîşkestî nebû, her bi hêvî bû û di nexweşiya xwe de ji amadekariyên destpêkirina şoreşê dikir. Lê feleka bêbext û berjewendiyên navnetewî rê û mefer nedanê ku karibe rabe ser xwe û bighê mirad û meqseda xwe. Nexweşiya bêwext, di 1ê Adara 1979an de ew ji nav me veqetand û bir buhuştê rengîn.

Serok Barzanî, herçiqasî bi laş û bedena xwe ne li nav me be jî, lê keç û lawên Kurd li ser bir û raya wî dimeşin û hêvî û armancên Barzanî ji xwe re kirine nîşana serketin û serxwebûna Kurdistanê. Tovên ku Serok Barzanî li Kurdistanê çandibûn, îro li herçar parçeyên Kurdistanê şîn dibin û di armanca xwe de bipêş dikevin. Ala ku zarok û neviyên wî li semayên Başûrê Kurdistanê çikandine îro li seranserê cihanê pêl dide û mizgîniya Kurdistanê mezin û serbixwe dide me.....

Qehremanê milleti Kurd Barzanî, nemiriye, namire û ewê her di dilê Kurd û Kurdistanê be!

jêhatîbûn û çalakkîna xwe di çavên neyaran de bû kelem. Lê ji aliyê din di nava herçar parçeyên Kurdistanê de bûbû şewq û çirûska berxwedan û rizgariyê. Ewî ji herçar parçeyên Kurdistanê gellek ronakbîr û welatperwer naskirin. Ji ronakbîrên Kurd gellek hezdir û qedreki mezin dida wan. Barzanî di bîreweriya yekîtiyê û netewebûna gelê Kurd de bû. Ji ber vê ewî êdî şerê netewî dabû ber xwe. Wî ji eşîran re digot, ku êdî şer ne şerê eşîretî lê şerê netewa Kurd e, û dixwest eşîret û ronakbîrên Kurd di nava ristekê de bihûne. Barzanî di vî karê pîroz de serketinek mezin bidestxist û di 1944an de yekîtiya herêmên gund û bajaran pêkanî. Êdî wê ronakbîran li bajaran dîplomasî bikira û Pêşmerge ji serketinên leşkerî bidestbixista. Barzanî êdî ji serdarekî leşkerî wêdetir, bûbû serrokekî netewî, serokê Kurda. Lê di vî keftelefte de mîna carên berê Barzanî û hevalbendên xwe dîsa bi tenê man û bûn goriyê bêbextî û durûtiya hinek eşîr û Ingilîzan.

Barzanî û hevalbendên xwe vî carê berê xwe dan beşê Rojhilat û çûn hawara brayên xweyên Mahabadê. Li wir di avakirina Komarê de rolek mezin lîztin û bûn parêzerên Komara Kurdistanê. Barzanî li Mahabadê hêjayî payedariyê hat dîtin û bi serbilindî bi generalî hat payedarkirin.

Rewş û şertên dinyayê zû dihatin guhertin. Hertişt li ser berjewendiyê hatibû avakirin û çavên herkesî li ser dewlemendiyên Kurdistanê bûn. Sistemên çep û rast ji bo berjewendiyên xwe soz û peyman piştguh dikirin û bi nêxtirabî nêzikî doza Kurd dibûn. Ji ber vê jî

Adem Sönmez bi fotografên xwe ve dengê xwe wek hunermendekî belavê dinyayê kiriye, lê mixabin di nav hev-welatîyên xwe de kêr tê nasîn. Di gelek pişpirkiyan li Turkiyê û li Ewropa de gelek xelatên giring girtiye û di gelek cîyan de jî li mihricanên cûr be cûr fotografên wî hatine nişandan.

Adem Sönmez hunermendekî Kurd e lê mixabin kêr Kurd wî dinasin û rêza wî dizanin. Ev hunermend, wek hunermendên Kurd li Turkiyê, xwe ji warê xwe dûr nexistiye û ji jiyana metropolan dûr ketiye.

Îro li bajarê Kurdistanê li ber bêhna lazarên deşta Mûşê dijî û ji jiyana herêma xwe bi rêya fotografên xwe ve digihîne hemû dinyayê.

Bira bixwe ji me re bibêje ka Adem Sönmez kî ye, çawan, çima û kengî dest bi hunerê kiriye?

Ez jîyanê wek universite dibînim û gelek tiştan jî ji wê hîn dibim û hêj jî mezûn nebûme

Ez di sala 1950 de li gundê Qijiltaxê li bajarê Mûşê hatime dinê. Ji ber ku di wê demê de dibistan tunebûn ez diçûme medresên gund. Sala 1972an de, ji ber ku bala min gelek li ser teknoloji û nûvedanan hebû, min dikanek li ser Radyo, Tv li Mûşê vekir û wek karekî hobi jî dest bi fotografê kişandinê kir. Min kovar û rojnamên li ser fotografiyan dixwend û hertim jî fotografên cûrbecûr dikêşand.

Min ji bîranîyên xwe yê zarokbûna xwe, ji salên 1950 yan, û guherandina jiyana civakê ji sala 1960-1980 yan de çavdêrî dikir. Di çavdêriyên xwe de ez wusa hay lê bûme ku ev guhertin bûne sedema nemana gelek dewlemendiyên kultura civakê û lewra jî min xwest bi hesabê "ji agir çî bifilitînim kar e" giraniyê bidim ser fotografên urf û edetên jiyana ku berbi xelasbûnê ve diçû.

Gelek kovar, Tv, rojname ji min dipirsin ka ez çûme kîjan universite, gava ez dibêjim ku ez neçûme tu unîversîteyan û mekteba min xwendî tenê medrese ye, şaşmayî dibin. Lê ji wan re dibêjim ku çûme unîversîteya jîyanê. Ez jîyanê wek unîversîte dibînim û gelek tiştan jî ji wê hîn dibim û hêj jî mezûn nebûme.

Hunermend hertim şahidê dema xwe ye

Di geştên xwe de ez rastî gelek tiştên wusa hatim ku bi wê coşê min mîsyonek da ser milê xwe, an jî bûyeran ev mîsyon dane ser milê min. Di gerdûna dilê xwe de, min xwe wek berpirsiyarekî dît. Dibe ku min weha jî hest kiribe ko çawan tê gotin "hunermend hertim şahidê dema xwe ye".

Mihricana yekemîn ku min bi hevkarî û lişkirina walîyê Mûşê sala 1984an de lidarxist baweriyek mezin da min û ez bûme endamê AFSAD (Komela Fotograf Sinemagerên Amatör li Enqere), Îfsak (Komela Fotograf û Sinemayên Amatör li Istanbulê).

Paşê, min di Rojên Fotografan de, li Stenbolê, Enqerê, Izmirê, Konyayê, Antalya, Riha, Amed, Entabê, Wanê, Bursa û Edirneyê mihrican û pêşandinên dîa pêk anîn. Di vê sala dawî de (2004), li Festivala çand û hunerê li Batman-Eskifê jî min pêşangehek vekir.

Di wan pêşengehên ku min tede beşdarîkiriye de, bûme xudanê gelek xelatên netewî (Turkiye) û navnetewî. Ez pê hisiyame ku di warê hunera fotografi de gihîştîme çiyekî ku min heq kirîye. Lê îro bêtir fêhm dikim ku min bi derengî li deriyê dinyayê da ye.

Di Festivala Filman de li Berlinê (1992) dema ku İsmet Elçi bi filima binavê "Dawet" (orj. Dügün) beşdar bibû, min wek rejisorê hunerî yê filma ku TRT çekirî bû û wek rawêjê programê kar kir. Ji xeynî fotografiyê ez niha filimên kurt û "dokumentarî" jî çêdikim.

Ez xeyalên xwe yê di kûraya xwe de, bi wêneyan dertînim der

Di derdorên wênekêşiyê de ji bo min dibêjin, "Adem Sönmez bi serê xwe komeleyek e". Fotografî jî bo min karekî gelekî giring e ji ber ku wêneyek wek pelgeya herî rast û dîroka realîte dibînim, wêneya hatîye kişandin, bûyer û jîyan bixwe ye. Wêneya bi dema xwe, ciyê xwe, ronahî û rengên xwe ve rastî bi xwe ye. Ez xeyalên xwe yê di kûrayê de bi fotografan dertînim der.

Bûyera ku bi pelan û bi bergan nayê tîgihîştin, di yek wêneyî de ev bûyer bi hêsaniyê tê nişandan.

Navdarek "nenas" Adem Sönmez

Roportaj: Nesrîn Rojkan

**Wêne:
Adem
Sönmez**

Herkesê li her aliyê dinyayê dikare wêneyekî ku bi awayê estetik hatîye hilberîn, bi hêsaniyê bixwîne û tîbigihêje, ji ber ku zîmanê hunerê ne zîmanek taybetî ye.

Çawa ku ji bo sembola rastîyê gotina "objektîv" bi kar tinin, ji ber vê qasê jî fotograf rastî û jîyan bixwe ye.

Zîmanê hunerê gelekî giring e ji ber ku wêneya, helbest, muzîk û romanek dikare bibe tercumanê hestên mirovan.

Dixwazim ku wêneya bipeyive

Gava ku wêneyan dikşînim, objeyên ku dixwazim bidim nişandan, hewl didim ku bi awayekî tazî û rasthêzî pêşkêş bikim, ew wêneya ku bi heyecan tê kişandin ji bo min gihîştîye ciyê xwe. Dixwazim ku foto bixwe bipeyive.

Ez di civaka xwe de tîm nasîn lê ev tîr nake. Gelek sedemên vê hene, gava mirov bi berfirehî lê dinêre mirov dibîne ku di civakên Rojhilata Navîn de zêde giranî nadin hunerê. Ji ber vê qasê civaka Kurdan jî para xwe ji wê bûyerê bi zêdeyî girtiye, wek minak; rejîmên welatên zordest yê Ereban, rejîma paşve mayî ya Îranê û sistema feodal li Turkiyê, axa û şexan, tariqatan, hunerên çandî wek karekî fuzûlî û heram didîtin û her wusa mirov xwedî li dewlemendiyên xwe dernekîtin. Di jiyana min de gelek tabû û qedexeyên hatine ber min wek minak di salên 1960î de gava diçûm medresa gund, min û kurê seyda, me makîneyek fotografan kirî, û me bi wê makîneyê çend wêneya kişandin. Gava ku seyda bihist, bi tundî li dijî me derket û fermana ku em

wî tiştokê "şeytanî" paşve bidin, da. Roja din me makîneya veşand, lê agirê wê di dilê min de qet venemirî.

Çend xelatên giring yê ku heya îro girtiye:

* 1984 - KODAK wêneyek wî xelat stand û di mihricanê de hat nişandan.

* 1992 - AFSAD (Ankara Fotograf Sanatçıları Derneği) 2 wêneyên wî xelat girtin û di mihricanê de hatin nişandan.

* 1993 - 2. Sami Güner Fotograf Yarışması/li pêşbirka wêneyên rengîn bû yekemîn.

* 1993 - AFAD (Adana Fotograf Amatörleri Derneği) Di pêşbirka navnetewî de wêneyekî wî xelata nişandana wêneya di mihricanê de wergirt.

* 1994 - Di pêşbirka Wêneyan ya Navnetewî de, ku ji aliyê Beledîya Bursayê ve bi beşdarbûna 52 welatan û 4081 fotografan li dar ket, wî xelata taybetî wergirt.

* 1994 - ILO (International Labour Organisation) û AFSAD bihevî pêşbirkek li ser "ZAROKÊN KARKER 94" saz kiribûn di wê pêşbirkekê de, xelata nişandana wêneyekî di mihricanê de wergirt.

* 1995 - TTP (Türk Tabipleri Birliği) xelata yekemîn li ser temaya "MIROV Û JÎYAN" beşa wêneyên rengîn da Adem Sönmez.

* 1997 - 6. HASSELBLAD Austrian Super Circuit di Pêşbirka Navnetewî de li 4 galerîyan xelata nişandana wêneyan di mihricanê de wergirt.

1997, 1998, 1999, 2001, 2002, de jî xelatên giring li ser temayên wek "4 Damsal Jin", "Xweza" "Her tişt ji bo şewqa çavên te" xelatên giring girti ne.

Navnişana e-maila Adem Sönmez
www.ademsonmez.com

Wêne: Adem Sönmez

Konferansa Netewî ya Bakûrê Kurdistanê gihîşt armanca xwe

Platforma Kurdên li Ewrûpayê PKE-PLATFORM, di 25-27 Sibata 2005 de li Hollandayê bi navê „Konferansa Netewî ya Bakûrê Kurdistanê“ konferansê amade kir

Amsterdam - Piraniya beşdarên Konferansê akademisyen, ronakbîr, hunermend / pişekar, û siyasetmedar bûn û bi qasî 120 kes beşdarî konferansê bûn. Rêxistinên Demokratîk û Siyasî jî bi nûnerên xwe ve beşdarîya vê Konferansê bûn.

„Konferansa Netewî ya Bakûrê Kurdistanê“ di êvara 25ê Sibata de, bi rêzgirtina şehîdan û sirûda „Ey Reqîp“ destpêkir. Piştî berdevkê PKE-Platform şêxmûs Dîp beşdar silav kirin û li ser damezirandin, armanca û naveroka PKE, li konferansê gotara PKE xwend.

Dû ra nûnerên partiyên siyasî û sazîyên demokratîk dîtînen sazîyên xwe pêşkêşî beşdarên kirin. Bi navê PADEK, PIK, PDK-Bakur, bi navê RSDK, PSK, KAWA, PRK-Rizgarî, PDKS-El, Partiya Mezlumên Kurdistan, HAK-PAR, (Dem -Kurd), Insiyatifa Kurdên Ewropa (IKE), Insiyatifa Gelê Kurd li Swisre, Komela Piştigirtîya Hak-Parê û Weqfa Şivan Perwer qisê kirin.

Di wê konferansa 3 rojî de li ser van babetên jerin hat sekinandin:

Mafê Netewebûn û têkoşîna gelê Kurdistan :

a) Ferqa navbeyna Netewa û Kêmetewabûnê û peymanên navneteweyî.

b) Doz û têkoşîna gelê Kurd û rola dewletan. Dest pê kir.

Komisyona vê babetê jî İbrahim Güçlü, Osman Aydın û Hatice Yaşar pêk hat. Ew panel jî aliyê Hikmet Serbilind ve hat idare kirin.

Ferqa di navbeyna Bakûrê Kurdistan û Tirkîyê û Pirsê aborî:

Di komisyona xebatê de Bayram Bozyl, Veysi Aydın û Dr. Burhan Yasîn hebûn. Mehmet Mufit jî moderatore panelê bû.

YE, pêvajoya endametiya Tirkîyê û pirsê Kurd :

Siracetin Kirici moderatore ve runiştîne bû û Komisyona jî Dr. Khalid Salih, Aziz Aliş, Nebi Kesen pêk hat.

Koçberî, sedemên wê, asimilasyon û têkoşîna li dijî wê :

a) Pirsê civaka Kurd li Ewrûpa û çareserîya pirsgerêkan

b) Koçberîya ber bi metropolan û Ewrûpayê ve,

c) Ziman û Çand.

Komisyona vê babetê Mehmet Tanrikulu, Yaşar Abduselamoşlu û Osman Aydın bûn.

Moderatora panelê jî şermîn Bozarslan bû.

Endamên komisyona raporên xwe yê lêkolînê pêşkêşî beşdarên kirin, dû re jî beşdarên di wan babetan de dîtînen, pirs û pêşniyarên xwe anînen zimên.

Piştî panelan jî bo amadekirina deklarasyonê hevbeş komisyonek hat damezirandin. Vê komisyone deklarasyonê amadekir û pêşkêşî beşdarên kir. Piştî gengeşîyan, divê deklarasyon li gorî pêşniyarên beşdarvanan bê redakte kirin û ji bo raya giştî bê eşkire kirin.

Ew konferansa sê rojî, êvara roja yekemê bi xwendina sirûda „Ey Reqîp“ bi dawî hat

Peyama Kurd li Oldenburgê bû mêvanê Mala Êzîdiyan

Wan bi taybetî balkişand ser wê yekê ku di bernamê de hatibû gotin: „bawerîya Êzîdiyan bi Xwedê nayê û Kurdên Êzîdî keçên xwe bi xwarziyên xwe re didin zewacê û tiştên wisa“. Herweha ew li ser wê yekê rawestîyan ku „dîroka ola Êzîdî 6000 sal e û ew ne tenê ol e, lê herweha felsefeyê jiyana Kurdewarîyê ye.“

Hevkariya Komelên Êzîdiyan li Elmanya diyar kir, ku „nûnerîtiya %70 ji Kurdên Êzîdî yê li Elmanyayê dike.“ Nûnerên komeleyên endamên ew Hevkariyê li ser dîroka Êzîdiyan û hewildanên tunekirina wan ji aliyê Musilmanan û gunehbarîyên ku bi taybetî birayên wan Kurdên Musilman bi serê wan anîne ve rawestîyan. Tevlî ku bi hezaran ji Kurdên Êzîdî hatin kuştînen û li dijî wan gelek zordarî pêk hat, lê wan piştî kir ku „em bimirin, winda bibin, lê em dev ji neteweya xwe bernadin.“

Nûnerên Peyama Kurd jî aliyê xwe ve ji bo kêmaniyên ku di rojnameyê de pêk hatin, carek din doza lêborînê kirin. Herweha wan eşkere kir, ku me-

besta wan ne eşandina Kurdên Êzîdî bû, lê bêtir balkişandina Kurdan a liser wêneyê wan di medyaya elmanî de bû. Herweha wan piştî kir, ku pêwîstiya Kurdan bi wê yekê heye ku yek bin û bi yekdengî li dijî êrîşên li dijî wan rawestînen. Herweha nûnerên Peyama Kurd eşkere kir, ku rûpelên rojnameyê jî bo Kurdên Êzîdî vekirî ne, daku bikaribin li ser jiyana xwe û ola Kurdan ya herî kevn Êzîdiyatîyê binivîsin. Wan vê tîkayê jî nûnerên komeleyan kirin.

Di dawîya civînê de, herdu aliyan kêfxweşîya xwe ji bo pêkanîna vê hevdi-tîne anînen zimên. Wan gelekî giring dît ku li ser kêmaniyên ku çêbûn, vekirî bête axavtin û di vî warî de ti pirsgerêk vekirî nemînin.

Nûnerên Komeleyan behsa cilên spî ku Kurdên Êzîdî li xwe dikin kirin. Wan gotin cilên me nîşana aşîtiyê û pakbûnê ye. Yek ji berdevkê Hevkariyê got: Eger neheqiyek mezin ji li me bibe, ku bi vê weşanê ev neheqî li me bû- heta xencerek di dilê me de kirin, lê dema birayên me bi dilêkî pak doza lêborînê bikin, em li gorî cilê xwe spî tevdigerin.“

Li dawiyê nûnerên Peyama Kurd gotin: Em li gora toreyên Kurdayetiye hatina mala birayên xwe, karê ku me kir, me bi niyeteke pak kir lê me dilê we şikand, em di vê civînê de baştir pê dihesin bê me çiqasî xuş û birayên xwe Êzîdî eşandiye. Bê eger û bê lêbelê em carek din doza lêborînê ji we dikin. Û divê em hemî derî û şibakan li xêrnexwazan bigrin ku ew nikaribin bikevin nav me û fitne û fesadiya bikin.“

Civîn bi keyfxweşî bi dawî hat. Mala Êzîdiyan xwarin amade kiribû, bi hev re xwarin hat xwarin û li dawîya xwarinê birayê heja şêx şivan bi Kurdiya şêrin ji bo xweda dua kir.

Peyama Kurd dê daxuyaniya komeleyan û agahdariyên li ser ola Êzîdî di rûpelên xwe da bigihîne xwendevanan. Di vê hejmarê de nivîsara şairê me navdar Dr. Eskerê Boyik hûnê bixwînin.

Dema dil pak be, niyet paqij be û dest û jahra dijmin nekeve nav me, em dikarin hemî pirsên xwe bi biratî çareser bikin. Ev jî ji me re bû tecrûbe û nimûneye.

Ji bo agahdariyên derbarê ol û felsefê û jiyandariya Êzîdiyatîyê de li malpera Êzîdiyan binêrin: www.yeziden.de, ji bo tîkiliyê: info@yeziden.de

STAR

GASTRONOMIE HANDEL

Tevi 300 celeb male xwe di xizmeta we deye!

- DÖNER PRODUKTION
- LEBENSMITTEL
- VERPACKUNG
- GETRÄNKE
- GERÄTE

- HÄHNCHEN DÖNER
- PUTEN DÖNER
- MIX (HÄHN-PUTEN)
- KALB (GEHÄCKT)

- Penir ● Thunfisch ● Champignons ● Schinken
- Salami ● Paprika Streifen ● geschälte Tomaten
- Pizza Sauce ● Peperoni ● Pizza Box ● Pommes
- Alufolie ● Essig ● Salz

ABHOLMARKTPREIS
Öffnungszeiten: 08:30 - 18:00 Uhr

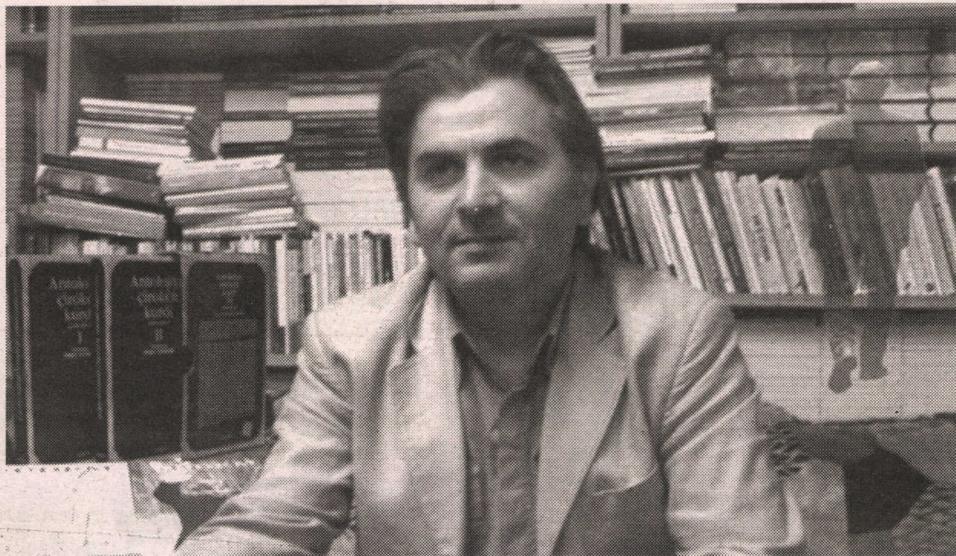
	€
Pizza Käse-Gouda (%48):	3,09
Thunfisch-Dose(2,65 gr.) LA PERLA:	4,49
Puma Feta Rot (20kg.- Netto 16 kg.):	39,99
Essig (10lt.-%5):	4,99
Salz (10kg.-Eimer):	5,50
Mayo Hamker-(10kg-Eimer):	11,99
Ketchup Hamker- (10kg.-Eimer):	11,49
Pommes (10 kg. Karton-4x 2,5 kg.):	6,99
Schinken (kg. Preis):	1,89
Putenschinken (kg. Preis):	4,49
Salami (kg. Preis):	4,19

	€
Pizza Box: 20x20x3:	0,071
Pizza Box: 24x24x3:	0,083
Pizza Box: 28x28x3:	0,10
Pizza Box: 26x26x4,5:	0,10
Pizza Box: 28x28x4,5:	0,111
Hamburger Box:	0,03
Menüteller:	0,10
Alufolie (1500x30 cm):	4,75

Not: Yen ku male xwe bi xwe biven di %7 erzaniyê heye!

● FIRMA STAR KALITE YE!
● FIRMA STAR ERZANIYE!
● FIRMA STAR QASI TELEFONEKE NEZI WE YE!

Adresse: Windelsbleicher Str. 180
33659 Bielefeld
Tel.: 0521/ 5227366-77
Fax: 0521/ 5227388
Mobil: 01797805900

Potre

Firat Cewherî di sala 1959an de li gundekî Dêrika Çiyayê Mazî hatiye dinyayê. Di destpêka salên heftêyan de bi malbata xwe re koçî Nisêbinê kir. Li Nisêbinê bi salên xwe yê biçûk ket nav tevgera şoreşgeriyê û di dawiya salên heftêyan de bi hin hevalên xwe re komeleyeke kulturî ava kir. Nivîskariya Cewherî ya bi Kurdî jî her di wan salan de dest pê kir.

Firat Cewherî bi armanca nivîsandîneke azad di sala 1980 de terka welêt kir û li Swêdê bi cih bû. Ji nişê heştêyî ew yê pêşî ye ku koçî Swêdê kiriye. Di eynî salê de jî wî kitêbeke xwe da çapê. Ji wê salê û bi vir de Cewherî di nav tevger û çalakiya edebiyata Kurdî de ye. Di destpêka salên heştêyan de wî bi nivîs û çîrokên xwe beşdarî li kovarên Kurdî yê seranserî dinyayê kir. Gava ew têgihîşt ku Kurd edebiyat û siyaseta partîtiyê ji hev venaqetînin, wî di adara 1992an de dest bi weşandina kovara Nûdemê kir û deh salan bê navbir derxist. Piştî Hawarê cara pêşî bi Nûdemê edebiyat û siyaseta ji hev hat veqetandin. Herweha Firat Cewherî bi riya Nûdemê bi çendan navên nû li edebiyata Kurdî zêde kirin û di aktuelhiştina edebiyata Kurdî de roleke mezin list.

Di prosesa weşana Nûdemê de Cewherî kovareke xwerû werger bi navê NÛDEM WERGER derxist û weşanxaneyê Nûdemê ava kir. Bi riya weşanên Nûdemê wî nêzikî sed berhemên Kurdî pêşkêşî kitêbxaneyê Kurdî kirine. Herweha wî kovara HAWARê ku bingehê edebiyata Kurdî ya nûjen e, ji nû ve civand û mîna du cildan çap kir. Firat Cewherî jî sala 1980 û vir ve çîrokan dinivîsîne û ji nivîsê surgunê jî çîroknivîsê bakur yê pêşî ye. Çîrokên wî wergeriyane Swêdî, Almanî, Erebi, Tirkî û zaravayê soranî. Herweha çîrokên wî di antolojiyên Almanî, Erebi û Tirkî de jî çih girtine.

Firat Cewheriyê ku endamê Yekîtiya Nivîskarên Swêdê û endamê PENa Swêdê ye heta niha di şaxên cihê de donzdeh kitêb nivîsandine û sêzdeh kitêb jî ji zimanên din wergerandine Kurdî.

Peyama Kurd: Ez te ji Kurdistan-Pressê nas dikim. Tu dikarî bi kurtî behsa pêvajoya nivîskariya xwe bikî?

Firat Cewherî: Rast e, herçiqas di Kurdistan Pressê de hin nivîs û çîrokên min derketibin jî, lê destpêka nivîskariya min berî wê ye. Hê min di salên xwe yê naşîtiyê de dest bi nivîsandina Kurdî kiribû. Nivîsandin jî bo min bûbû der-

manê êş û xweşiyê û niha, piştî nivîskariyeke bîst û pênc salane, ew hê jî dermanê min e. Ez nikarim bibêjim ku min zora hemû êşên jiyana sirgûnê biriye, lê ez karim bêî dudilî bibêjim ku nivîskariyê êşa sirgûnê, gerînekên bêrikirinê, xefixên evîne li ber min zelaltir kirine, bûye gopalekî hêviyê, ez xwe didim ser û dimeşim. Ev bîst û pênc sal in ev meşa min didome. Min di pêvajoya van bîst û pênc salan de xwestiye, kiriye û bang kiriye ji bo ku Kurd guh bidin zimanê xwe, bi riya zimên nasnava xwe bi dest bixin û ji hêsîriya bindestiyê rizgar bibin. Bêguman ji bo ez bikaribim nasnava nivîskarekî gerdûnî bi dest bixim, bibim erbabê hunera nivîskariyê û di rêwîtiya nivîskariya xwe de berdewam bim, min hê di salên xwe yê xortaniyê de xwe ji gir, nefret û berberiyên siyaseta partîtiyê bi dûr xist û li cihana xwe ya hundirîn vegehiyam. Ev cihana min ya hundirîn carina biçûk carina jî mezin dibe. Ez desthilatdarê vê cihanê me; ez diktator û Xwedayê wê me. Ez di vê cihanê de mirovan çêdikim, xwezayê ava dikim, mirovên xwe di xwezayê de dixim tevgerê, wan radizînim, radikim, evîndar dikim, dizewicînim, ji hev vediqetînim, xemgîn dikim, dilşa dikim, dikujim.

Gava ez vê dikim herçiqas ez bi evdûna xwe nehesim jî, ez mîna evdekî bi gernasên xwe re dikenim, xemgîn dibin, digirim, lê qedera wan naguherim.

Te demekê bi navê „Nûdem“ kovareke wêjeyî derxist. Heta wê gavê di nav Kurdan de kovar û rojname an jî aliyê rêxistinan an jî ji aliyê dezgehên (Wek Înstîtuya Parisê, FKKS, KOMKAR ûyd) dihatin weşandin. Te bi çi motîvasyon û cesaretê wek şexis dest bi weşana kovareke wêjeyî kir?

Bêguman, min îlhama xwe ji kovar û rojnameyên berî xwe girt, lê bêî ku ez karê kesî biçûk bikim, divê ez mikur werim ku kovar û rojnameyên berî Nûdemê, ne ji aliyê estetîkê, ne ji aliyê naverokê, ne jî ji aliyê fikrê ve ez têr dikirim. Min edebiyat bi zimanên din dixwend, min kovar û rojnameyên edebî yê zimanên din dixwendin. Gava min ew didan ber hev, ez li ber diketim, aciz dibûm, min di hundirê xwe de xwe dixwar. Ji bo ku ez bikaribim bi xwe bersivêkê jî ve yekê re bibînim, piştî gelek fikir û planan min biryara derxistina Nûdemê da.

Armanca min bi Nûdemê ew bû ku ez edebiyatê û siyaseta rojane ji hev veqetînim, jiyana sirgûnê di berjewendiya ziman û edebiyata Kurdî de bi kar bînim, bersivêkê bidim înkarkerên zimanê

Firat Cewherî:

„Ez li cihana xwe ya hundirîn vegehiyam“

Kurdî, zimanê Kurdî jî kirasê wî yê teng derxim, rê û awayên nû li ber edebiyata Kurdî vekim, pirekê di navbera nivîskarên Kurd yê seranserî dinyayê de ava bikim, sînoran ji navê rakim, azadiya fikrê bingeh bigirim û li dinyayê cihêkî ji edebiyata Kurdî re çêbikim.

Nûdem çima hat girtin? Li ser hejmarê dawî ya Nûdemê wêneyekî te heye tu destê xwe dihêjîni, xatir dixwazî. Tu dikarî li ser hestên xwe yê wê demê tişteki bêjî?

Ji xwe heke were bîra te min di pêşgotinên Nûdemê de gotibû ku ez ê wê pênc salan derxim. Wek destpêka Nûdemê, dawiya wê jî plankirî bû. Li gora plana min diviyabû Nûdem piştî pênc salan bihata girtin. Hem wek aborî, hem jî wek taqet min xwe welê amade kiribû. Lê gava min zora zehmetiyên destpêkê birin, Nûdem mîna gulekê geş bû, bû navnişana hemû nivîskarên Kurd û cihê xwe di dilên bi hezaran keç û xortên Kurdan de çêkir, êdî min nema karibû ew gula geş biçilmisanda û Kurd ji berhemeke weha bêpar bihiştana. Loma, min pênc salên din jî li jiyana wê ya weşanê zêde kir. Her ku Nûdem geş bû, xurt bû, berpîrsiyariya wê jî ewçend giran bû. Piştî weşaneke deh salane gava êdî ez têgihîştim ku ez nikarim Nûdemê li welêt derxim û êdî ez ne xortê berê yê ewçend enerjîk im, min bi xemgîniyê jî dil xatirê xwe xwest. Lê ew xatirxwestin jî bo min ne hêsan bû, ez ji dil birîndar kirim. Ji ber ku min hertim bi çavê zarokêkê li Nûdemê dinêrî. Min ew zarok anîbû dinyayê, nav lê kiribû, bi hezîkirin û evîn mezin kiribû, kiribû dehsalî û paşê ew zaroka dehsalî ya ewçend delalî bi destê xwe kuştibû.

Belê, ez bi qûreqûr jî li ser meytê wê giriyam...

We gelek karê wergerê jî kirine. Di pêşveçûna ziman û wêjeya netewî de rola wergerê çi ye? An jî armancên we çi bûn?

Ne bi tenê jî bo zimanê Kurdî, werger jî bo hemû zimanan girîng e. Werger sînoran radike, kultur û adetên cihê bi hev dide naskirin, dûrahiyê nêzik dike û mirov dike şîrikê dinyayê. Loma ev bi hezar salan e ku mirovan hewcedarî bi wergerê ditine û ev hewcedarî her ku çûye pirtir bûye. Heke ne bi xêra wergerê bûya wê haya me ji Platon çênebûya, me ê nizanîba bê Sokrates li kuçeyên Atînayê bi çi armancê digeriya, bê Homeros bi çi armancê vegera Odysseus ya ji Troyayê ber bi Itakhayê ve salix daye. Me ê Dostoyevskî nas nekira, em ê pê re neketana kûraniya ruhên mirovan û bi rebeniya wan neşiyana. Me ê maceraperestiya mirovan ji Cervantes û çikûsiya wan ji Balzak nebihîsta. Em ê bi êş û azarên mîletên din nehesiyana, me ê xweşî û dilşahiya wan di dilê xwe de his nekira. Mîletên ku guh nedane wergerê, zimanê wan jar maye, zimanê wan ê jar jî inteligensiya wan jar hiştiye û kiriye ku ew nikaribin bi cihana nûjen re gavan biavêjin.

Min bi riya wergerê xwest ez zimanê Kurdî jî kirasê wî yê teng rizgar bikim, wî bi formulasyonên nivîskarên hoste re bikim yek, rê û awayên nivîsnadinê yê nû nişanî nivîsê nû bidim û pê giyanê xwe şa bikim.

Demekê behsa ronansansa Kurdî dihat kirin. Gelo em dikarin bi rastî behsa ronansansa Kurdî bikin? Gava erê be pîvanên wê çine û kengî destpêkiriye?

Demekê hem di warê edebî de hem jî di warê siyasî de behsa ronansansa Kurdî dihat kirin. Bikaranîna terma "ronansansê" ya di warê edebiyatê de heke cara pêşî ji aliyê min ve nehatibe bikaranîn jî, ez yek ji wan kesan bûm ku min di destpêka salên nodî de ev term bikar dianî. Ez nizanim kê bi çi awayî terma "ronansansê" bi kar dianîn û armanca wan pê çî bû, lê armanca min bi xwe bi bikaranîna terma "ronansansa Kurdî" di warê ziman û edebiyatê de bû. Min ji nû ve vejinek di ziman û edebiyata Kurdî de didît, me dema tarî li dû xwe dihişt, yê ku di dema tarî de hatibûn jibîrkirin jî nû ve vedijandin, ew derdixistin û digihandin nivîsê xwe. Cara pêşî di wan salan de bû ku me rojnameya "Kurdistan" ewqasî aktuel kir, me girîngiya Hawar û xwediyê wê Celadet Alî Bedir-Xan ji nû ve anî zimên; me şerefname, Mem û Zîn û Jîn ji nû ve gihand Kurdan; me bi çendan weşanxane ava kirin, bi çendan kovar derxistin û bi sedan kitêb xistin çapê.

Min bi xwe ev dişiband ronansansê. Ji xwe ronansans jî nû ve vejîn e. Gotîna ronansansê jî "renaissance" a Fransî tê û cara pêşî ji aliyê dîrokvanê Fransî Jules Michelet (1798-1874) ve hatiye geşkirin. Ronansans piştî serdema navîn ya Ewropayê ku bi "serdema tarî" tê bi navkirin, li Îtalyayê dest pê dîke, an jî ronansans dawiyê li serdema navîn tîne û huner û edebiyata antîkê ya ku di dema navîn de qedexa bû, ji nû ve vedijîne û bi wê vejandinê ronahiyê tîne.

We bi navê antolojiya çîrokên Kurdî antolojiyek ji amade kir. Tu dikarî bi kurtî behsa vê xebatê bikî?

Antolojiya çîrokên Kurdî ku ji du cildan û ji 1072 rûpelan pêk hatiye min par li Stenbolê derxist. Min xwest ez bi vê antolojiyê sînoran ji navê rakim û dîroka çîroka Kurdî raxim ber çavan. Ev antolojî antolojiya çîrokên hemû beşên Kurdistanê, ya hersê zaravayên sereke, lê bi Kurmanciya latîni ye. Min ji bo vê antolojiyê nêzikî sed çîroknivîsên Kurd hilbijartine û ew digel biyaografiya wan dane naskirin. Hilbijartina çîroknivîsan, ferqiyeta zarava û alfabayên cihê, nebûna ferhengên nivîskaran û ansiklopediyên Kurdî, karê min pir zehmet kir. Lê piştî xebateke pênc salan, gava antolojî derket û tavilê di nava edebiyathezên Kurd de cih girt, min hemû zehmetî jî bîr kirin.

Hevpeyvîn: Seyîdxan Kurij

Ezdîti bawarya heqyê, re'mê û Xwedênasyê ye -1-

Eskerê BOYÎK

Çawa her ol û bawaryên dinyayê usan ji ÊZDÎTÎ dînekî qedîm e, bingeha wê ji dewrana tê, gelek qonaxa, li rîya hebûn-nebûnê ra derbaz bûye û gihîştîye roja îro. Ev dina ji xweyê u'lm, e'deb, qewl û qanûn, rê û rîsm, e'rf-e'det, e'yd-e'refat, cîyên xweyê pîroz, ocax û ziyaret, oldar, xas û babçêk û xîsûsyên xwe ye. Her tiştê u'lmê wê bi zarkî gihîştine me. Dînekî kurdewarî ye, ji bo niha ev bawarî tek di nav Kurda da li Kurdistanê maye û her tiştê wan bi kurmançiyê.

Eger bi heqî kevnarya vê olê bê naskirin û u'lmê vê olê û olên ji pey ra hatî (yên bi kitêb û Pêxember) bi zanyarî bidine rex hev, dijwer nîne bê texmînkirin ku gelek bîr û bawaryên êzdîtyê ji bo u'lmên wan olan bûne stûnên avakirinê. U'lmê vî dînî u'lmekî pir dewlemend, kûr û pir qet û sereceme. Ku ber lêya hezarsalaye tune-kirinê, li nav neheqya û nerastyan, şer-şiltaxên bê him, xûnê, fermanên dagerkiran teyax kirye, maye û berdewane, ûsane, rastî jî bi tomerya xwe da ew heykelekî mirovayê yê dîrokîyî qedîm û bi qîmet e.

Naveroka felsefa dînê Êzdîyan xwedênasyê, heqyê, îman û axretê, efrandîna dînê, mirinê, jîyanê, qenciyê, xiravyê, rastyê, nerastyê, qewat û bûyarên xezayê, derheqa sirra Melek û Milyaketada ne.

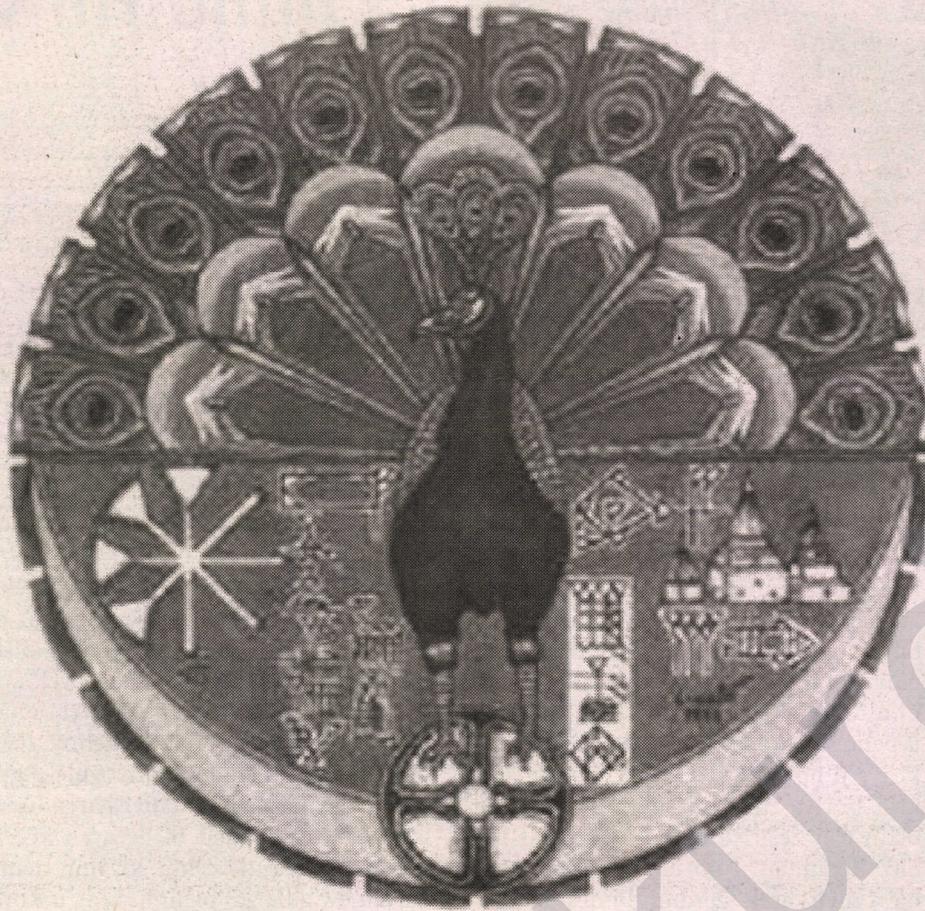
Li bal Êzdîyan hebandîna here mezin û bilind Xweda ye. ûaheda dînê Êzdîyan da ew fikir pir zelal dîhar dibe. Ew hema wa ji dest pê dibe: ûaheda dînê min yek Xweda ye. Xasên dîn: yek evîna Xwedê ye, yek ji nûra wiye, yek çiraye, yek îmane...lê Xwedê yeke. Ji bo wê yekê ji Êzdî due'a-diroz-gên xwe, qewlên xwe payê pirê bi peyvên ya Rebî (ya Xweda) dest pê dikin, carekê va banga xwe didine Xwedê: Yekê Jorîn, Rebê A'lemê, ji bo çawa Êzdî dibêjin: Her ewî heq e, her ewî rast e...

U'lmê vê olê da tê gotin: Xwedê hezar û yek nav e, bê heval û bê şîrik e, erdek nîne hukumê Xweda lê nîbe, bê hukumê Xwedê pel jî li ser darê naheje.

Bi bawarya Êzdîyan dîn: ol û erkan rê ye berbi Xwedê, berbi heqyê û rastyê. Di wê rê da êzdîti tu neheqyê, nerastyê, zinê, zordaryê, ji aliyê evdeki da zêrandin, biçûkkirin, bêrûmetkirina evdeki din, civak, millet û dînekî din qebûl nake. Her kes evdê Xwedê ye û emelê wî ji aliyê Xwdê va tê dîtin. Hebandîna Xwedê vê bawaryê da digihîje asta here bilind. Derew, bêbextî, şer gilîkirin, buxdan, kifir, nîfir, dizî, talankirin êzdîtyê da nayê qebûlkin.

Êzdî dibêjin: „Derew dijminê Xwedê ye“, „Nîfir ûrê du deve...“, Kifirî kirin guneyê“. Di êzdîtyê da guneyê, ku keda heram evdê êzdî tevî keda xweyê helal bikin. Dema evdê Êzdî xêrê dike, ese dibêje: „Eva keda mine helale...“

Xêr kirin, xêr dayîn, alîkarî feqîr û belengaza kirin (bê cudetya dîn, miletyê, reng û tîsên dîn) ferz ne vê olêye pîrozin. Xêr gotî bi dil bê kirin. Eger xêr bê dil yan bi destê zorê, yanê jî ji tîrsê bê kirin xêra usan qebûl nabe. Mezinayî, biçûktî, yan pîrqîmetbûn û kêmtî qîmetbûna xêre hesav nîne. Ya here mihûm ewe, ku xêr bi dil bê dayîn.. Dibêjin nanekî ce yê xêra kesib ya bi dil li cem Xwedê ji gaxî xêra zengîn ya bê dil baştir hatye qebûlbûn. Her qewl, beyt, lavêj û nimûnên u'lmê vê

bawaryê ra Xwedênasya here heq û jorîn dibe bingeh û li ser wê bingehê jî bîr-bawaryê vê olê tînan avakirin. Xwedênasî di vê bawaryê da xwezayî ye, suruştî ye, her-tîşt, fikir xwezayê va tînan girêdan, matêriyalîne. Anegorî vî u'lmî ruh li ser pêşdaçûyîna mecalên xezayî yê matêriyalî pêşda hatye... Qewla da wa tê gotin:

*Xwedevandê me rehmanî
çar qîsm li rûyê dînê danî.
Yek ave, yek nûre, yek axe, yek ji agire... (1)*

*Yan
Padşayê minî cebar e,
Ji durrê efrandîbûn çar e,
Ax e, û Av e, û Baye, û Agir e. (2)*

*Yan
Ku kinyat pê zeyînî Axê û Avê û Bayê
û Agirî
Qalibê Adem jê nijînî.
çar qîsmet tek hincînî, (3)*

*Anegorî u'lmê vê olê pêşdahatîna jîyanê
li cihanê avê, axê, agir û bê va girêdaye.
Zanestyaya îro jî usa dibêje. Qewlê ûêx û
Aqûb da tê gotin:*

*ûêx dibêje te Aqûbî
Wextê qalibê Adem pêxember çê kir
Ew kî bû tasa qudretê lê kir?*

*Aqûb dibêje te ya ûêxê mino
Wextê qalibê Adem pêxember dibûye
Ferwara melkê adîya pê de diçûye... (4)*

Usane qalib pêşyê hatye çêkirin, paşê ruh bi tasa qudretê berva hatye berdan. Vira tê bêji fikira Xwedê wek simvola xezayê, suruştê, tevê (royê) tê naskirin. Gelek lêkolînan be'sa peyva dirrê dikin, ev peyv û fikir li nav gelek nimûnên ayîna dînî ra derbas dibe. Besa teqîna dirrê tê kirin. Niha ulmê cihanê yê pêşdaçûyî jî dibêje cihan û jîyana ser ji teqîneke er's pêşda

hatine.

Qewla Efrandîna Kinyatê (dînê) da wa tê gotin: ku erd û ezman tunebûn, dînya fire bê bin bu, insan û heywan jî tubebûn, di berê (deryayê) da tenê hebû dirr. Paşê tê femkirin ku Padşê min (Xwedê) jî dirrê bû. Ev fikira pêşbûna matêriyalî jî ruh ya zanestî ku zanyarê cihanê tek sedsalên 19-20 an da gihîştinê, lê ayîna dînê ezdayê da bi hezarsalan berê hebûye.

Usane anegorî mêtolojîya dînê Êzdîyan Xwedê jî nûra xwe heft Milyaketa dixulî-qîne, ji pey ra jî Ax û, Av û, Ba û, Agir la. Ê Adem diefrîne, bi destûra Xwedê Milyaket jî ruh ber laşda berdidin...

Fikira yekîtya matêriyalî ya e'rc û dinyayê jî u'lmê êzdîtyê da heye. Qewlê Erd û Ezman da ew fikir zelal tê gotin:

*Erd dibêje: Ezmano, eslê min û te jî
derekî
Em nijarkirin ji cewaherekî
ûefeqê li me dikete derekî... (5)*

Ev sebeqa carke din jî dide îzbatkirin ku êzdîti dînekî suruştîye, bingeha wê da ne hêz û sîrrên ne'yanê, nedîhare fantastîk in lê qewat û bûyarên suruştîne...

Erd, ezman, roj, ax, agir, steyrk, hîv, av, ba, nan li cem Êzdîyan pîrozin. Hela xweykirina pêz, dêwêr, xetkirina axê, barîna baranê, helalkirina mast hêz û qewatên xezayîye pîroz va tînan girêdan. Pîrozya van súbeyktên suruştê, ku heta niha jî di êzdîtyê da mane pir kevnî.

E'ydên Êzdîyan jî xezayê, zayînê, ronayê, jîyanê, şayê va girêdayîne. Di rojên e'ydan, bi rastî e'vdê Êzdî xêr û xweşyên suruştê ra şa dibin, xêra dikin, xwe ji gunehan paqij dikin, pesnê e'dlayê, tifaqê, xêrxwezyê, pismamtyê, hevkarîyê didin. Fikirên xirav jî dilê xwe derdixin, dilsyrye nav xwe didin hildan. Eydeke here kevnar û qedîm şarşema serê Nîsanê: _ar_ema Sor e. Qewlê şarşema Sor da wa tê gotin:

şarşema serê Nîsanê

Gul û çiçek hatin meydanê,
Tawisî Melek reyisê imanê.

.....
Nîsan deng lê kir e
Bihar pê dixemil e
Bi kesk, sor, sipî û zere... (6)

Di bawarya Êzdîya da wê rojê Tawisî Melek peyayî li ser rûyê erdê bûye, xwe ra bihara rengîn, xêr û xweşî anye, kulîlk vebûne, e'rd bi rengên kesk, sor, sipî û zer xemilye. Bi hezaran sala evdên ezdayî vê e'ydê xwe ku, e'ydê Tawisî Melek e bi coş û bawarîke xurt pîroz dikin. Xwe hesav çîkin milletê Tawisî Melek...Di vê bawarya kevnar da Tawisî Melek melekê îmanê, xêrê û xweşyêye. Xwe ra biharê, gul û kulîlka tîne, bi renga dinyayê, jîyanê dixemile. E'ydên Êzdîyan yê dinê jî xezayê, jîyanê va girêdayîne. E'ydek nîne ku _abûn, ronahî, tifaq, paqijayî, xêr, helalî û heqî neyê pesinandin, bi kêfxweşî, şabûn, stîran û dîlan derbas ne be.

Bingeha felsefa xezayêye here hîmlî pîrsa jîyan û mirinê ye. Felsefa dînê ezdayê da jî ew pîrs gelekî kûr, fire û her alya va hatye analîzkirin, cawa pîrsgirêkan hatye dayîn: tê zanîn ku cihanê da çawa pêwîsty bûyînê, xulîqandinê heye, usa jî ya mirinê. çî destpêka wê hebe gerekê de'wî jî hebe. çî çê dibe gotî bimire jî. Herd du serê meselekênê. Li vê bawaryê da çawa jîyane pîroz usa jî mirin. Qewlên Seremergê, Miskîno jaro û hineke din da gelekî kûr û dîr felsefa jîyanê û mirinê tê dayîn. Jîyana e'vd, beşer heta hetê nîne, dînya milkê tu kesî nîne. Dînya tu kesî ra nemaye û wê nemîne jî. Rojekê bê û be_erê e'se ji kasa mirinê temke. Mirin tenê seva ruhbera, dar û hêşnaya tenê nîne, dewya her tiçî heye. Heqî eve, rastyê jîyanê eve.

Evdê Êzdî bi vê felsefê tê perwerdekirin ku ji wê bûyara giran ra hazirbe. Xweyî, xwedan, xizm û pismamên mirî jî we qewimandîna giran ra qayîl dibin, ew wan ra jî dibe dilbînî, ku e'vd rojekê bûye wê rojekê jî bimire. Kes nikare mirya paşda bîne. Emrê Xwedêye, gerekê bi zanyarî nêzîkî wê bûyarê bibin...

Li gor êzdîtyê mirin dewya jîyanê nîne, mirin berdewama jîyanê ye. U'lmê êzdîtyê da Kirasguherin heye. Laş ji axê çê bûye, disa diçe dibe ax, lê ruh namire ew anegorî emelê e'vdê mirî qalibê ruhberêkin din da jîyanê berdewan dîke...

Êzdîti li ser bawarmendên xwe rastyê, şermê, tifaqê, ruhê biçûk, amintyê, xêrxwezyê ferz dîke. Dibêjin: Êzdî milletê şermê ne.

Di bawarya Êzdîyan da li cem Xwedê her kes, bê cudatya ol, rê û rîzm Evdê Xwedêne. Kes ji kesî zêdetir yan kêmtir nîne, kîna kesî li cem Xwedê nîne, Xwedê li hemû derda dermane, Xwedê derîkî digire, hezarî vedike. Tu kes bêxwedê jî dayka xwe nabe û bê Xweda nîne. Qencî û neqencî nava kar û emelên evda da tînan xanê. Dibêjin: Qîrar qîrara Xwedê ye, kes nikare jî qîrara Xwedê bireve. Qencî jî, xiravî jî jî dergê Xwedê ten. Her kes qencyê jî, xiravyê jî jî xwe ra dike. Her kes roja mirinê li ber MÎRÊ xwe cawa kirinê xwe dide...Her kes weke emelê xwe cezayê xwe dikîne... Êzdîtyê da kuştin-qetilkirin, talankirina tu kesî, tu netewî jî aliyê netewek din da bi tu cûreyî nayê heqkirin, ew guneyê mezin e û bi tu menyê nayê e'fûkirin.

Jinekolog, mêrekolog, dînekolog Prof. Doc. Dr.

Fatê Were Civatê

Şêxbat

Xaltika Fatê, ez bi xêra te fêri maneya "ekolojik toplûmê" ê bûm. Îcar niha ji pîrsa "konfederalîzmê" di serê min de diçe û tê. Ev çi gotin-motinkên gawirkîne serok û merok bikartînin yaoo! Wellehî em gêjo-mêjo bûne haa, em nema zanin ji çi bawerbikin û ji çi nekin! Ê me gotina "kon" fêmkir, yanî konê koçeran. Me "federalîzm" jî fêmkir, yanî wek lihevketina jin û mêr e. Lê çi eleqa konê koçeran û federalîzmê bi hev re heye yaoo! Ma hûn ji xwe re nabêjin çi? Ma hûn dibên qey xelk hemî wek we profesorin, ronakbîrin, çarçavin? Em gundiyan reben ji van gotinên gawirkî çi fêmdikin, lao bi zimanê gundiyan bêjin bi zimanê gundiyan! Evdîlkerim Gundîogî / Nisêbîn

Bismillahirrahmanirrahim, lao Evdoyê Gundî, ker kurê kerê, hingî min ev zimanê gundiyan bikaranî mala min çû mîratê û min zimanê xweyê stembolî ji bir kir kuroo! Lao konfederalîzma go serok û merok dibêjin - ev tişt e: Yanî, konekî te heye, pez û dewarên te, jin û zarokên te di binê kon dene. Ê me jî em çend tolaz, qaçaxçî, diz û zinêkar bûne yek û me ji xwe re komek çekiriye. Me navê wê koma xwe kiriye "federal" yanî kesên fedai. Piştî me "izm" pê vekir û me koma xwe kir eşîr. Piştî em bûn eşîr îcar me ji xwe re serokeşîrek û şêxek peydekir û me nîzamalqanûna xwe danî. Qanûn jî ev e: Divê serok û şêxên me dest bavêjin konê xelkê, pez, dewar, jin û zarokên wan têxin bin ebe û qapûyên xwe. Piştî kon ketin bin qapûtên wan îcar lempê vedimrînin û wek av û mast tîn çelqandin û dibe "çeçilmast" yan jî dew. Îcar go kon û federal û izm bûn yek, ji hersê gotina ecêbek derdikeve, navê wê jî konfederalîzm e. Yanî ji bo tu baş fêmbikî bi zimanê gundiyan navê wê konfederalîzmê ev e, "şorbel!"

*** **

Xaltiya Fatê, gene ben! şimdî diyacaxsan gene bû pûstoxlinin niyetî şerîf degildir biliyem! Geçen seferkî zinêkarlix analîzinle çox şey ogrendim allahwekil, eline, beline, diline saxlix. Bu sefer gene qafama bir şey taxilmîştîr altından çixamiyem. Diyarêbekirin tum pêxwaslerinden sormişem ama kêmse altından çixamamiştîr. Bu hefteki eboqat dîtinlerinde serok demiştîr ki "konfederalîzm seroklixî!" Yao bû nedir anlamamiştîm haa! Ben xançepêk pêxwaslerinin seroklixini zor idare ediyem, yoxsa bizim serokin gozleri yuxarlardamidir diyisen! Hele bir anlat de bizim bû pêxwas teximini bû derdten qûrtar haa ez qurban. Pêxwas Mihê / Xançepêk

Oxlim bu nedir sizden çextixim yaoo! Siz beni oyine getirip qarambolayem mi getirmex istisiniz namusizler! Oxlim siye ne konfedereden, eşîrden-meşîrden, siz cilet atin, adam dogin, toz fişîşleyin, başqe işiniz yoxmi yaoo! Siye ne siyasetten-miyasetten? Ê îster konfedere seroki olir, îster Amerîqa seroki olir, îster dinya seroki olir siye ne oxlim! Adam Kurdlerin seroki oldî, anasini axlattî, meqes-meqes kestî. Dûe edin kî dinya seroki olacexim demedî! Allahime-kîtabime dinya seroki olseydi qûşler hêlinlerine, gumgumokler qullerine çekilirdî ve qorquden kendilerini soqarlardi. Ê qurban! Mam Celu dewlet başqani olacax, Kek Meso Kurdistan başqani olacax, Nêçîr başbaqan olacax, ê kendisine birşey qalmedi! Ê madem bene birşey qalmedi bende konfederasyon seroklixine qoniyem dedi. Bunden daha normal ne vardir yaoo! Ulan dua edin dua! Adam "ulusal onderlixiten" "Kurd halk onderlixine" îndî, şîndî Kurd halk onderliginin despotlix oldixini anladî ve Kurdleri rahat biraxmaq isti. Daha ne istisiniz yaoo, biraqin Kurdleri rehet biraxsin de başqelerin başini yesin!

fate@peyama-kurd.com

Xêr û Guneh

Bavê Ronahî

Jinek tol (qehpik) diravên ji toletiyê vedigirtin, piştî mesrefa xwe ya xwarin û vexwarinê, libas û kirêya xênî ûwd jê derdixistin, diravên jiber diman jî, ji xwere dikirin xêr û xêrat. Ji bo mizgeftê mahfûr, sicade, xaliçe dikirin, tamîra mizgeftê û mesrefên we yê hûrûmûr jî liser hesabê wê bûn. Rojêkê jinika tol xwe bixwe diponije û dibê: "Xwedêwo, ez evqas sale toletiyê dikim, diravên jiber mesrefa min diminin jî dikim alikarî jibo Mizgeftê. Lê ez nizanîm, gunehên min zehfîn an jî xêren min? Ez nizanîm ez biheştîme an jî dojehî? Jinik dike nake neşetê vê aloziya di serê xwe de biverşîne. Dawiyê biryarê dide ko vê pîrsê ji Mele bipirse û ji binê wê bandor û aloziye bifilite. Jinik diçe nîk Melê. Mele jiber

alikariyên wê qedirek gelek bilind didê û jê sedema serdana wê dipirse. Jinik jî ji Mele re dibê: "Seydayê hêja tu dizani ez zehf alikariya mizgeftê dikim. Lê ez van diravan hemûyan ji firotina goştê xwe qezenc dikim! Lewre ez ninanim ka gunehên min zêdene yan jî xêrên min. Herweha ez nizanîm ez biheştî me yan jî dojehî?" Mele hinekî diponije û bi dengê nizim û nermik jî jinikê re dibê: "Keça min, tu ji mizgeftê re mafûr, sicade û xaliçan dikirî. Momin tîn li ser nimêjê dikin, duayan dixwinin. Xwedê ji te re xêrek gelek mezin dinivise. Ji aliyê din tu goştê xwe difiroşî, ew jî zina ye, gunehê wê jî gelek mezin e. Ez bawer dikim dê xêr û gunehên te lihev derên, qûn çirandina te jî, ji tera dimîne.

Xaçerêz

SEREJÊR

1. Ar, şewat / kesên ji Îsraîlê 2. Navekî jinên bijani / mirov, beşer 3. Kesê Iraqê baş nasdike, pisporê Iraqê 4. Du tîp / fêkiyek piçûk 5. Pronavê yekem / kêmi, piçûkî, hindikî / îcar, ji vir û pêde (paşûpê) 6. Xwarinek ji helil û gwîzan (paşûpê) / na, ne / du tîp 7. Xwarinek / axa bi kevir û qûm 8. Riya keştî û balafira / gundekî Batmanê (paşûpê) 9. Xanî û mal, qesr û avanî (paşûpê) / notayek 10. Eskerên derwayî (behri) / heywanek

ÇEPERAST

1. Ducanî, hemilê / pêşkêşî, dayîn 2. Gewrî, qirik / navekî mêra (paşûpê) 3. Mêşa hingiv (paşûpê) / şûşê hesinî, şûşê eskera 4. Vexwarinek bi alkol / kesên ji partiya Baas 5. Navê televizyonekê (paşûpê) / taze, acar, nuh (paşûpê) 6. Qet, bê qeyd û şert (paşûpê) / parçeyek trîmbêlan (paşûpê) 7. Ne germ, cemidî / rind, qenc, çak, pak 8. Gû kir, bi xwe de kir, rih / îbadetxana Cihûyan 9. Yanî, em bêjin / bajarekî Japonya 10. Hejmarek, tavik (paşûpê) / pîrsnişanek / du tîp 11. Gewde, beden / xerîta laşê însên / notayek 12. Navê rojekê / kêfşa, dilxweş, rûken

Bersivên hejmarê berê

Çeperast

1. peyama kurd 2. alikar / rwe 3. ra / mefer 4. batmanî 5. dur / anc / aw 6. eq / macûnî 7. kî / mî 8. berx / tesîr 9. zûname 10. devlat / nef 11. ezabvil / la 12. rat / enaqet

Serejêr

1. par / derbeder 2. elabuq / eza 3. yî / ar / kravat 4. akat / mix / lb 5. ma / maat / zave 6. armanc / tûtin 7. encûmen / la 8. urfî / nîsan 9. rwe / ai / îmele 10. derew / erefat

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Hûn di dema afirmentiyê de ne û hûnê bixwazin îro tiştên cûrbecûr bîafîrînin, Lê bi aram bin û zêde lez nekin. Navbera xwe û hezkirîya/yê xwe xirab nekin. Xwe di nava kul û mitalan de nehêlin.

Mêzên (23.09-22.10)

Li his û vîna (îrada) xwe xwedî derkevin, dudilî nêbin. Hewl bidin ku bi xweşî û ahengî nêzikî hezkirî û dostên xwe bibin. Nehesidin û rasteqîn bin.

Gamêş (21.04-20.05)

Hûn Karin his û xwêstekên dilê xwe ji hezkirîya/yê xwe re bêjin û hevjiyana xwe bighînin kona-xek bilindtir. Hûn Karin bi hev re bernamêyên pêşerojê çêkin û babetên heytî bi hev re parvekin.

Dûpişk (23.10-21.11)

Wê tekiliyên we û hevalên we tekûztir bibin. Pîrsgerên navbera xwe û hezkirîya/yê xwe kûr nekin û hewl bidin ku wan çareser bikin. Dîtin û ramanên xwe eşkere û vekirî bêjin.

Cêwî (21.05-21.06)

Hûn bifikirin di mala xwe de hin guhertinan çêkin lê lez nekin, berê lêbikolin. Berî hûn biryarêkê bidin berê baş bîponijî û gava xwe li gor wê bavêjin.

Kevan (22.11-21.12)

Dibe ku hûn îro nûçeyên nexer bibihîzin û serê we tevlihev bibe. Fikir û ramana xwe zelaltir bikin û xwe aciz nekin. Bêyî ku hûn rastiyê zani-bîn biryarên xelet nedin.

Kevjal (22.06-22.07)

Vê heftê xwe ji alkol û xwarinên bi tewa bi dûr bixin. Bi hesûdî û dudilî nêzikî bûyeran nebin. Hûnê bixwazin ji derûdorê bi dûr Kevin lê lez nekin û bêhnfireh bin.

Kovî (22.12-19.01)

Hin nûçeyên ku hûn îro bigrin wê kêfa we bîne cî. Hûn Karin bi xebatên çandî û civakî dakevin û bi wan morale xwe bilind bikin. Têkevin nav civat û saziyên ku morale we bilind bikin.

Şêr (23.07-22.08)

Dibe ku hinek nûçe we têxin nav derd û mitalan, lê di bin bandore wan de nemînin. Hûn Karin beşdari hin şahî û ahengan da ku hûn xwe ji bir bikin û ji bin bandore wan mitalan derkevin.

Satil (20.01-18.02)

Fersendên ku dikevin destên we baş bikarbinin. Hûnê bixwazin rewşa xwe a civakî bilind bikin. Tekiliyên xwe bi dostên xwe yê dîr qut nekin û li hev bipirsin

Simbil (23.08-22.09)

Hûnê têkevin nava ramanên nûjenî û bê aram hûnê bixwazin wan têxin jiyane. Lez nekin, proje û ramanên xwe bi sereki zelal têxin jiyane.

Masî (19.02-20.03)

Wê pêşniyazên baş ji we re bînin û dibe ku hûn têkevin heyecanê. Hûn bi tevger û livbaziyan xwe yê sêmpatîk bala der û dorê dikşînin ser xwe. Bi dost û malbata xwe re rojên xweş derbas bikin.

Zelal

*Zelal
Cola*

Multi Vitamin

*Aqua
Zelal*

Navend:
Trink-Zel (Köln)
Tel.: 0221 376 24 05

Bayiyên Zelal

AKCAN GmbH (HAMBURG)
Tel.: 040 723 402 96

LIZA GmbH (BERLIN)
Tel.: 030 390 380 30

ESD Softdrink GmbH
(MANNHEIM)

Tel.: 0621 318 76 70

TRINK-ZEL II
(DÜSSELDORF)
Tel.: 0211 49 62 150

CAN GETRÄNKE (ESSEN)
Tel.: 0201 289 74 17-18

TRINK-SEM (DORTMUND)

Tel.: 0231 981 86 23

HARRAN GmbH
(FELLBACH)
Tel.: 0711 592 08 64

CHAPLIN GETRÄNKE
(BREMEN)
Tel.: 0421 691 96 78

EURO-FRESH-FOOD GbR
(ERFURT)
Tel.: 0361 26 27 516

TRINK-ZEL I (KÖLN)
Tel.: 0221 977 63 11

NERGIZ
Tel.: 02562 22 168

Avesta / Amed

Dadgeha 6an a cezayê giran a Diyarbekirê, kasetaya dengbêja Kurd Aynur Dogan a ku berî salekê derxistibû, qedexekir û biryar da ku kasetên wê bîn komkirin.

Sedem eve, ku di strana „Keça Kurda“ de propaganda rêxistina çekdar tê kirin. Lê, hem albûma ku „Kalan Muzîk“ê derxistiyê û hem jî Aynur Dogan dibêjin “em fêrnakin, ku ji bo çî albûma ku di bin çavdêriya wezaretê çandî de hatiye derxistin, qedexeyê bûye”.

Lê dadgeha cezayê giran a Diyarbekirê jî dibêje, ku bi vê stranê peyama tê dan ku Keçên Kurda derkevin serê çiyê û dest bi çer bikin û herweha propaganda rêxistina çekdar tê kirin. Ji ber vê ye ku wan biryara komkirin û qedexekirina vê

‘Keça Kurda’ li Amedê hat qedexekirin

Qedexekirina zimanê Kurdî û sitranên Kurdî li Amedê her berdewam e

kasetê dane.

Aynur Dogan, li himberî vê qedexekirinê şaşmayîna xwe veneşart û got “ min bi tenî muzîk çekir”. Albûma Aynurê berî salekê derketibû piyasê. Ev albûm bi destûra wezaretê çandê hatibû weşandin û ji alî xelkê ve hatibû hezkirin.

Xwediyê Kalan Muzîkê Hasan Saltuk dibêje ku ew tê nagihê bê kasetaya berî salekê derketiyê û hatiye hezkirin çima qedexeyê bûye. Saltuk ragihand ku ewê li mafê xwe bigerin.

Strana Keça Kurda niha li Îspanya di rêza pêncan de ye ku pirr lê tê guhdarîkirin. Aynur Dogan dibêje “ ez bi tenê muzîkê çêdikim û bi siyaseta danakevim”

Ev biryar jî alî dadgeha cezayê giran a Diyarbekirê ve jî 81midurên ewlekariyê bajaran re hatiye şandin

Riya Qesra spî ji Termînor re vebû!

Guhertina zagonan kare re ji Arnold Schwarzenegger re veke ku bibe serokdewletê Amerîkayê.

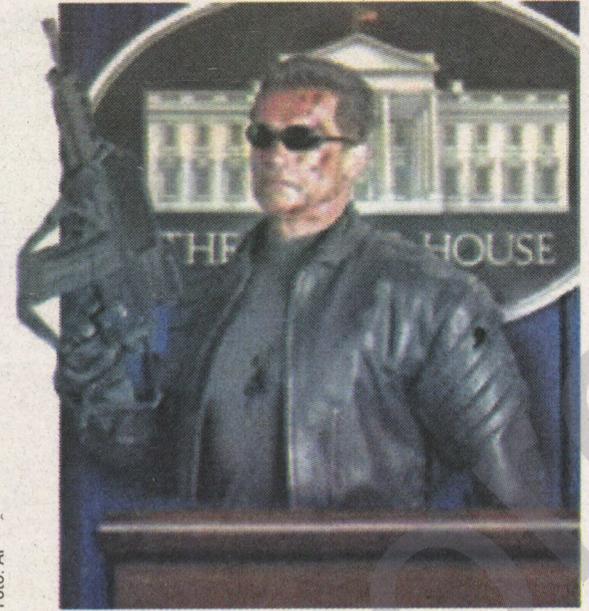
PK / LOS ANGELES.

Xewna Arnold Schwarzenegger hêdî hêdî dicire (pêk tê) û riya Qesra Spî jê re vedibe. Heger pêşniyaza guhertina zagona, “kesên li derveyî Amerîkayê çêbûne karin bibin serokdewlet”, bê qebûlîkirin, rê ji gellek hemwelatîyên Amerîkayê re vedibe. Ji wan ê herî xwedî siûd lîztikvanê navdar Arnold Schwarzenegger e.

Yek ji wan pêşniyazên guhertina zagonan ewe, ku biyaniyên Amerîkayê karibin bi livbazî (aktîfî) beşdarî politikayê bibin. Kesên ku bixwazin bibin serokdewlet jî divê bi kêmanî 20 salan hemwelatîyên Amerîkayê bin. Schwarzenegger ev wext dagirtiyê û di sala 1883an de bûye hemwelatîyê Amerîkayê

Ewî bixwe carekê pêşniyaza guhertina qanûnekê wilo kiribû. Lê ew dibêje:

- Ez bawer nakim ku ev guhertin li ser

Terminatorn Arnold Schwarzenegger kare bibe serokê Amerîkayê

pêşniyaza min hatibin û kirin. Heger ez birastî bêm, ez tucarî nefikirime ku bibim serokdewletê Amerîkayê.

Lê Schwarzenegger di sala 1977an de gava ji Austuryayê hatibû Amerîka, gotibû “ rojek ji rojan ezê serkêşiya Amerîkayê bikim”. Lê îro ew dibêje “ ev tenê henekek bû”. Arnold Schwarzenegger niha hem wek waliyê Kaliforniyayê û hem jî wek lîztikvanê sinemayê pirr populer e.

Tuba dibe keça Kurda

Porê xwe reş kir, Kurdî fêr dibe, derzên muzîkê distîne. Tuba Unsal wê di filimê “ Senî çok ozledim” “Min pirr bêriya te kiriye” de rola keçeke Kurd bilîze..

Tuba Unsal, wê di filimê “ Min pirr bêriya te kiriye” de wek keçeke Kurd derkeve pêşberî temaşevanan. Ev filim wê di meha Adarê de di kanal D de bê weşandin. Di filimê ku ev demeke kişandina wê li Ruhayê tîn kirin de, Tuba Unsal porê xwe reşboyax kiriye û fêrî Kurdî jî dibe. Herweha wê di filim de stranên Kurdî jî bistrê û ew jî Rojda dersên stranên Kurdî distîne. Tuba dibêje, “ gava stranên dibêjim na, lê di peyva Kurdî de zor li min tê. Min bawer nedikir ku Kurdî hevqasî zehmet e”.

Unsal dibêje, “ heta niha karakterê lîztikvaniya min eynî bû, gava pêşniyazek bi vî awayî ji min re hat, hema min qebûl kir. Gava însan min bibînin wê ecêbmayî bimînin”.

Serpêhatiya 77 saliya Oscarê

Ramana belavkirina xelatên Akademiya Amerîkî OSCARê di sala 1927an de derket holê

Dustin Hoffman, Clint Eastwood û Barbra Streisand Clint Eastwood bû xelatgirê mezin ê Oscarê îsal

Di 4ê Gulana 1927an de li gor destûra zagonên (qanûnên) Kaliforniyayê, akademiya huner û zanistîya şanoya Amerîkayê di 11ê Gulanê de civiya û biryar da ku xelatekê bidin hunermendan. Cedric Gibbonê ku li Metro Goldwyn Mayerê rayedarê hunerê bû, li ser makara filim wêneyê siwarekî dest bi şûr çekir. Pênc xelekên makara filim jî temsîla pênc beşên hunerê kirin. Piştî jî alî peykertiraş (heykeltiraş) George Stanley ve di 1928an de peykerek hat çekirin. Ji ber ku sekretera akademiya gotibû “ ev çiqasî dişibe mamê min Oscar” navê Oscar li vê xelatê hat kirin.

Ji hunermend, derhêner û edîtoran zêdeyî pênc hezar endamên akademiya hene. Yekem merasîma xelata Oscarê di 16ê Gulana 1929an de li Hollywood Roosevelt, otêla Blossom Roomê hat lidarxistin. Bilêtên şevê bi 10 dolaran hatin firotin û 250 kes beşdarî

merasîmê bûn. Ji sala 1940î û vir ve sîstema zêrê tê bikaranîn. Ango; navên xelatgirên di nava zêrê de weşartiyê.

Cara pêşîn nûçeyên xelatgirî di 1943an de di radyoyê de hatin weşandin. Û di 19ê Adara 1953an de jî bi riya televizyonê li dinyayê belav bû. Pêşkêşkirina bernamê Bob Hope dikir. Di 1966an de jî xelatên Oscarê di televizyonê de bi rengin hatin weşandin.

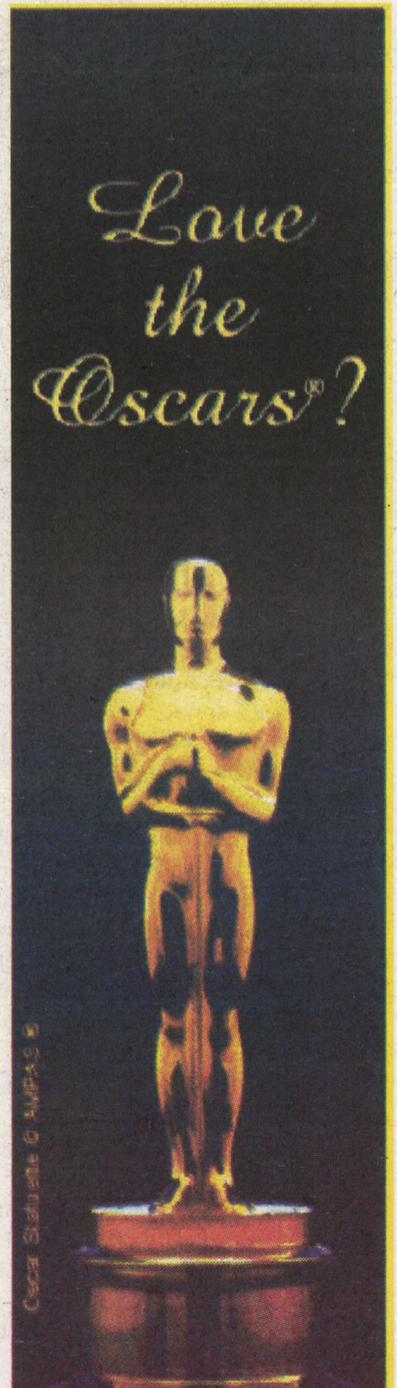
Mafê weşana Oscarê cara yekem televizyona NBC kirî (1971-1975) û di 1972an, di 42êmin merasîma xelata Oscarê de ev bernamê bi zindî weşand.

Ji 1929an û vir ve heta niha 2300 (du hezar û sêsed) peykerên Oscarê hatine belavkirin. Xelatgir xwedî mafin ku 30 saniyan bipeyivin. Merasîma Oscarê berê li şanogeriya Çînê çêdibûn, lê niha li şanogeriya Kodakê çêdibin. Mêvan berî destpêkê bi du seetan dikevin hundir. Xaliça sor, ku malê akademiya ye, 75.5 metro dirêj e.

Xelatên Oscarê di 24 beşan de tîn belavkirin. Lê xelatên herî mezin û giranbuha di beşên “lîztikvanê herî baş, lîztikvana herî baş, filimê herî baş, derhênerê herî baş û senaryoya herî baş” de tîn dan.

Ji bo stendina xelata Oscarê merc evin:

- ♦ Divê filim ji 40 deqîqan dirêjtir bin
- ♦ Divê di sinorê Los Angeles de bi kêmanî di sinemayekê de bi pera hatibin pêşandin
- ♦ Divê bi berdewamî bi kêmanî heftakê hatibin pêşandin

Çi ji Şivan tê xwestin?

Reşîd Battê

Dema pirsra Şivan Perwer ji min hatiye kirin min weha gotiye "Dengbêjê welatperwera û dengê wî pirr xweşe û wekî di ew çiyê, çi dîke ji min re ne pêwîst e."

Hinek kes û hinek partî hene ku şivan ji xwe re kirine berber, hember û gelek caran jî dijmin. Di nivîsên xwe de hêrişî wî dikin, wî dikin berber û hemberê xwe, dijminayîya wî dikin û gelek caran jî hêrişî şevên wî dikin, şer û pevçûnê derdixin, tore û rêzgirtina Kurd û Kurdistanî şermezar dikin.

Li gor bahweriya min ev kes û partî ji welatparêzê dengxweş ditirsîn ji ber ku ew bixwe qels û jarin, ji kar û barê xwe yê siyasî tu tiştê fahm nakin, nizanin siyaseta û welatparêzî çiyê.

Ev hewildanên ha li hember bicibûna fikra azad û prensîpên demokrasiyê derketine, tehemmula wan ji fikrên ne wek yê wan re tuneye û ev jî dide xuyakirin ku di bîr û baweriyên xwe de gelekî jar û lawazin.

Di tu deman de desthilatdarên Kurdistanê, axa, mîr, beg, mîrek, xan û maqulên Kurdan dengbêj û hozan şermezar û bêrûmet nekirine. Dema dengbêj, hozan û yê wan li hember xan, mîr û axayên Kurdan gotinên nexweş jî bikar anîne, wan desthilatdara bersiva wan hozanan bi şer û pevçûn nedikir, lê ew hertim bi xelat û diyarijî cem xwe birê dikirin.

Tiştê ku îro li hember şivan tê kirin di

toreya Kurdan de tune, ev kirinên ha di demokrasiyê de jî tunin û di tu siyaseta û organîzesasyonên modern û demokratîk de jî tunin.

Gelo çi fêda wan kesan ji kuştin û şermezarkirina dengbêjê welatparêz û dengxweş heye, nayê fahm kirin. Gelo ew, weku ku wan li zimanê Kurdî yê pîroz jî kiriyê û wergerandiyê Tirkî, dixwazin ku deng û awazên xweş yê evîni û welatparêzî jî bibin Tirkî û bi carekê ji hissên xwe yê netewî dûr kevin, bimrin?

Heger kar û barê hinek kes û siyaseta yê siyasî bitenê hêrişê dengbêj û hozanên Kurd be, bila wê jî biterikênin û xwe siyasî /welatparêz jî nebin. Ji xwe heta îro Kurd û Kurdistaniyan ji van siyaseta ji xesarê û malwêranîyê pêve tifttek bidest nexistiye û wê bidest jî nexin.

Ne tu kes û ne jî tu siyaseta wê bikaribin deng û awazên dengbêj û hozanên Kurdan bi fetisênin. Ew dengbêjin yê ku tore, dîrok û zimanê Kurdî liser piya hiştine. Bi xêra wan hozanan îro di binê zordariya dagirkerên hov û dirinde de jî û di binê çavsooriya partiyên Kurdî de jî, ziman, helbest û awaza Kurd li jiyane hiştine.

Dengbêj û hozanên wek şivan divê ji bo xebatên wan yê pîroz bêne xelat kirin û ne ku bibin armanca hêriş û şermezarkirinê bê mane û hovane...!

Hozanên me mîrasa çanda neteweya Kurdin û nabe ku em wan bidin dest nezanan. Kurdn li hozanên xwe xwedî derkevin...!

Rave Kevrişk -2-

Mahir Barwarî

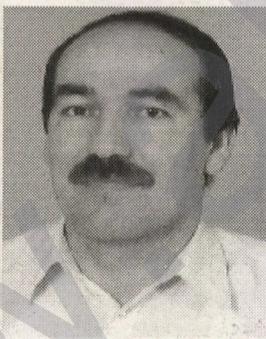
2- Celik: Ji van parça pêk dihêt:

a- Cel: Darekê zirav û dirêj û makume, behra pitir binê wê stûr û giran e, an tiştê giran pêve diken ko girantir bit ji giraniya kevrişkê.

b- Kinif: Bendkeke mokume, reng spiye, bi serê celî veye. Gelek ne dirêj e û wek xilfê, dema kevrişk dikevê dihêt êk û teng dibe, pê kevrişkê digire û bilind dibe. Bilind dibe û kevrişk bi hilawistî dimîne heta nêçirvan jêve dike.

c- Damberk: Darekê kurte zirav e. Serekê wê tij kiriyê, yê di bi kinifi veye, serê tij di erdê diqutin lê divêt ne mukom bit li pil bit (pilt bit) û giya (tomk) pêve diken we dikevite nivê xilfa kinifi ku herdema kevrişk tomkî bilivînit, dema xwarnê ew damberk dihêt derî û xilf dikevite pê kevrişkê.

d- Stûn: Darekê stûr û mokum e, yê du çeqla li serî û binê wê zirav diken û di erdê ra diçeşînin. Celik dikevite di navguhên wê darê da, we cel pêve dihêt girêdan ku jê nekevit û şiyana bilind bona nizimbûna celî hebit. Zor cara kela xolpa an dara wek stûn bikar din.

Dema befirbarinê, êvariya nêçirvan diçin cihên ko kevrişk lê hebin, erdî reş diken hindî cihê xilfê û tomkî ko giyayê kesk e, pêve diken. Celkî dadînin, hindek befrê dikene ser erdê reşkirî da xilf berzebit û kevrişk jê netirsit, paşê dizivrin mal û spêdê zû dîsan diçin li celkên xwe dinêrin.

Heke kevrişk ketibinê, jê ve diken we bi dilxoşî vedigerin mal. Hindek cara rûvî an gurg wan kevrişka dixon berî nêçirvan bigirin.

3- Çek û se: Piştî peydabûna çeka, ji wan çivteyên gelek saçme û tivinga... dema befirhatinê, çend lawek (mirovek) çekên xwe hildigirin û diçin cihên kevrişk lê hebin û bi halikariya sa, li dewşên kevrişka digerişin li bin tiraşa û hevrista, heta wê dikevin û radiken. Nêçirvan hewar diken ya hat û xwe belav diken li serê gir û mila da bibînin kîve çu heta tengav diken û diwestit. Kevrişk, çend dewra pê diden, se digirin an bi çekê dikojin. Bikaranîna çivta bo kuştina kevrişka bi sanahiye, ji ber fişekên wan ji zor saçma pêkdihên, dema teqandinê dê her saçmek hingêvit.

Kurdên binxetê ha ji xwe hebin!

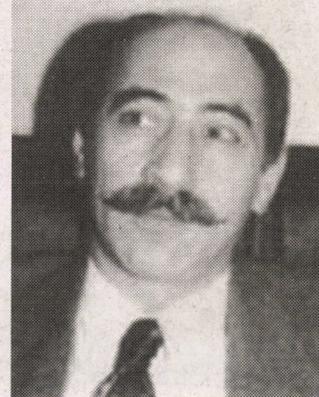
Laleş Qaso

Bi kuştina Refîq Herîrî re, xuya bû ku li Rohilatanavîn, pevçûn û liberxwedana siyasî ji qasî ku xuyani dikir pir bi wirtir de ye. Li hêlekê emerîkî û hevpeymanên xwe û li hêla din jî basî, kemalist û melayên Îranê. A wan bûye pevçûn û liberxwedana ku ne bi tu haweyî ên li jêrê qîma xwe bi ên li jorê û ne jî ên li jorê qîma xwe bi ên li jêrê re bin. Di siyaseta de gava rewşê wilo rû da, êdî wî çaxî jî zor bi kar tê û qiyamet radibe! Û gava qiyamet jî radibe, herkes pêşî li ser miriyên xwe digirî. Lê mixabin ji qiyameta Sorka Alem û vir ve, em kurd herwiha pêşî li ser miriyên xelkê giriyane!

Emerîka ku bi qeweta dewlemendiyê, sîleh û teknîka xwe a bêsînor, bîyî ku eskerên xwe bikişandana Rohilatanavîn û miletên li vê herêmê berdana pêxêla hev, di dawiyê de heger Elemanya û Frensayê jî bi xwe re kiribin heval, ku ji serî de jî hevalên wê bûn, êdî tu hêz wê nikaribin berê emerîkîyan ji ser Rohilatanavîn biguherînin.

Li gora têgihîştina min, emerîkîyên ku bi şerê Seddam re alema erebî baş nas kirin, bi peymanî birêvebirên nîv-dewleta Filistin û Israîlê siyasetek wilo bi serketî pêk anin ku ji wilo pê ve êdî nema dibe! Bi vê peymanê çawa ku lingên Sûriyê xistin zikê wê, wilo jî berê filistinîyan bi hev vekirin. Bihevdeketina filistinîyan heta ku sistema Sûriyê têk here, pêşî li xêra miletê kurd û dû re jî li xêra xelkê Lubnanê û Sûriyê ye.

Basiyên Sûriyê di devê topê de ne. Li Sûriyê her tim dikare hertişt biqewime û mixabin di nav partiyên me ên Binxetê de hîn jî yekitiyê kurdane pêk ne hatiye. Di vir de bi rastî a bi min ecêb hatiye ew e ku duwazdeh partiyên me ên kurdperwer karîbûn di hingama duwazdehê adara sala çuyin de gotin bikirana yek û bîyî telefeke mezin hingame bidana sekinandin û di hindurê salekê de jî wê nikaribin yekitiyê bi plan û program pêk binin. Mîrov bi vê yeka han diêse. Heger wilo biçe û bi provakasyonan xelkê me rabe ser xwe, ez bawer nakim ku birêvebirên me êdî bikaribin rê li ber bigirin. Em ê hemû şerpeze bibin. Provakasyonan derûdora me rapêçane û em ê jî bi çirokên "ji te heban û ka cewdik, lewleb çû û ka

mekeb?" dakevin!

Min di sernivîsa gotara xwe a "LIBERXWEDANA QAMIŞLÊ Û HELWESTA ME" de wilo gotibû:

"Li Binxetê tiştê ku mirov li bendî bû, bêwext qewimî. Û li gora min, ev yeka han jî ne bi destên kurdan û ne jî bi destên basiyên emerîkî qewimî; basiyên tirkan, farisan,

Seddam û Hafîz Eshed xelkê me xistin derba tivingê û êriş birin ser. Ev ne neberka projeya emerîkîyan e. Heger tiliya emerîkîyan di vê xwînrijiyê de heba, bi destpêka şerê Iraqê re bi gotinekê dikarîbûn kurdên Binxetê rakiribana ser pêyan û bi hezaran bidana kuştin. Dû re jî bîyî ku dinyayê ew neheq kiribana, dikarîbûn "parelelek" wek a başûrê welêt, li wir jî daniyana. Lê mixabin ne kirin. Doh ew paralel dananin, çiv dan xwe û kar li ser xwe giran kirin. Îcar îro jî ku bi basiyên kurdan rakin ser tapanan, çewttir dikin. Berî vê, tiştin din hebûn ku bikirana. Bi kurtî, ev zilma ku îro li Binxetê rû daye, provakasyonê konsesusa dewleta Tirkîyê, Îranê û Sûriyê ye. Ez wilo difikirim..." (Malpera Rizgarî 19. 03. 04)

Îcar li gora min, di provakasyonên îro de emerîkî û cihû jî hene. Û heta serê her provakasyonê jî ew ê bikêşin. Tam wextê wê ye. Gava ku basî, kemalist, îslama farisî û erebî birîndar bin û PKKa ku ji me ketibû û bi me hilketibû jî pîberên wan be û her komkujiya ku di roja îro de li Sûriyê pêk bê jî, ji herkesî bêhtir li fêda emerîkî û cihûyan be, îcar çima wê provakasyon rû nedin? Em divê pir bi hesab tevbigerin. Kela-xê dewleta Sûriyê li ber bermîla çopa tarîxê ye. Ev kelax ha îro ha sibehê wê di vê bermilê de werbe. Lê bila ne bi balkêşiya xwepêşandanên me têwerbe. Emerîkî û cihû îro pir dixwazin ku kurdên Binxetê jî mîna lubnaniyan derkevin sikakan û biqêrin. Lê ji me re xerab e û dikare pir biha jî li ser me rûne! Ez wilo difikirim. Li gora min, ji bo ku rê li ber provakasyonan bîn girtin û qetliam bi serê me de neyên, pêşî divê partiyên me ên Binxetê yekitiyê pêk binin. Bi yekitiya ku ew ê pêk binin, çawa ku em ê ji zerareke mezin xelas bibin, wilo jî em ê di daxwazên xwe ên milî de bi ser bikevin.

lales56@hotmail.com

Piştgiriya H.Huseyin Yildirim bikin!

Dewletên Ewrûpî ji aliyekî xwe mirovhez dihesibînin û xwedî li mafên mirovan derdikevin, û ji aliyê din pêl mafê mirovan dikin û durûtiya xwe eşkere dikin. Ji aliyekî mirovan wek penaber qebûlî xwe dikin, û ji aliyê din zagonên xwe dixin bin lingan û nişandidin ku ew berjewendên xwe di ser her tiştî re digrin û ew zagonên ku çekirine tenê formalîte ne.

Dewleta xwînmîja Tirk çî li hundirê welêt û çî jî li derve êrişên xweyên li ser welatparêz û Kurdperweran berde-

wam dikin. Ciyê ku destê wan nagihê, dewletên Ewrûpî dixin dewrê û bi destê wan armancên xwe pêktînin. Dewletên Ewrûpî jî bi vî awayî hevkarîya dewleta xwînmîja Tirk dîke û helwesta xweya li dijî gelê Kurd eşkere dikin.

Wek gellek welatparêzên din, H.Huseyin Yildirim jî ket nav karwanê girtinên dewletên Ewrûpî. Gelo sibê wê dora kê jî me be? Bêdengî mirina me ye, têkçûna me ye! Destên xwe bidin hev û rê nedin kiryarên dewleta Tirk û durûtiya dewletên Ewrûpî!

Konferansa Netewî ê Bakûrê Kurdistan virazîyay

Amtsderdamm - Platforma Kurdên li Ewrûpayê **PKE-PLATFORM**, binatê rojanî 25-27 Sibat 2005 de bajarî Holanda Amsterdamm de bi nameyî „Konferansa Neteweyî ya Bakurê Kurdistanê“ yew konferans viraşt.

Na Konferans de akademisyen, roşnîvîr, hunermend / pişekar, û siyasetkaran ra hendê 120 kes ca girot. Rêxistinani Demokratîk û Siyasî ji bi nûnerani xo ya îta de ca girot.

„Konferansa Neteweyî ya Bakurê Kurdistanê“ şandî 25î Sibat bi rezgirotîşî şehîdan û sirûda „Ey Reqîp“ destpê kerd. Cuwa pey verfekî PKE-Platform Şexmus Dîp slam da misafiran

û ruenayîş û armancanî PKE, ser vînayê PKE peşkeşî misafiran kerd.

Cuwa pey nûnerani Partî, komel û rexistinani demokratîk sey **PADEK, PIK, PDK-Bakûr, RSDK, PSK, KAWA, PRK-Rizgarî, YNK, PDKS-El partî, Partiya Mezlumên Kurdistan, HAK-PAR, Dem-Kurd, Insîyatifa Kurdên Ewropa (IKE), Insîyatifa Gelê Kurd li Swisre, Komela Piştgirotiya Hak-Par, û Weqfa Şivan Perwer** qisê kerd.

Na konferansa ke 3 rojî rumit nê temayanî cyerînan ser minaqaşayî virazîyayî: Heqî mîletbiyayîş û têkoşîna şarî Kurdistan :

a) *Ferqo binatê Netewe û Kêmetewebiyayîş de û pîyaameyîşî en-*

ternasyonal

b) *Doz û têkoşîna şarî Kurd û rolê dewletan.*

Komisyoni na panelê İbrahim Güçlü, Osman Aydın û Hatice Yaşar b amebi meydan. Na panel Hikmet Serbilind idare kerd.

Ferqo binatê Bakûrê Kurdistan û Tirkîye de û Persa aborî:

Komisyoni xebat de Bayram Bozyel, Veysi Aydın û Dr. Burhan Yasîn bi û moderator zi Mehmet Mufit bi.

YE, prosesî endambiyayîşî Tirkîye û persa Kurd :

Siracetin Kirici moderatori na panel bi, komiyon zi Dr Khalid Salih, Aziz Aliş, Nebi Kesen ûmenî meydan.

Koçbariyê, sebebî ey û asimilasyon û têkoşîna verba ey :

a) *Ewropa de persa cemaatî Kurd û çareserkerdişî persan*

b) *Koçbariyê verva metropolan û Ewrûpa,*

c) *Ziwan û Kultur.*

Komisyoni na tema Mehmet Tanrikulu, Yaşar Abdulselamoşlu û Osman Aydın bi. Moderator ji Şermîn Bozarlan bi.

Na konferansa hîrê rojî roja yewşem bi wendişî siruda „Ey Reqîp“ qedîyay.

Qicî Kurdan bê îmkaniyan ra mekteb caverdenî

Çewlig- Qicî dewê Kaniya Reş Bedran her roj çehar sehet lingan şinî mekteb. Dewê Bedran de mektep çinî yo no rid re qicî dew her sêrsibay sehet 5 de kuenî rîye 4 sehet bi lingan şinî navendî Kaniya reş, Çimkî mektep ho navendî Kaniya Reş de o. Nika ûca de 1 metro vor esta. Qicî yew per ra vor re, serd û pûk ra tersenî, per binra zi heywananî kueyî sey heş û cinawir re tersenî.

No rid ra 30 wendoxan mekteb caverda, ê nêşkenî wendişî xo birûmnî.

Gruba İslamî bi torî gruba îtifaqî Kurdistan

Hewler- Parlemerani Kurdistan dest bi binatê xo de barkerdîşî karan kerd. Koma îtifaqî Kurdan 75 parlemerani êst. Koma Kurdan semedî ruenayîşî hukmatî İraqa pa Şiîyan û İraqicanî binana yena piye het. Gruba İslamî ke serre xo tenê kotibî vîcnayîşan, qerar da ke parlamento de bi gruba îtifaqî Kurdistan piya bixebito û paşt bido waşte û pêşniyarani inan..

Mesulî İslamiyanî Kurdistanê Tewfiq Kerimî raya peroyî re eşkira kerd ke gruba İslamî paşt dûna îtifaqî Kurdistan. No eşkira kerdîş yeno no mehne ke İslamî Kurdistan ji paşt dûnî waşteyanî îtifaqî Kurdistan.

Kurdistana Başur de halî cinîyan beno hol

Hewler- Başûrî Kurdistan de nê serrani peyinan de halî cinîyan beno hol û heqî cinîyan her roja ke vîyerena benî zaf.

Parlemerana Parlemeroyî Hewler Nahla Muhammed Sahdullah, no derheq de ina vûna: „ 2 serrî yo ke ma semedî holkerdişî halî cinîyana xebitiyenî. Ma no derheq de zaf yasayî newe vetî. Goreyî yasayanî neweyana kam ke yew cinî ra zaf cinîyan de bizewico heta 5

serrî yeno cezakerdiş. Kes ke cinî yan zi wayî xo bikişî bi cezaya giran yenî cezakerdiş. Yew camiyerd ke sebebî xo kiştîşî yew cinî bo, o bi 7 ser cezaya hepîş yeno cezakerdiş.

Hamburg de semedî klubê futbol FC RONAHÎ ya yew şew viraziya

Hamburg - 25î aşmê Sibat de bajarî Hamburg de bi namê ” şewê paştgirotîşî FC RONAHÎ” yew konser viraziya.

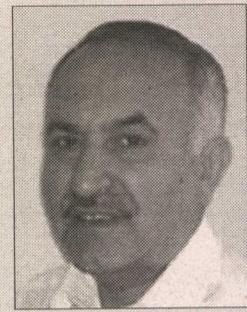
Xortanî derûdorî Komkar serê 1984 bi namê ”Heza Kurd” dest bi xebatê spor kerdib. Cuwa pey nê xortan 1997 de bi namê FC Ronahî yew taqimî Futbol na rue. O wext ra no taqim Hamburg de ligê Amator (Kreisliga) de ca geno.

Şewê paştgirotîşî FC Ronahî de hozananî sey Rêzan, Rodî, Huseyin Guneş û Koma Anatoli bi deyrani xo kerd weş. Def û Zurna û koma folklor ê komelê Komkar zi reng da

na şew.

Alaqa: seyidxan@peyama-kurd.com

Nehey

Selim Çürükkaya

Yew embazî mi hepîsxane re vêciya, o ûmeb îta. Ma niştî rue. ma hel xebêr dey, ey mi ra va:

Ez cey to de bî, ez hin semedî no Evdilayo Urfayija taway nêuse-na.

Mi va: Qeyî?

Ey va:

Hûmay beley ey dawo, o nîzdî ra her çiyê xo veceno warîe

Mi va “Ti zi kerd sey meselayî pûtekî û babî ey

Embazî mi va: To se va, mi fehm nêkerd

Mi va: Ez to re hikayetê ey vacî, ti fehm kenî:

Vûnî ke yew dew de yew camî bî, kiştê camî de zi yew ban bi û o banî de zi yew cinî ya rind bî.

Malayî na camî musabi şinî na cinîya rind het. Yew roj, di rojî, hîrê rojî, yew roj lacî cinî şino babî xo re vûno:

“Bawo bo Mala musawo deke mi!

Babî ey vûno:

“Ti sabir bikeri, hûma yew roj beley ey dûno”

Lac, vatê babî xo keno. La Mala her roj yeno keye û şino. Bacê lacî cinîyek ewniyeno ke ina nêbeno, eg o vatê babî xo bikero, hama mala zaf yeno- şino.

Yew roj Mala hama nêşîyo minarawa, lacî cinîyeka rind yew legen nehan geno û şino minarawa. O nehan serî nêrdîwana keno vila û yeno cîer.

Mala sela wineno, o wext ke yeno war pay nûno nehanî ser, lingê ey reskiyena, o teqla dûno, serey ey şikiyeno, o mireno.

Lacî cinîyeka rind erzîyeno, şino cey babî xo, o babî xo re vûno:

Bayo wilay Mala minara ra gina erd û merd

Babî pûtekî ewniyeno pûtekî ra, huwiyen û vûno:

Mi to re niva, sabir bikeri, hûma beley ey dûno

Putek zi babî xo re vûno:

Bawo eg mi nehey nêştenî serî nêrdîwana, hama o zaf amenî dekê mi het û sinî.

Mehmud Xêriya : „Zalimê Yuzbaşî Cendirmûn Deli Fîkrî piyerê welat de veng da bi“

Eskerûn bûn ma pa çî mayê wêra piyer vêşnayib. Ma bûn aşayin, ma bin her ra ardî vêşayê, xele yo vêşaye vêtîyen û wêrdîyen. Taleh ra a ser sungî zaf bi. Hemê Kezûn şîn sungûn, yi her ray d' yo çîwalê sungûn ardîyen. Pês yin bi, dadî Hemê binê ard şunayn sungûna û sung run d' potîyen, ma piyer piya niştîyen rue û wêrdîyen.

Seyîdxan Kurij: *Ma wazênî tu bisinasn.*

Mehmud Xêriya: Ez Hecî Mehmud a, mi ra vûn Mehmud Xêriya. Ez kuric a, lacî Yib Tuapûn a. Ez KUR de dadî xwi ra bîya û heta êr zi KUR de ciwîyaya.

Ti tertelej 1925 de, yanî meselay Şex Seîd de, çend serre bi? Ti eşkenî ma ri qalbikîr, tu çî dî, çî nîdî?

Ez meselayî Şexan de 6- 7serre bi ya. Waxtigo eskêr ûmê Kur dewicûn ma ra Arif Şekûn va: Eskêr ûmê biyêren teslim biyen.

Babî mi va : Nîye, ma nişînî, teslim nibênî.

Babî mi ma girot, ma remay şî Qeldar .

Cuwa pey Arif Şekûn hêna xeber şawit, va: Kûm biyerû teslim bû, wi wesîqa geno, hin ço qarîş yi niben. La kûm miyer, wesîqa megîr, hukmat ça yi vîn, yi kişen.

Inay ser ma Qeldar ra da ra ûmê Kur. Ma ûmê şî ver bêr kê Mehmêd Husênî. Cûmiyêrd piyer vêr bêr kê Mehmêd Husênî de ard piyaser, piyerê cûmiyêrdûn kerd zerrê bûnûn yin.

Babî mi ûca ra venda, va: Xêrê inî qicûn bigîr û ita ra şue, wilay hin xêr ma çînu.

Dadî mi ma girot û remay şî. Eskerûn Babî mi û ûmbaz yi girot şî hêt Çewlîg' a. Eskerûn babî mi û ay bîn tê bêrd Qeldar. Cuwa pey Sêrê Elkûn ma ri qalkêrd.

Sêrê Elkûn vatîyen: Piyerê cûmiyêrd Kur ra ard, ita Sêr bûn ma de piyer piya gireday, têna babî tu mend, bend qêdiya. Eskerûn egalê babî tu kerd a ke, yi pê inaya girêd, yi xwi bûn ra eşt war û rema. Babî tu rema eskerûn pêra tîfing nay pa, la wi rema hetûn çîre bin Qeldar şî, ma dî. Ma va dê xelîsiya, la ti nivûn o per bîn ra, bin Emtax ra eskêr yên. Eskerûn o per bîn ra tîfing nay pa, babî tu qayme vazda, la wi binatê di adir d' mend. Wi ûca d' kişîya.

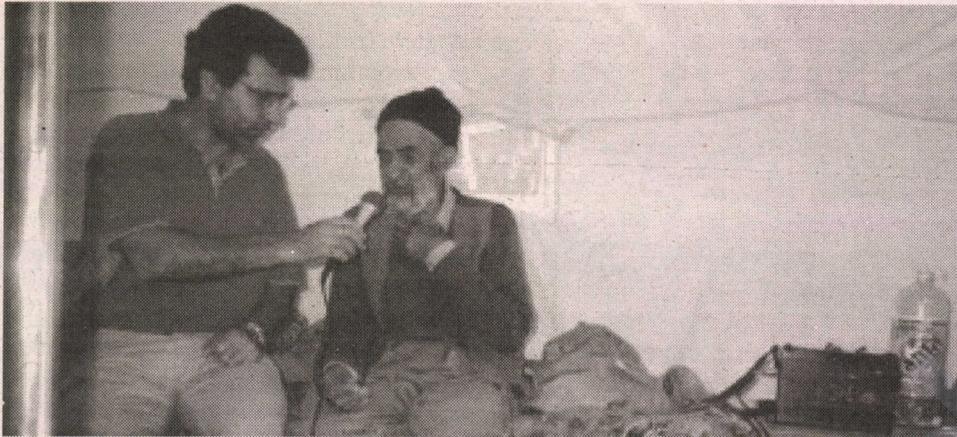
Tu va, Leşkerûn cûmiyêrdî, teslim girot kerd zerrê bûn. La cinî û şîma qicî se bi?

Ma a şo şî Çîris . Çîris d' , ma şî kê Xêl Xêl, ma bî misafir yin. Ma hê zerre d' ê, ma dî yew ûme, vécîya sêr bûnûn û vinda va: Liya, liya şîma sekên, eskerûn qic Kuricûn piyer bêrd, bin Emtax d' sungu kerd. Yib Tuapûno yi z' hê tor.

Yi nîzûnayn, ma hê Kê Xêl Xêl d' ê. Uca qêrî ginay ma r' , ma piyer bermay. Ma a şo uca d' mênêd. La ma hin niftay uca d' vind. Ma sêr sibay wirîşt, ma şî Tu Ma şî resay Tu , ma ya pey kerd puk. Bi puk, bi xedeb, ma ya pey çend tèn ûme, la yi puk ra xêniqîyay. O wext yo cinî ya extîyar sarê xwi kerd berz unîyaya azmînûn ra û vatû: La ê tu zi nîyay ê Kemal ser, tu Kemal ra hêna zalim vécîyay. Na aşmê wisar d' ini puk, ini xedeb çû?

Aşmê nisûn bî, normal waxt d' aşmê Nîsûn d' ûna puk niben.

Ma yo şo Tu d' mênêd, ruca bin ma uca ra z' wirîşt û hêt Kur 'a ûmê. Ma ûmê sêr Girdbelêk . Sêr Girdbelêk ra warê Qeregual aysayn. Ma dî ke Qeregual ho

sipye keno. Ma va dê eskerûn Çadir xwi ita d' kuay. Ma di tèn şawitig, yi şuêr nîzdî ra Qeregual vîn û ma r' yo xeber biyar.

Ma va: Şîma şuêriyen nîzdî ra vînîyen, eger çadir eskerûnê; hêna agêriyen û biyêriyen. Eger çadir eskerûn nî, ma r' îşaret bikîyen, ma yên.

Inî wird merdim şî. Yi şî warê Sarcûn Qiringual, uca ra ma ra dest tîyeşûna, va: Biyêren!

Ma şî, ma şî warê Qeregual. Ma Qeregual ra şî warê Bêk . Warê Bêk d' zerrê yew xêm d' adir kerdib we, tarûm bibî berz. Ma xwi şa tarûm, ma xwi kerd germin. Ma ûca ra ûme, ma verruec ra ûmê do. Yew çend cûmiyêrd z' ma ya bi, la yi remay, yi nîmê do.

Ma ûme şî sêr çardaxê kê Têr, ma dî esker kot ina dueşê şîlbûn. Eskêr ûca ra tîfing nay ma ya. Qerqurşin ma ver ginay kerrûna, xîç kerrûn peray ginay surat dapîrê mi r' . Surat yay piyer ser seliqîya. Hem Kezûn z' ma miyûn di bi. Hemê pîl b' , wi xuert b' , 16-17 serre b' .. Cînûn ard yo fîstûn da pi ra û miyûn cînûn d' nişna rue. Eskêr ûme, dapîrê mi kerd zerrê bûn kê Têr û ring-ring tîfing nay pa. Yin vatîyen de zerre d' ço est. Eskêr şî zerre d' gêray, ço nîdî.

Biray Meh İsmal Yib şer uca di bi. Yi xwi çardax ra eşt war û rema. Eskerûn pê ra tîfing nay pa, la wi rema şî, xelîsiya. M.Emîn Têr uca zerre d' bi, yin hêver wi sungu kerdib, yin des-puncîyes sungî dayib pirye. La yi şî zerre d' wi hêna sungi kerd. Wi ûca d' merd.

Şîma o wexta pey sinî ciwîyayî?

Eskerûn bûn ma pa çî mayê wêra piyer vêşnayib. Ma bûn aşayin, ma bin her ra ardî vêşayê, xele yo vêşaye vêtîyen û wêrdîyen. Taleh ra a ser sungî zaf bi. Hemê Kezûn şîn sungûn, yi her ray d' yo çîwalê sungûn ardîyen. Pês yin bi, dadî Hemê binê ard şunayn sungûna û sung run d' potîyen, ma piyer piya niştîyen rue û wêrdîyen.

Eskerûn da ma r' , cûmiyêrd ma kişt, bûn ma vêşnay, tûnîn z' talûn da mal ma r' , pês ma berd. Yo bir kelîcê ma bi, 400 heg kelîcê b' . Zîlf Kar şûinê ma b' . Yi kelîcê kuêya caverda ûmê, şar piyer berd, çim ma yo tek nigina. Yo xeber ûmê ke pês ma ho Parsîyûn d' o. Elî ma o wext binê pîl b' , wi 14-15 serre b' .

Mehîk Mehmud ma girot, ma şî Parsîyûn. Yo wayê Mehîk Mehmud

Parsîyûn d' zewicnayib. Wayê yi kê Mehoş Axay di bi. M.Mehmud Elî ma ra va: Ti şue vernî pês.

Elî ma şî miyûn pês Parsîyûn d' 13-14 myeşnê ma dî. Ma inî myeşnê xwi ard do. A ser do d' çere zafib. Dadî mi inî myeşnê ditîyen, ma pê îdarê kêrdîyen.

Dadî mi vatîyen ke yew mude cuwa pey Ehmed Axa ûme, va dên mi ho Yib d' o. Yi inî myeşnê şay xwi ver, bêrd. Ma bermay, ma zuray, ma da xwi çaçe r' , ma çarna, niçarna ; yi myeşnê bêrd. Ay myeşnê z' uca d' sîyagûn bî, ti ra yo tek nîxêlîsiyay.

A ser hetûn payîz ma do de mênêd. Payîz dapîrê ma ûmê, ma bêrd Xarpiyet. Ma 6-7 sêr Xarpiyet de mênêd cuwa pey ma hêna ûmê do.

Kur ra çend tèn kişîyayî, ti namê inan zûnî?

KUR ra piyer piya 33 tèn kişîyay. Têna 12 tèn ma Nebûn ra kişîyay. Yo Babî mi Yîbrahîm Tuapûn b' , Silemûn, İsmal, Mewlid, Wisif Tuapûn, M.Emîn. Yîbrahîm Xelîl Evidilcelîl, Cafer Axa û Lacyî Xalit

Binatûn ra Arif, Melek, Elî û Sultan şekûn, Musa û Paşay Kezûn.

Elûn ra di qicî şex Doryeş Efendî yo Mistik û yo zi Fevzî b' ; yo zi Mehmed şerîf b' .

Erfûn û Bekûn ra ço nîkişîyay?

Nîye, yi niûme dest, yi remay.

Bekûn ra Tahîr Mehmudûn va: Teslîm mebîyen, şîma piyerin kişên. Arif Şekûn yo tîfing na Tahîr a, qerqurşin binatê punce yi ra şî.

Arif va: Ti sinî niverdên ma teslîm b' . Yew merdim Şekûn bi, nûmê yi Elî Çawîş b' .

Elî Çawîş va: Biyêrên teslim biyen, ez şîma serbest verradûna.

Yuzbaşî Cendirmûn Deli Fîkrî b' . zalimê Deli Fîkrî piyerê welat de veng da b' . Heta hêt Pîrûn di z' ; yi pê zalimê xwi veng da b' . Deli Fîkrî niye Elî Çawîş gueştari kerdîyen, niye ço na.

Erfûn û Bekûn bawerîyê xwi pê niard, yi remay ay bîn şî teslim bî û kişîyay.

Şîma wext ke Dew de bi, Yado emabzî xo get amenî Dew?

Belê, mi bi xwi Yad û ûmbaz yi dî. Yo ray umê ita KUR, Yad brindar b' . Yi ûmê bin bûnûn kê Evidilcelîl d' mênêd. Yo qeflê Fîrarûn b' . Fîrar welat

cuar, (Guenig) z' pa bî. Pîl yin Sehdîn Telhê b' . Yi kotî myûn do co û xele da ariye, da astîwarûn xwi.

Têr şî Yad het, va: Yado merdimûn şîma tiway ma ya niverda, da ariye da astîwarûn xwi.

Sey inkê yen mi vîr, Yad venda Sehdîn Telhê da, va: Sehdîn ina do, do yê min a. Merdim yin kişîyay. Ti qarîş ina do bî , ma êr çîye ser kuên.

Sehdîn Telhê venda ûmbazûn xwi da, va: Şîma qarîş ina do mebîyen.

Yo ray ma ware di bî, warê pêkerûn. Hûnc yo qeflê fîrarûn ûme ver çîrê Valîyer. O hay de eskêr ûmê ware. Yo kumandan cendirmûn bi, nûmê yi sadîk Beg b' . Fîrarûn tîfing nayib pa yo haq yi berdib, yi mendib. Wi çîray niftayn şuer fîrarûn ser.

Fîrar şîn , wi hûma ûmen, vatîyen: şîma qey xeber mi nîda.

Sadîk Beg zaf zalimib, adir vêtîyen, Fîrar bişîn kûm do, wi fîrarûna pey şîn a do û heqaret, zulum kerdîyen dewicûn.

Wi a şo ware d' mênêd, fîrar z' vêr çîrê Valîyer d' mênêd. Binatê d' yo kilometre mesafe est. Eskêr şo niftay şuêr fîrarûn ser, sesibay şî cay yin dî, ûmê va : Şîma qey xeber mi nîda.

Sadîk Beg Mehîk Mehmud z' xwi ya berd.

Mehîk Mehmud vatîyen: Ez berda Gexe, gaz na mi pîrnîka, tay mend pîrnîkê mi Tîra kuirû.

Kur: Yew dewê Çewlîg a, ha binatê Depî, Pali û Çewlîg di a.

Qeldar: Yew mezray Kur a. Cîni Yad Mehmud Ebas Tellî na dew ra ya.

Emtax: Yew dewê Çewlîg a, Kur ra hêt Çewlîg ser kuena û ha kiştê Qeldar di a.

Çîris: Yew dewê Çewlîga, ha Emtaxa wet hêt Çewlîg di, mintîqay Puex de.

Tu: Yew dewê Pali ya.

Girdbelêk: Binatê Kur û Pali d' yew kue wo berzo, sêr ey de yew ziyaret esta. şarî ma vûno, no şehîd o û şîno ey ziyaret keno.

Qeregual: Warê Kurijan o û ho binatê Kur û dewê Depî Sarican di o.

Sarcûn: Yew dewê Depî ya û sarcûn û Kur cîranî çîyê.

Warê Bêk: Yew warê Kur o.

Verruec: Ho nîzdî Kur di o, nîka rîyê erebî ita ra yeno dew.

Parsîyûn: Yew dewê Pali ya.

Nebûn: KUR de yew Baxir a.

Binatûn: KUR de yew Baxir a.

Elûn: KUR de yew Baxir a.

Erfûn: KUR de yew Baxir a.

Bekûn: KUR de yew Baxir a.

- Ma het hetî Kani Reşa wet hetî Serhat ra vûnî welat cuar. Guenig yew dewê Kani Reşa a.

Ma no Roportaj amnan 2004 de Dewê Çewlîg KUR de viraşt.

Roportaj: Seyîdxan Kurij

پاشماوهی كۆنفرانسی نەتەوهی باكوری...

لهو كۆنفرانسەدا چوار خالی گرنك گفتوگۆی لەسەر كرا، كه بریتین له : مافی نەتەوهی بوون و تیکۆشانی گەلی كوردستان. رهوشی كۆچ و كۆچبەری له میتروپۆل و ئەوروپا. میتروپۆل واتە كۆچكردن له باكوری كوردستانهوه بۆ شارەكانی ئەنكەرە و ئەستهنبول... هتد.

جیاوازی له نیوان باكوری كوردستان و تورکیا و رهوشی ئابوری. یهكیتی ئەوروپا و بەئەندامبوونی تورکیا له یهكیتیهدا و پرسى كورد له بواریه.

پلاتفۆرمی كوردی ئەوروپاله سى بهشى سەرەكى پێكها توه كه بریتین له : - ريكخستى سیاسى باكوری كوردستان

- كۆمەڵەى دیموكراسى له ئەوروپا - ئینسیاتیفی كورد له لاتانی ئەوروپا

چوار لیژنەى پسپۆز بۆ سەرپەرشتیکردن و بەرێوەبردنی ئەو خالانە دەستیشانكرا و له رۆژانی كۆنفرانسدا گفتوگۆی لەسەر كرا.

له بەرنامەكانی سەرلەبەیانى رۆژی دووهمی كۆنفرانسی نەتەوهی كوردستانی باكوردا، وتاری چەند پارتییى سیاسى كوردستانی خۆپێندرايهوه، وتاری مەلەبەندى دەرەوهی یهكیتی نیشتمانی كوردستان، پارتى سۆشالیستی كوردستان، پارتى شۆرشى كاوه و ريكخستى ديموكراسى كورد. "مەحمود رەزا" بەناوی مەلەبەندى دەرەوهی یهكیتی نیشتمانی كوردستان- وه پیرۆزبایی بەستنى كۆنفرانسەكەى لیکردن و باسیكى لەسەر گۆرانكارى و رووداوهكانى جیهان پێشكەش كرد و گوتى: لەدواى 11 سینیته مەبەرەوه رووداوهكان بەخێزایی دەرەوات و گۆرانكارییەكان له بەرژەوهندى گەلی كوردایه، باسی سەرکەوتتەكانى گەلی كوردستانی له هەلیژارنەكانى عیراقد كورد كه ئەو هەلیژارنە سەرکەوتتیکى گەرەوه بوو بۆ هەمووان . هەرەوه گوتى ئینە وهكو یهكیتی نیشتمانی كوردستان زۆرمان پێناشه تورکیا بییت به ئەندام له یهكیتی ئەوروپادا، چونكه پارچهیهكى گەرەوهی ولاتەكەمان (باكوری كوردستان) دیتە ناو یهكیتی ئەوروپاوه.

نۆینەرانى پارتە كوردستانییەكان له وتارەكانیاندا باسی چارهسەریكى ئاشتیانە و دیموكراسىیان بۆ باكوری كوردستان دەكرد، زۆر تەئەكیدیان لەوه دەكردهوه كه یهكیتی و هاوپەیمانی بۆ كوردستانی باكور زۆر گرنه و دەبییت شیوازی خەبات له ئیستادا گۆرانى بەسەردا بییت. دەربارەى وەرگرتنى تورکیا له یهكیتی ئەوروپا جهختیان لەوه دەكردهوه كه دەبییت كورد وهكو نەتەوه حسابی بۆ بكریت. باس لهوهشكرا كه دەبییت بەرەیهكى نەتەوهی دروستبكریت بۆ نۆژەنكردنەوهی خەباتى كوردەكان لەدەرەوهی ولات.

كۆمیسێژنیکى سى كەسى كه پێك هاتبوون له سیاسەت مەدار و یاساناس ئیبراهیم گوجل و یاساناس عوسمان ئایدن كه لەشارى دیاربەكەرەوه هاتبوون لەگەل هەقال خەجۆدا، باسیكیان دەربارەى مافی نەتەوه بوون و تیکۆشانی گەلی كوردستان و جیاوازی له نیوان نەتەوه و كەمەنەتەوهدا و رۆلى دەولەتان پێشكەشكرد.

ئامازەیان بەوهكرد كه كەمەنەتەوهش مافی ئەوهی هەیه خۆى ئیدارەى خۆى بەریت بەرێوه. باس لهوهكرا كه گەلی كورد وهكو میلیت مافی چارهەنوسى خۆى هەیه، ئامازە بەوهكرا كه سیاسەت بۆ ريكخستى و بەرێوەبردنى رهوشى كورد زۆر پێویستە بۆ ئەوهى مافەكانى خۆى لهو رێگایهوه وهكو نەتەوه بەدەستبپێنیت و فیدرالیان بۆ ئەمرۆى باكوری كوردستان زۆر پێنایشوو.

جیاوازی له نیوان باكوری كوردستان و تورکیا و پرسى ئابوری خالیكى تری دووهم رۆژی كۆنفرانسەكە بوو، كه له لایەن كۆمیسێژنێ ئابوریهوه پێشكەش كرا، كه پێك هاتبوون؛ له دكتۆر بورهان یاسین كەسایەتى ئەكادیمی و بایرام بۆیسەل و وهیس ئایدن. باسی ئەو جیاوازیه زۆرهى نیوان باكوری كوردستان و تورکیا له رووی ئابوریهوه كرا. باسەكەى دكتۆر بورهان یاسین باسیكى گرنك بوو دەربارەى جیاوازی پێشكەوتنى ئابوری و كۆمەڵایەتى له باكوری كوردستان و رۆژئاواى تورکیا. له باسەكەیدا باسی لهوهكرد كه لەناو خیتابى سیاسى یا گوتارى سیاسى حزبه سیاسیهكانى باكوری كوردستان، كەمتر باس لهو جیاوازیه گەرەوه كراوه. له ئاكامى ئەو لیکۆلینەوهیهدا كه ئەنجامى داوه كەیشۆتە ئەو ئەنجامى، ئەگەر تورکیا بییهویت ئەمڕۆ باكوری كوردستان بگەیهنیتە ئاستى پێشكەوتنى رۆژ ئاواى تورکیا نزیکەى 300 میلیار دۆلارى پێویستە.. دكتۆر بورهان یاسین پێشپازى ئەوهى بۆ حزبه سیاسیهكانى باكوری كوردستان و پلاتفۆرمەكانى نیونەتەوى كورد كه لهگوتارى سیاسى ویدیۆماسیاندا جهختیکى ئاشكرا له سەر ئەو جیاوازیه ئابوریه گەرەوه یهكەن، كه ئەوهبەشیکە لهسیستەم و سیاسەتى تورکیا

كه پیادهیان كرده بەرامبەر به باكوری كوردستان. له دوا رۆژی كۆنفرانسی نەتەوهی لەسەر باكوری كوردستان، دوو خالی گرنك گفتوگۆی لەسەر كرا، ئەویش پرسى كۆچ و كۆچبەری له میتروپۆل و ئەوروپا و یهكیتی ئەوروپا و بەئەندامبوونی تورکیا له یهكیتیهدا و پرسى كورد.

كۆمیسێژنێ تاییهتی دەربارەى رهوشى كۆچ و كۆچبەرى راپۆرتیکیان پێشكەش كرد، كه باس لهوهكرا بوو كه خەلكى كورد هیچ كات بهویست و ئارەزوى خۆى كۆچى نەكردوه، بەلكو بههۆى بارودۆخى سیاسیهوه هەولیان داوه ناوچه كوردییەكان چۆل بكەن و گوندەكانیان رووخاندوه و بەناچارى كۆچیان بەكوردەكان كرده و لەسەر زیدی خۆیان دەرکراون و بەشیک لهو خیزانه دەرکراوانه روویان له شارە تورکییهكان یاخود ولاتانی ئەوروپا كرده. هەولێ دۆزینەوهی میکانیزمیک بۆ هاوکارى و یارمەتى ئەو كۆچبەرانه له رووی بهیژكردنى زمان و كلتورى نەتەوهكەیانەوه، چونكه ئەو كۆچبەرانه دابراون لەكوردستان، بەهۆى ئەو دابراوەه لهوه دەچیت زمانى زەمكى دایك و ناسنامەى كولتوریهى یان بێر بچیتەوه.

هاوکاریکردنى ئەو كوردانه بۆ ئەوهى ناسنامەى كوردایه تییان بپاریژن بەكاریکى پێویست زانرا. هەرەوه باسى رۆلى ژن له بواری پاراستنى زمانى دایكدا كرا، چونكه دایك دەتوانیت مندالەكانى بهییریكى كوردانه و به زمانى شیرینی كوردی گۆش بكات.

هەرەوه پێشپازى ئەوهكرا داوا له زانكۆیهكى ئەوروپى بكریت بۆ ئەوهى لیکۆلینەوهیهكى زانستى لهو بواریهدا ئەنجامدات.

دەربارەى بەئەندام بوونی تورکیا له یهكیتی ئەوروپادا چەند خالیك باسکران لهوانه چۆن كورد دەتوانى تەئسیر بکاتە سەر سیاسەتى ئەوروپا بۆ ئەوهى هەموو مافەكانى وهكو نەتەوهى كورد له تورکیادا بچەسپێنیت، چونكه تورکیا تا بۆى بكریت، دەلیت؛ كورد له تورکیادا نییه. ئەگەر هەشبییت ئەوه لهگەل توركدا هیچ جیاوازیهكى نییه. بۆ ئەو مەبەستە دەبییت كوردەكانى ئەوروپا كارى لۆبى بكەن، بۆ ئەوهى پالەپۆستۆیهكى زۆر بخرنە سەر یهكیتی ئەوروپا. داوا له سیاسیهكانى كورد بكریت په یهوهندى بکەن به ئەمریکاوه و رۆلێكى پۆزیتفانه بگیزیت لهو بواریه. ئەوهى تیپینى دەرکرا لهگفتوگۆكاندا بۆ هەتەوهى هەموو پارت و كۆمەله و ریکخراوهكان لەژێر یهك چهتردا یاخود بەرپهكدا كۆبیتهوه، پێكهنانیكى بەرەیهكى كوردستانی بهیویست دەزانرا، بۆ ئەوهى بهیهكوه كاربەك بۆ بەدەستبھێنانى خواستەكانى گەلی كوردستان له باكوری كوردستاندا.

دواى سى رۆژ گفتوگۆكرن و بیروراگۆزینەوه بهیاننامەى كۆتایی راگەیاندا كه چەندین خالی گرنكى لەسەر ئەو تەوهرانەى قسەى لەسەر كرا له خۆگرتبوو . خالیكى بهیاننامە كه پشتگیری و هاوکارى كۆنفرانسی بۆ دەستكەوتەكانى باشورى كوردستان دووباره كرده و پاراستنى ئەو دەستكەوتانەى به ئەركى سەرشارنى هەمووان زانى. ■■■

پاشماوهی بارزانی نەمر...

سپاردنى كاتى تەرمى بارزانی نەمر له شۆخ كه كەوتۆتە سێگۆشەى ئێران، عێراق، تورکیاوه، به په یامینكى پڕ و اتا دانرا بۆ نەتەوهى كورد و بووه مایهى هەلیكرسانى هەستى نەتەوايهتى له هەر چوار پارچهى كوردستاندا. هەلبەتە به چاو خشاندىكى خیزا به میژوو سەركرده مەزنەكانى جیهاندا، دەبیینن كه رابەرى نەتەوهى كورد مستەفا بارزانی، بەوهى كه هینتا نەتەوهكەى سەرەخۆ نەبووه و دۆژمن له هەر چوار لاره گەمارۆى داوه، كه چى مەزنى و پایه بەرزى ئەو رابەرە گەرەوه له ئاستىكا بوو كه هەموو چوارچۆهەكانى ئابلقەى شكاند و خۆى له گۆرەپانى رابەرە مەزنەكانى میژوودا سەپاند. لیژەشدا هیچ نەپێنیهكى نوێ ئاشكرا ناكەین كاتێك دەلیین كه ناوى بارزانی نەمر له سەرانسەرى جیهاندا بووه پێناسەیهكى پڕ له شانازى بۆ هەموو كوردیك. زۆر گرنگیشه ئاورێك له هەلوێستى پۆلایینى رابەر و باوكى مەزنى كورد بارزانی نەمر بەدیهنەوه سەبارت به مەسەله هەستیارەكانى نەتەوهى كورد، كه كوردستانی بوونى كەركوك یهكێك بوو له مەسەله هەرە گرنگەكانى كه بارزانی نەمر بایه خێكى یهكجار تاییهتی پێدهدا و تەنانهت كاتێك فەرمووى (كەركوك دلى كوردستانه) و شۆرشى ئەلپولى كرده قوربانى له پێناویدا، ئەوا وانەیهكى یهكجار گرنكى به رۆلەكانى نەتەوهى كورد فیزكرد كه به فیزۆدانى خاك به واتای دەدست دانى هەموو شتێك. ئەمڕۆش كه نەتەوهكەمان پەیتا پەیتا دەسكەوتى شایستە و گەرەوه بەدەست دیتیت و مافی رهواى كورد له كەركوك دەچەسپیتیت، ناییت هەرگیز ئەوهمان له یاد بچیت كه هەلوێستى پڕ له شانازى و سەرۆهرى ئەو رابەرە مەزنەیه كه وا خەریكین ئەنجامەكەى بەدەستدیتین. ■■■

پاشماوهی جولیان زگریتا...

بێگومان له بەرژەوهندى زگریتا دا نەبوو. دواى دوو رۆژ له رفاندنى زگریتا له رۆما به سەدان كەس خۆپیشاندانیان ئەنجامدا و تايادا داواى ئازادكردنى رۆژنامەنووسى ناوبراویان دەكرد. هەر له خۆپیشاندانەكەدا وێنەیهكى گەرەوهى رۆژنامەنووسەى ناوبراویان به دیواری یهكێك له بەناوبانگترین شوێنەوارى بیناسازى شارەكه ناسراوه به بالەخانەى (كاپیتۆلاین)، هەلواسیبوو. به مەبەستى هەولدان بۆ ئازادكردنى زگریتا، (ئەلفریدۆ مانتیکا) وهزیری دەولەت بۆ كاروبارى دەرەوه، سەردانى ولاتى كوهیتی كرد بۆ داواكردنى یارمەتى رەسمى بۆ روونكردنەوهى مەسەلهكه. هەرەوه مانتیکا بۆ زیاتر روونكردنەوه له مەبەستى سەردانەكەى. گوتى: بۆ هەنگاوى یهكەم دەبییت بزانریت پالەهرى رفاندنەكه سیاسیه یاخود هەولدانە بۆ وەرگرتنى پاره بەرامبەر به ئازادكردنى رۆژنامەنووسەكه.

هەرچى حكومەتى ئیتالیایه، ئەوه زۆر به توندى بیروۆكەى دانى پارەى رەتكردەوه بەرامبەر به ئازادكردنى جولیان كه ئەمەش خۆى لەخزیدا بووه هۆى تورەكردنى گەلى ئیتالى. هەر بۆ ئەم مەبەستە رۆژی 19 ئەم مانگه، له ناوهراستى رۆمى پایتەختى ئیتالیا، جاریكى تر به دەیان هەزار هاوولاتی ئیتالی بەشدارییان لهو خۆپیشاندانە كرد كه تايادا داواى ئازادكردنى رۆژنامەنووس جولیان زگریتا و كیشانەوهى هیزەكانى ئیتالیان دەكرد له عێراق بەزۆترین كات. ئەو خۆپیشاندانەى كه ماوهى پێنج سەعاتى خایاند، زۆر له بەرھەلستكرانى چەپی ناوهراست له ئیتالیا و سەندیکاكانى كریكاران و ریکخراوه ئاشتی خاوەزەكان بەشدار بوون، له نۆیشتیاندا (رۆمانۆ پرۆدى)، سەرۆكى هاوپەیمانى بەرھەلستكار و سەرۆكى پێشوی كۆمیسێژنێ ئەوروپا سەرۆكى وهزیرانى پێشوی ئیتالیا بەشداریکرد و راشیکەیانده كه گەلى ئیتالی به گشتى له زگریتا نزیکن.

هەر لەدواى رفاندن و كوشتنى رۆژنامەنووسى ئیتالی (ئیتیزۆ بالدۆنى) كه له مانگى ئابى رابردوو له عێراق نزیك شارى نەجەف، له لایەن گروپى (جیش الاسلام) رفیندرا و پاشان له رۆژی 26 ی هەمان مانگ كوشتیان، تەنها لەبەر ئەوهى ئیتالی رەتیکردەوه هیزەكانى خۆى له عێراق بکشیتیتەوه، تا ئیستاش گەلى ئیتالی كوشتنى ئەم رۆژنامەنووسەیان له یاد نەچۆتەوه. ■■■

پاشماوهی ئاسۆى كورد بەرەو...

و جەلەگیری كردن له پێشهرۆى هیزه سیاسیهكانى كورد لەسەر گۆرەپانى سیاسى عێراق و كوردستان، ئەوهتا سەرئەنجام زۆر به نارهەتیهوه دەروانیتە "جەبههى توركمانى" كه سیاسەتمەدارانى تورکیای فریودا و ویستى هیزیکى درۆینه خۆى به زەبرى فشارى سیاسى و سەربازى ئەنكەرە بسەلمینیت، و لیکۆلەرەوه سیاسیهكان باس له ئەگەرى هەلوەشاننەوهى ئەو "جەبهه" فشهكەرە دەكەن. ئەك هەر ئەوهندە و بەس، بەلكو راپۆرتە هەوالەكان قسە له ئارەزووى تورکیا دەكەن سەبارت به دایالۆگ لەگەل هیزه سیاسیهكانى كوردا. ئەم گۆرانى هەلوێستە له لایەن تورکیاوه، پەرەسەندنى توانای سیاسى كورد لەسەر ئاستى ئەك تەنیا كوردستان بەلكو عێراق دەخاتە روو. بەلام لەهەمان كاتدا ناییت راستیهكى یهكجار گرنگمان له یاد بچیت ئەویش گومان كردن له هەموو جولهیهكى سیاسى تورکیا له بەرامبەر هیزه سیاسیهكانى كورد، بەتاییهتى لەدواى ئەوهى كه ئەنكەرە به ئاشكرا بۆى دەرکەوت كه "جەبههى توركمانى" له قسە زل و بریقەدار بەهولاهو چیتى پێ ناکریت. تورکیا بەم نزیكبوونەوه له ناکاوهى له بالیکى سیاسى سەرەكى كورد و پشتگوى خستنى بالیکى سەرەكى دیکه، ئەگەرى ئەوه دیتیتەوه یاد كه ئەم نزیكبوونەوهیه مەبەست و مەرامیکى تاییهتی تورکیای تایییت. ئەو مەبەستەش هەرگیز بەسوودى داهاتووى كورد نییه. هەرچەندە سەرکرایهتی سیاسى كورد له هەموو كەسى باشتەر له نیاز و خواستە دۆژمنكاریهكانى ئەنكەرە تیکەیشتووه. پەسەندكردنى فیدرالییەت وەك دیفاکتۆیهك له لایەن تورکیاوه، به هەلوێستیکى پۆزەتیفى ئەو ولاتە له قەلەم نادریت، بەلكو ئەوپەرى ناچارى و بێدەسەلاتى سەختترین دۆژمنى كورد له ناوچهكەدا نیشاندهدا له هەمبەر ئەو گۆرانكاریه بەرەتییانەى كه له ناوچهكە روودەدات. هەرچەندە وشیارى سەرکرایهتی سیاسى كورد و هەموو هیزه كوردستانیهكان. هەموو پلان و نەخشە رەشەكانى جەنەرالهكانى ئەنكەرە پوچەل دەكاتەوه. ■■■

كەلۆه كاسى مەفتە

كاور ۳.۲۱ تا ۴.۲۰ هەفتەیهكى ئەوهندە باش نییه له رووی كارەوه، بایهخ به دەورەبەرت چاكتەر بده و واقعییانە مامەلەیان له گەلدا بکەیت، هەوالیکى تازه بەرێوهیه.

كا ۴.۲۱ تا ۵.۲۰ ئەم چەند رۆژه بارى تەندروستیت ناسەقامگیره و له په یوهندیه هەستیاریهكانت رازی نیت، دان به خۆتا بگره یاری گونجاو په یادا دەکەیت.

دوانه (جمک) ۵.۲۱ تا ۶.۲۱ هەول بده چاو به شیوازهکانى کارکردنتا بخشیتیتەوه، پرۆژهیهكى نوێ له رێگەتدايه، ئەوهندە شت به قورس مەگره.

قرژال ۶.۲۲ تا ۷.۲۲ سەرەتایهكى زۆر باش له بواری کاردا دەست پێدەکەیت و زۆر له ئاواتانەى كه دەخاویزیت له رووی کارەوه بۆت دیتە دى.

شیر ۷.۲۳ تا ۸.۲۲ تۆ لهو جۆرانەیت كه قسەت له رووه و له ئاستى راستیدا شەرم له كەس ناکەیت، بواری كۆمەلایهتى بۆ تۆ رەخساوه بۆ ئەنجامدانى ویستى خۆت.

فەریك ۸.۲۳ تا ۹.۲۲ بارى ئابووریت بەرهو باشى دەروات، هەندى فشارى جەستەییەت رووبەرۆو دەبیتهوه، ئەم چەند رۆژه بەخت یاوهرتە،بیرە زۆر دەکەیت.

تەرازو ۹.۲۳ تا ۱۰.۲۲ تۆ مرۆفیکى هەستیارى و خەیاڵت زۆر بلاوه، پرۆژهیهكى باش له ریتایه، لهوانه بهم نزیکانه به ئارەزوویهكى گەرەت بکەیت.

دوو پشك ۱۰.۲۳ تا ۱۱.۲۱ به هۆى كەشەوه تەندروستیت رووبەرۆوى گرفت دەبیتهوه، له هاوسەرەكەتەوه زیاتر نزیك بەرەوه و دلى خۆتى بۆ بکەرەوه.

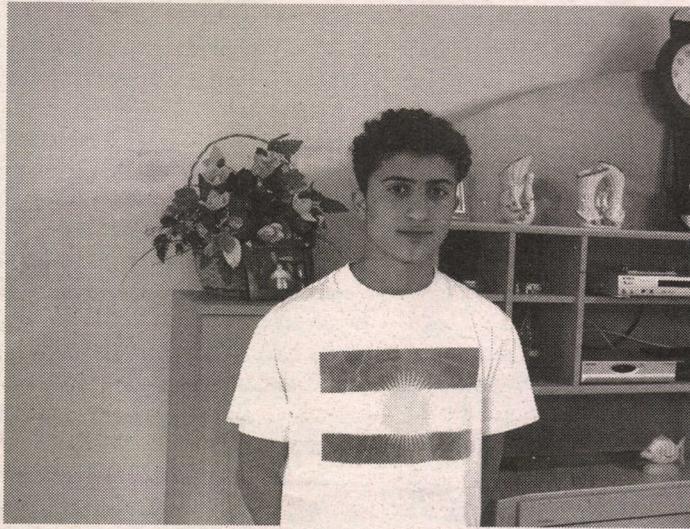
كەوان ۱۱.۲۲ تا ۱۲.۲۱ ئارەزوویهكى بههین له ناخندا هەیه بۆ گۆرپینى زۆر شت كه به دلت نییه، ئەوهندە زێدەرەوى له بواری هەست و سۆزدا ئەكەیت و ئاگات له خۆت بییت.

كيسك ۱۲.۲۲ تا ۱.۱۹ گورج و گۆلێت هۆیهكى سەرەكیه له لەش ساغیتا، ئەم ماوهیه له رووی هەست و سۆزەوه له بار نییه بۆ تۆ، ئاگات له بارى ئابووریت بییت.

سەتڵ ۱.۲۰ تا ۲.۱۸ به ئاگابه كسانیک هەن دەیانەویت نیوان تۆ و خۆشەویستەكەت تیک بدهن، ئەم ماوهیه گونجاوه بۆ هەر كاریكى نوێ كه بخاویزیت ئەنجامى بدهیت.

نەهنگ ۲.۱۹ تا ۳.۲۰ خزمیکت پرۆژهیهك پێشپاز دەكات بۆ تۆ، ئەم هەفتەیه په یوهندیت زۆر دەبییت، تەندروستیت كەمیک تیک دەچیت.

برین فەخری یاریزانی به‌توانا و راهینه‌ری تۆپی پێی مندالان

برین فەخری له‌دایکبووی سالی ۱۹۸۷ شاری زاخۆی ده‌لاله. قوتابی سی ناوه‌ندهی، یاریزانیکی به‌توانا و راهینه‌ری تۆپی پێی مندالانی شارۆچکە "بروزه بیزگ"ی سەر به‌شاری بۆنی ئەلمانیایه، چه‌ند جار له‌لایه‌ن یانه‌ی "پۆس"ی بۆن که‌ سەر به‌تورکه‌کانی دانیشتوی شاری بۆن داوی لیکردوه‌که‌وا یاریان له‌گه‌ل بکات که‌چی ره‌تی کردۆته‌وه. وه‌کو برین ده‌لی: من پێم خۆشه‌ هه‌ر له‌گه‌ل ئەلمانه‌کان یاری بکام و چه‌ندین جار یاری دۆستانه‌مان له‌گه‌ل تیه‌ه‌کانی ده‌وربه‌ری شاری بۆن ئەنجامداوه و سه‌فه‌ری ولاتانی ئه‌ورپشمان کردوه، وه‌کو ئیتالیا و ئیسپانیا، بۆزیاتر ناساندنی به‌خوینه‌راتی په‌یامی کورد ئەم دیداره‌ی له‌گه‌ل سازدا.

په‌یامی کورد- ئەو مندالانه‌ی له‌ژێر ده‌ستی تۆ فیری وهرزنده‌ین ته‌مه‌نیان چه‌ند و شیوازی راپاتانتان چه‌نه‌؟

وه‌لام- له‌ نیوان ۹ تا ۱۰ سال ده‌بن. هه‌فته‌ی دووجار، هه‌رجار یه‌ک کاتژمێرونیو یاری وراهان ده‌که‌ین تاوکو کارایه‌ری له‌سه‌ر واناکانمان له‌قوتابخانه‌ نه‌کات.

په‌یامی کورد- کۆمه‌کی دارایی له‌کۆی وهرده‌کرن؟

وه‌لام- له‌دایک و باوکی ئەو مندالانه‌ی که‌ فیری یاریان ده‌که‌ین.

په‌یامی کورد- جگه‌ له‌ تۆپی پێی له‌ چ بواریکی تری وهرز چالاکی هه‌یه‌؟

وه‌لام- له‌ ماره‌تۆنی کۆلن که‌ سالانه‌ ۵۲ قوتابخانه‌ به‌شداري تیداده‌که‌ن و له‌لایه‌ن کۆمپانیای فۆرت ساز ده‌کۆی توانیم قوتابخانه‌که‌م بکینه‌ په‌له‌ی 15هه‌مین.

په‌یامی کورد - پێشیار چه‌ بۆ پێشکوتنی وهرز له‌ کوردستان؟

وه‌لام - گرینگی بدن به‌وهرزشی مندالان تاوه‌کو له‌ داها‌توودا یاری زانی باشیان لێ دروستن.

په‌یامی کورد - ئاوات بۆ دوارۆژ چه‌یه‌؟

وه‌لام - بیه‌ یاری زانیکی به‌ناوبانگ تاوه‌کو بتوانم یانه‌یه‌کی وهرزشی له‌ کوردستان بکه‌مه‌وه و خزمه‌تی کوردستان بکه‌م. ■■■

دلداری پێش عه‌وله‌مه‌!

لاوه‌ند

به‌ر له‌ ئاماده‌بوونت بۆ ژوانه‌کانی ئەو ساتانه‌ی که‌ واتای شته‌کان هه‌ر وه‌ک خۆیان وابوون، له‌ ناخی خۆمدا بپاریی جزواوجۆرم ده‌دا. ده‌مووت ئیتر نابیت ماوه‌ی نیوان ژوانیک و ئەوی دیکه‌دا ئەوه‌نده دوور بیت. ئنجا نابیت ماوه‌ی ژوانه‌کان ئەوه‌نده کورت بن. سه‌ره‌رای ئەوه‌ی که‌ نابیت هه‌موو جاریک "که‌له‌ گایه‌ک" له‌گه‌ل خۆیدا بیتیت. ئەمه‌ سه‌ره‌باری ئەوه‌ی که‌ دلی خۆم به‌وه‌ خۆش ده‌کرد ئەم جاره‌یان ئیتر ده‌ستبازی له‌گه‌لدا ده‌که‌م و په‌رده‌ی شه‌رم داده‌برم چی ده‌بیت با بیتیت. ئیتر به‌ده‌م ئەم خه‌یال و ئەندیشه‌ جزواوجۆرانه‌وه‌ وه‌ک بپشکه‌ی منال میشکم ده‌هات و ده‌رۆشیت. جگه‌ له‌مانه‌ هه‌موو با باسی ئەو هه‌موو هه‌ول و ره‌نجم بۆ ته‌رخانکردنی شوینی ژوان بخه‌ینه‌ ئەولاه، هه‌رچه‌نده ناخۆشترین قۆناغی سازدانی ژوان ئەم قۆناغه‌ بوو، چونکه‌ ده‌بوايه‌ زۆر به‌ وردی و زیته‌لانه‌ کارم بۆ بکردایه. جاری ده‌بوايه‌ هه‌زار به‌یت و بالورم بۆ دایکی خۆشه‌ویستم بخوینایه‌ تا قه‌ناعه‌تم پێده‌کرد بچوايه‌ بۆ مالی "به‌ی" یا "زه‌کی" خوشکی، ئنجا دوا‌ی دایک وه‌ره‌ سه‌ر لیبستیکی دوور و درێژی خوشک و براکانم که‌ چه‌ژن چ به‌ تاک یان به‌ جووت رازیان بکه‌م کاول بووه‌که‌ی مالممان بۆ چۆل بکه‌ن. دوا‌ی ئەمانه‌ش هه‌موو ئەوه‌په‌ری هه‌ول و توانای خۆم ده‌خسته‌ کار تا "جه‌ویکی" رۆمانسی دروست بکه‌م. ئیتر با ئەوه‌ بخه‌ینه‌ ئەولاه که‌ چه‌ند ره‌نجم ده‌دا تا پاک و ته‌میزی ماله‌که‌ رابگرم و ده‌ستکاری دیکۆری ماله‌وه‌ بکه‌م. هه‌لبه‌ته‌ ده‌بیت ئەوشم بپه‌ر نه‌چیت که‌ ده‌بوايه‌ ئەو ماوه‌یه‌ له‌ که‌میدا بوومايه‌ و وه‌ک چه‌له‌که‌ زیتل و وریا بوومايه‌ نه‌ک له‌په‌ر میوانیک بیت یاخود په‌کیک له‌وانه‌ی ته‌رم کردن بگه‌ریته‌وه. دوا‌ی ئەم هه‌موو چه‌رمه‌ سه‌رییه‌ یاری نازدار به‌ هه‌زار شه‌رم و خۆته‌سک کردنه‌وه‌ ئنجا خۆی ده‌کرد به‌مالا، به‌لام کاتیکی خۆی ده‌کرد به‌ مالا، راسته‌وخۆ "هه‌زه‌که‌ی" داوه‌ی ده‌رده‌که‌وت. ئەو هه‌زه‌ یان کچیکی عیاری وه‌ک قیر به‌ "یار" هه‌وه‌ لکاو یاخود منالیکي هار و ئیسک قورس که‌ تا کاتی مال ئاواپی ئۆقره‌ و جیگای به‌ خۆی نه‌ده‌گرت. به‌ کورتیه‌که‌ی له‌ دوا‌ی ئەو هه‌موو نه‌خشه‌ و خه‌یال و پلانه‌وه‌ کار ده‌هاته سه‌ر ئەوه‌ی که‌ به‌ حال ده‌ستیکمان له‌ یه‌ک بخشیت و ئیتر به‌ خۆشی ئەو ده‌ست له‌ یه‌ک خشانه‌وه‌ ئەو شه‌وه‌ نامه‌یه‌کی گه‌رم و گو‌رم بوو ده‌ننوسی و هه‌ر له‌سه‌ر په‌ره‌ی ئەو کاغه‌زه‌ ده‌ست له‌یه‌ک خشانه‌که‌م په‌ره‌ پێده‌دا و ده‌مه‌گیانه‌ "ماچ و موچ". که‌چی که‌ بۆ جاریکي تر ده‌مبینه‌یه‌وه‌ دیسانه‌وه‌ هه‌مان فلیم دووباره‌ ده‌بووه‌وه‌ و له‌ هه‌موویشی خراپتر ده‌مم ده‌بوو به‌ ته‌له‌ی ته‌قیو و ورته‌ی لیوه‌ نه‌ده‌هات! ■■■

به‌گوردی بدوی، به‌گوردی

بخوینه،

به‌گوردی بنووسه، به‌گوردی

بیربکه‌روه‌!

په‌یامی کورد ئاماده‌ی

بلاوکردنه‌وه‌ی ریکلامه‌ی

بازرگانی و بروسکه‌ی

پیرۆزبایی و پرسه‌نامه‌یه

به‌نرخیکي گونجاو

مه‌یمونی گۆرانی بیژیش هه‌یه‌ !!

زاناکان وه‌چه‌ی لاهه‌کی جۆریکی تازه‌ی مه‌یمونیان له‌ بۆلیقی دۆزییه‌وه‌ و وا نیازه‌ که‌ له‌ هه‌راجیکي ئاشکرادا له‌سه‌ر تۆری ئینتەرنیت ناوی بۆ ده‌ستنیشان ده‌کرنیت به‌ مه‌به‌ستی کۆکردنه‌وه‌ی ده‌ستیايه‌ی پیویست بۆ پاراستنی ژینگه‌که‌یان. به‌ پێی سه‌رچاوه‌ رۆژنامه‌وانیه‌کانی بۆلیقی، ئەندامانی کۆمه‌له‌ی پاراستنی ژبانی کۆی ئەم جۆره‌ مه‌یمونه‌یان دۆزییه‌وه. ره‌نگی ئەم مه‌یمونه‌ قواپیه‌کی مه‌له‌و پرته‌قالیه‌ و پۆپه‌یه‌کی ئالتوونی هه‌یه. بالای ئەم مه‌یمونه‌ له‌ 50 سانتیمه‌تر که‌متره‌ و قورساییشی له‌ یه‌ک کیلوگرام پتر نییه‌، و هه‌زی له‌ خواردنی میوه‌یه. ئەوه‌ی که‌ جینگه‌ی تیزمانه‌ نێز و مینی ئەم جۆره‌ مه‌یمونه‌ له‌ سه‌ره‌تای به‌ره‌یانی هه‌موو رۆژیکي تازه‌دا باوه‌ش به‌په‌کتردا ده‌که‌ن و پیکه‌وه‌ گۆرانی ده‌چرن هه‌ر وه‌ک ئەوه‌ی که‌ مرۆف بن! ■■■

یه‌که‌م ژماره‌ی "ناسۆی مندالان" ده‌رچوو

ناسۆی مندالان، گۆفاریکی مندالانه‌ که‌ له‌ سه‌رانسه‌ری باشووری کوردستان ده‌رده‌چیت.

وه‌زاره‌تی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان گۆفاریکی قشه‌نگ و خنجیلانه‌ی بۆ مندالانی کورد له‌ سه‌رانسه‌ری کوردستاندا ده‌رکرد. ئەم گۆفاره‌ که‌ بابته‌ی ئەده‌بی و هونه‌ری و وهرزشی و هه‌رییه‌کانی مندالانی گرتۆته‌ خۆی، سه‌رتاسه‌ر ره‌نگاوه‌نگه‌ و به‌ کاغه‌زیکي نایاب چاپکراوه‌ و به‌ شینووه‌یه‌کی جوان و ریک و پیک دره‌په‌راوه‌. هه‌فته‌نامه‌ی په‌یامی کورد سه‌رکه‌وتن و به‌رده‌وامی بۆ ناسۆی مندالان ده‌خوازیت. ■■■

Alan-Food
GmbH

Alan-Food
Döner

Kalîte **Erzanî** **Servîs**

Culux

Mirîsk **Qîme**

SERANSERÎ AVRUPA

Belcika **Almanya**

Tel.: 0484 606 930 Tel.: 0172 438 77 04

ناژانسی توریستی

NEW PLAN

نێمه‌ ئاماده‌ی خزمه‌ت کردنی هاوڵاتیانی کوردی عێراقین

کوردستان له‌ رینگای تاران‌ه‌وه‌

قیزی ئێران له‌ ماوه‌ی دوو هه‌فته‌دا

له‌گه‌ل هه‌ر بلیتیکي دووسه‌ره‌ی تاران، مه‌ودای خواردن له‌ شیکترین رێستوران له‌ تاران به‌ مۆزیکي زیندوو

خه‌لات

بلیت بۆ سه‌رتاسه‌ری جیهان

چه‌جی "عمره"

گه‌شتی توریستی بۆ سه‌رتاسه‌ری جیهان تاران له‌ ۲۲۰ €وه

Thomas-Mann Str, 24
53111 Bonn
Germany
Tel.: 0049 (228) 180 24 34
Fax: 0049 (228) 180 24 38
E-Mail: info@newplan-travel.de
www.newplan-travel.de

پىشپارنىك بۇ رۇشنىران لەپىتاو ھاودەنگى

دەستلاى رۇشنىران. يانى مەبەستمانە بلىنن لە كاتىككا كوررستان روو بە پروو، ھىج خويشەنەنەبەكى بەرپىشت مېژوونى دەپتتە، ھىج خويشەنەنەبەكى بەرپىشت بۇ خويشەتتى پىكھپىتتاى بىرلارلىپانى ئەم بىرپارە و بە خۇدان كوردنى دەستلاى بۇ بەكلايىكردنەنەمە. بىرپار لە ئارادا تىبە. واتە لە ئاكاى خۇلاتتە لە بازىنى اكاراوانەمادا رۇشنىران لە دەستپىشخىرى اوارىپاى، داپرېتتارون.

- سىپى، كى دەپتت ھاواكار و رىئەرى شىقامى كوردى يىت، لە كاتىككا لاپەنە سىياسىيەكان ھىج بايخىك بۇ راى ئەم شەفاقە ناتانن.
- چوارەم، ھاواكارى و ھاودەنگى دەگەلەنگە رەختىكرەكلى تاوۋە و دەروەى كوررستان بىرپىت كە دەپتەوېت بەشمارى لە سەرخىسن و پىشپاروتتى ئەزموونى كوررستان بىكەن.

• پىشپەم، لە كاتى ھەنوگەدا ئوبوونۇتوۋە و پىشپاروتتەوۋەى كۆمەلگى كوررستان بە ئىركىكى پەلە دادەزىت، لەبەر ئەوۋە ھىج ئوبوونۇتەوۋەبەكى كۆمەلگى سىياسى بىن بەشمارى رۇشنىرانى خۇدان فىكر و ھەلوپىست بەئۆتە ناچىت، بىرپارە لەم پىشپاروتتا رۇشنىران دەپتت بۇچوونە خۇدانى خۇدان بە راشكاۋى بىخەنە بەردەم راى كىشى و دەگەل دەستلاىش بىگەنە گەتتەكر بۇ چۆزىپەتتى بەرئۆبەردى پۇرسەى ئوبوونۇتەوۋە و گەشەپىتتاى. لەكاتىككا باگكەسە، دىموكراتى بوون و كورگانكى و چاكسازى لە تەراۋى رۇزەلانى مەزىنا لە ئارادا، دەپتت دەستلاى كوررستانى باشوور و رۇشنىران چىز پۇرۇرام و بەرنامەبەك بۇ بەرئۆبەردى پۇرسەكە داپرېت. كە تالوگەزى دەگەلنا ھەست بە جۇلانەوۋە و براۋىكى رۇشەنگەزى بۇ ئوبوونۇتەوۋە تاكرىت.

• شەشەم، كۆمەلگى كوررستان پۇشپى بە ھەلگىر و ۋەگىرېكى كۆمەلەپەتتى، رۇشنىرى ھەپ، دەپتت كورگانكى بەرتقى، لەرەگەۋە لە گەلگە بوار بىكرىت، دەپتت خۇ لە تەنبا بە شىۋە نىشانان، ئاۋرۇزۇك شارەنەوۋە پىشپەتوتوۋى دەروەە بىگوانەنە تاوۋەى كۆمەلگى پىشپەتوتوۋى دەروەە ۋەكى سىياسىيەكان نەكەن، لە جىاتى گۈستەوۋەى ئەزموونى دىموكراتى لە حوكم و بەرئۆبەردىنا، دەپتەوېت لاپەنە سىلىپەكان بەكار بېتىن، ياخۇد لە كاتى پاسار ھىتتەوۋە بۇ توتۇ و تىژى و دىكلازىپەتتە حىزى و تاكىرەستى خۇ بە پىتما رىيومەكلى رۇزەلانى كۆمەلگى باوكسالاساى دەپستتەو.

بۇرپە لېرەوۋە روۋى قسە دەكەپتە رۇشنىرانى خۇدان پەپام، بۇ ھىتتە كورنېى جۇرېك لە ھەمەمەنگى و ھاواكارى ئېوان رۇشنىران و بەشمارى كوردن لە ئاپتەوۋەى ولات. مەبەستمان بەشمارى لە پىكھپىتتاى راى كىشى و ھاواكارى شەفاقى كوردىپە، ھەروەسا بىركرىدەنەبە لە خۇداداپىنى رۇشنىرى لە روواداۋەكان و ئەو پىشپاروتتاى چارەنەوسازان. لە بىرمان نەچىت رۇشنىران دەپتت دەست بە خويشەنەنە بىكەن، خويشەنەوۋەى زات و دەورۇپىشت و دىيارەكان، لە ھەمان كاتىشدا كارەساتە رۇشنىران تالوگەزى لە ئىز كارىگەزى تاكرىكى و مىللاننى سالىى حۇناپەتتى كارەكان ھەلسۈرېتتەن، ياخۇد ھەپتت لە دەروەى ولاتىش ھەر لە چارەورانى پاراشت و بەزەپى دەستلاخاران پىت. بىرپارە مەبەستمان تىبە رۇشنىران بېجە شەرى دەستلاخاران، بەقەد ئەوۋەى دەپتت تاكرىكەكان روونىكەنەوۋە و مىللاننىك سارن بىكەنەوۋە، ھەروەما جىاۋابىيەكان بە گەتتەكر و تىككەپىشەكان بە رىزىكرىتى پەكر و لىكېرەدەپى پەكلايىكەوۋە. واتە رۇشنىران بەدراى زمان و نامازى سەرەمانەمادا دەگەپىن لە پىتاۋ سىرپەوۋە و كورنېى نامازە كۆنەكانى دەستلاى لە چۆزىپەتتى ماسەلەكرىتان دەگەل تاكرىكى و جىاۋابىيەكاندا. ■■

غازى خەسەن - ئەمىرىكا

كارىگەزى قەلەمىكى خۇدان بۇچوونى راشكاۋانە و دىموكرات گەلگە لە مەروەشە و زىپانەكانى دەستلاخاران كاراۋە، كوتارېكى ئازازى رۇشنىرىك گەلگە لەرە كارىگەرتتە كە دەستلاى لە رىگى دەپان دەزگاكى باشكۇر و دەمگۇر و پروپاگاندە دەستەجەرى دەكات. لە ھەموو سەردەمىككا رۇشنىران لە پىشەوۋەى كورران و سەركىشى تارەزلى بوونەكان بوون. دەستلاى ھەمىشە دەپەوېت رۇشنىرى بۇزىپتتە ئىز ئەركى لىبىراسراۋتەتەوۋە و پاشتېرىش جەۋى بىكەت، رۇشنىرى سەركىشىش ھەمىشە دەپەوېت خۇدانى بىركرىدەنەوۋەى خۇى پىت و كەس سانسۇر بۇ دەستلاى دەزىرىن و بىركرىدەنەوۋەى دانەپتت. مەرج تىبە ھەموو كىسكىك تارانلى لىكەنەوۋە و خويشەنەوۋەى دروست بۇ رووادا و دىيارە و پىشپارەكان بىكەت، ھەروەسا مەرج تىبە ھەموو قەلەمىك بىرانىت دەستلاى بەجۇرك دانىپتت. دەگەل ئەوۋەشدا رۇشنىرانى كورد پۇشپىتى ژۇرمان بە خويشەنەوۋەى ھەپ، بەرى ھەر تىشەكى پۇشپىستان بە خويشەنەوۋەى خۇمانە، ئەو ھۇكارانە چىن رۇشنىران كوردىن لە چارەسەر و روو بەرئۆبەردىپە كىشىە روواداۋەكان دەستمۇز كورەوۋە. بۇ رۇشنىران لە ئاست روواداۋەكان كارىگەزىپەكى راستەخۇزىان تىبە و ھىج شومېن پىشەك لە سەردەمەكە جىتاپلن؟ رەنگە ئەتوانن بلىنن بىكەپە رۇشنىران با بەكېن، ياخۇد پەكېپىن ۋەكى چوزن كورنېى سىياسى و رىكخراۋەپى بە زۇرى زۇردارېكى، خۇ لە ئىپ پەكر دەپتتەوۋە. پىشان واپە كاتى ئەوۋە ھائوۋە رۇشنىران روو قسەپان لەمەر روادا و پىشپارەكان ھەپتت، ھەموو دەزاننن كوررستان لە كاتى ھەنوگەدا بەرەو كى، ھەنگار دەپتت، ج ئاسىرېكى دىيارى كراۋى رۇشى بۇ نەكشىراۋە. سىياسىيەكان بىن ھىج رىزىكرىتىكى شەفاقى كوردى لەبەر بەرئۆبەندى كاتى، ياخۇد لە ئىز قىشارى ئىژە و ئەۋى دەستەردارى كۆمەلگە سەرتاى چارەنوساز دەپن، زۇر جارن لەبەر روورەرتتەوۋەى رۇشنىران لە بوارە بۇرئۆبەكانى كۆمەلگا. ھەست دەكرىت سىياسىيەكان تەنبا و تاقانە لە ئىپ مىللاننىك كىژاۋ و تەنگەتاۋىان دەكات، لېرەوۋە تاماكوپىت رۇشنىران بە ھەمان ئاراستەدا بانگەشە بىكەم كە لاپەنە سىياسىيەكان تىپى كەتوون، ئەئىز دەپتت رۇشنىران لە سەنگەزى بەرھەستكارى كار بۇ رىكخستتەوۋەى ھەنگارە لەر و لاۋازەكان بىكەن، قىشارى قەلەم و بىركرىدەنە بۇ دەستلاى پىكھپىن، تا ئەتوانن بە خۇزىدەنەوۋە لە شەفاقى كوردى كارەكان بەكلايىكەنەوۋە. ياخۇد كاتىك پۇشپىستان بە شەفاقى كوردى پىت بە ئازەزۋى خۇزىان ئاراستەى بىكەن. شاراۋە تىبە رۇشنىران دوچارى ھەمان تاكرىكى رىكەزى لاپەنە سىياسىيەكان ھاتوون، رۇشنىرى بىلپانەكەنىش ھەپى گۆشەگىر بوون ئەپاتتەنەوۋە ئەم ئەركە رۇشنىرى و كۆمەلەپتەنە راپەرتنن كە قوتەگە داۋايان لىپەكات. رۇشنىران ئەك ھەر گۆشەگىر كورن بىكەن لەئىز كارىگەزى كۆمەلگە قىشارەوۋە بەرەو بى ئومىتى دەزىرىنن و دوور تىبە ھەندىك جارن لەبەر بىلپانەپى حىزى بىكەنە ئىز پالەپستۇر و پاشەككە پىكرىدېشىۋە. بۇرپە لېرەوۋە دەمناوېت دەگەل رۇشنىرانى خۇدان فىكر و بە ھەلوپىست دەپارەى ئاپتەوۋە بار و دۇخى كوررستان و رۇلى رۇشنىران لە چەند گۆشە تىكەپەوۋەى قسەپاس بىكەن، پىشان واپە لە كاتى پەكلايىكەوۋەى كىشە سىياسى و كۆمەلەپتەنەكان پىر لە ھەر لاپەن و كەسكى رۇشنىران دەپتت خۇدانى قسە و بوون پىن، راستە ھەل و مەرجى رۇشنىرانى كوررستان دۇۋارە و ناتوانن ۋەكى رۇشنىرانىكى خۇدان دەۋلەت كارەكان بەرئۆبە بىپەن، بەلام تاكرىت چىتر لە ئىز كارىگەزى كىشەكان و پەرش و بلاۋ و داپراۋ لە روواداۋەكان بۇنن. دەمناوېت لەم پىشپارەدا داۋا لە رۇشنىرانى دەروەى كوررستان بىكەن ھەمامەكەى و ھارەنگەپىك پىشپتەوۋە ئاراۋە، بۇ ئەۋەى لە چەند دىپكەپەكەوۋە كار و خەپتەن بىكرىت.

• پەكەم، سەكرىكە پىكھپىرت بۇ خويشەنەوۋە و لىكەنەوۋەى پىشپات و روواداۋەكان، مەبەستمان ئەۋەپە چىتر ئاناكەنمان بە تەنبا لە بازىزى رادەزىرىن و بەشمارى لە بوئە و بىرەوۋەرىپەكان تەختىكىن، بەلكە لە رىگى لىكەنەوۋە و بىر و بۇچوونى جوادا و جىاۋاب دىيارەكان شۇرۇفە بىكەن. • دوۋەم، پىشان واپە تەنبا كاراۋەنەوۋە لە ھەمەر روواداۋەكان، ۋەدەكارى و قولى و كاراى رۇشنىران لەسەر كۆمەلگا بەرەو لاۋىكى بوون دەپات، بەواتاى ئەۋەى ئەم حالەتە دەپتتە مەپەى لە قالىپانى تۇانا و

ھاۋرۇپى پىتاۋىشخانە كەم

خەبىل سۇفى ئەو ھاۋرۇپى پىتاۋىشخانە... كە دواى تەمەننىكى دىرۇژ تە ژىانى پىشەمەرگەپەتتى و تارارگە... ئە دوۋەمىن گەشتى بۇ كوررستان، بايئۇزخانەى ئە ئەمانيا تە تاران رىگى گەرانەروۋى ئەدا و ئە ۲۳/۲۰۰۵ تەرمەكەى دواى ھەقتەپەكى ئە شەھىدبوونى ئە شارى گەروك دۇرزابەوۋە

دانا ەلى

كوررستان تىبەپەرت، بىكەت ھىزىكى ئەسومونى تا ۋەكى ۋەك سەرمەپدارىكى جەرك لەناۋ نىشمانى سەرمەپدارى زىنپو بەدراى ئەو خەوتانەدا ۋىلا پىت شەھىپىكى زىنپو ھەزار شەھىپى كوررستان بىرپانە چالەۋە. زولى بەرەۋرۋوۋچوونى تەمەن، زۇر چار مۇزۇق دەمخاتە ھەلپەپەكى سەرنىشپاۋەمە. ھەر بوئە ئەمىش ۋەك ھەموو افرامانە تراپىپەكان، لە گەشتەكەى بۇ كوررستاندا، كەرتە ھەلەپەكى كوشندەوۋە كە رىگى گەرانەوۋەى بەستى و لەناۋ سىۋورى ئاستىنى كوررستاندا پالى فرېنى ھەلوپەرت. ئانئەوۋە تراپىپاكە بەرەو تروپىك ھالەمەپت. كەسكى ھەموو بەھا سەرمەپكانى خۇى لەدەست دانىت و بە گىرقانېكى جۇكەۋە لەناۋ گىرقانە گەورەكاندا، ھەر بە ئاسكىك دەچىت كەسكى مەحكوم بە تەنبا ئەزموونى روو قوتراغ لە ژياندا، پەكەمىان ژيانى، پىشپەركاپەتتى، پاك ۋەكى شىرى داپك و دوورمىان ژيانى پىر لە ياساى ۋەك كوزىكىت بەسئوۋى ئورۇپا كەسكى چاۋى تىۋى ئەۋەندە بىر بىكەت، ئىژە ۋەكى سەرمەپە "ياسا بىپىنى و ئەۋى ۋەكى سىروۋدى" ئەى رەقەپت گىزى لى بىكرىت. كەۋاتە ھەر زۇو كوتاپتە تراپىپەكە، بە خۇاردى گۆشتى ئەو نىچىرە ئاسكە دواى لى، كە لەناۋ چەنگەلى ولانېكى دوورستكاراۋى بىن مېژوۋى ۋەكى غىراق و نىشمانىكى ئانئە دىيارى ۋەك كوررستاندا روۋەدات. ئەم دىراما پىر ئازارە كە تەنبا لە رىگى زەنگىكى تەلەۋزۇنەوۋە گۆى بىستى بوۋم، قارمەنەكەى ھىج تارنېشنىكى دىكەى لاي مەن تىبە، بوواناگەم چارنۇرسى ئەم زىپانە گەۋرەپە كە ئىستا مەن تالپا دەژىم، رىگە بىات جارىكى بىكە و بۇ تا ھەتتاپە ئەو ھاۋرۇپى پىتاۋىشخانەم لە ھىج كات و شوپىتىكا بەسەرىكەمەۋە. ئاشارانم ياد و بىرەۋەرىپە جۈانەكانى ئەو ھاۋرۇپى تەمەن كورنە پىتاۋىشخانەشەم، تا كەى ھاۋرۇپىپەى ژيانى تادىيارم دەكەن. ■■

پرسە و سەر خۇشى

بەتارۋى دەستەى نوۋەسەرەننى پەپاسى كوردەوۋە پرسە و سەرخشى گىرمان ئاراستەى كەس و كارى خۇالېنخۇشىۋو شەھىد " خەلىل سۇفى " دەكەن، شەھىد دواى سالانېكى دوورود دىرۇژى پىر سەختى ژيانى پىشپەمەركاپەتتى، لە تارارگە، لە ولاتى ئەلمانيا جىگىر بوو، لەۋىش سائىك ئارام نەبوو، بۇ سائىكىش ولات و نەتەۋەكەى لىبەر نەچوون، لە ھەموو بوارەكانى سىياسى و رۇشنىرى و كۆمەلەپەتتى، شەھىد خەلىل رۇژىكى بەرچاۋى ھەبوو، ۋەكى كارىگىرى بەتۇانا و چالاكى " كۆمەلەى كورمەكانى دەروەى، ولات " لە شارى كورپان، بەردەۋام كورن و سىمىتارى بۇ رۇشنىران و سىياسەتمەداراننى كورد سارزەمدا، پىرسەنامەى بۇ شەھىدانى كوررستان دەكرت، بۇ ھەر سەركەۋىتىكى كورد و ھەر ھەرۋالېكى خۇش ئاھەنگە دەكرىپا، شەھىد دواى ئەۋەى لە سالى رابىرۋەدودا گەراپەۋە كوررستان بە ئومىتى ئەۋەى پىشپتەوۋە و لە ولات و لەناۋ دوست و ئازاپزائىندا ژيان بىپاتە سەن، بەلام دەستى غەس و تاران و ترسەۋىكى زەقەرى پىشپانە لە پىشپتەوۋە كۈلۈباران كرا و شەھىد كرا، ھەزاران سلال لە گىانى پاكى.

لە ئاخى دلمانەۋە سەرخشى گىرمان پىشپەكش بە بىنەمالى تىكۆشەر و روئاكىر كاك ھاشم كورچانى دەكەن، بە بۇزەنى كورچى جۈانەمەرك " چىا " ى كورن، لە خۇاى گەروە داراكارىن گىانى پىرۋزى بەبەھىشتى بەرېن شاد پىت و تارامى و ئاسۋودۋەمىش بىنەخشىت بە كاك ھاشم و تەۋراۋى بىنەمالەكەيان. مەنسۇر سىپاقى، تالپەر حىكەت، جوسىن بەخشى و خاۋو خۇزىنى

دیداری هەلکەوت زاھیر لەگەڵ:

هونەر مەند مەرزیه فەریقی

• گۆرانی "ھەموو شەوی"، وەلامدەرەووی ناخە و رێچکەشکێنەرە بۆ دنیای "طرب".

• داوا لە گشت هونەرەندان دەکەم بە یەک دەنگ داوا بکەین نرخ بۆ بەرھەمە هونەرییەکانمان دا بنێین.

• بەستنی کۆنگرەییکی مۆسیقا لە کوردستاندا بە بەشداری هونەرەندان تاراوگە و کوردستان

پەيامی کورد: کێ ھاندەر و دەستپێشخەرت بوو بۆ ھاڤتە ناو دنیای هونەر و گۆرانییەر، کە ی بە سەرھەتای کارە هونەرییەکانت دا ئێنیت؟

وەلام: دەتوانم بڵێم باوکم یەکەم ھاندەرەم بوو، ھەمیشە پێی ئەوتم دەنگت خۆشە و خۆم ھەولمدا لە قۆناغی سەرھەتایی قوتابخانە دەست بە گوتنی گۆرانی بکەم، بەلام بەھۆی کۆمەلگای کوردی کە بەراستی داخراو، رێگاخۆشکەر نەبوو بۆ ئەوێ ئازادانە لەو تەمەنە سەرھەتاییە بەبێ داڕێژن خەریکی کاری ھونەری بۆم و بێگومان ھاوسەرم ھونەرەند "ناسری رەزازی" ھاندەرەم بوو، لە تەمەنی ۲۲ ساڵیدا ئەو کاتە پێشەڕگەبووم سەر بە (ک.ش.ز.ک) تەوانیومە سروود بڵێم، ھەرۆھا ھاوسەرییەتیم لەگەڵ رەزازی دڵخۆشکەر بوو بۆ ئەوێ ھەر نەبێ ھاوسەریکی ھونەرەندە... بێگومان رێگر نابێ بۆ کاری ھونەری تا ساڵی ۱۹۹۲ کە ئەرکی منال لەسەرم کەمتر بوو، تەمەنیان گەیشتە ئەوێ بتوانم کارەکانم دەستپێکەم ھەرچەندە کۆسپ و سەختی زۆر بوو.

پەيامی کورد: کایگەری سەرھەتی چییە لە سەر ھونەرەند مەرزیه فەریقی سەبارەت بە وتنی چەندین سروودی نەتوویی وەک سەلار پێشەڕگە، ریفراڤۆم؟

وەلام: من خۆم پێشەڕگە بووم، ھەموو کات لە دەرد و ناخۆشی میلیلەتەکەم بەشدار بووم، نەتوانیومە بێدەنگ بۆم، چونکە بە ئەرکی سەرشارم زانیو بۆ ھونەرەکەم ھەلوێستەم ھەبێ و خۆم لە ھەموو ناخۆشییەکاندا ژیاووم، درکم پێکردوو، بێگومان وەلامدانەوێ شەخسی منە... بە ھەمان مەبەست سروودی ریفراڤۆم ساڵەکانی ۷۰ بە خەونی سەر بەخۆی کوردستانەووم، ھێنانە دی مافە روھاکە ی گەلەکە... کە ئێمەش وەک میلیلەتانی دیکە بە سیستەمی دیموکراتیانە نوێنەر و ھەلبژاردە ی خۆمان و جارەنوس و ولات و میلیلەتەکانمان بکەین، ئومێدیم ھەبێ میلیلەتی کورد بە یەکبوونمان ھەر وەک دەلێم دەسا کوردینە ھەموو یەکگرن "ھەموو بە یەک دەنگ دەنگان ھەلبێرن" وەلامدانەوێ ناخە بۆ میلیلەتەکەم.

پەيامی کورد: لە گۆرانی و مۆسیقای کوردیدا چ کەموو کورتییەکی دەبینی؟

وەلام: لە راستیدا کەموکوورپی زۆرن، ئەوێ زۆر گرنگە لە پێشوویدا گرنگی نەدراوە بە تیکستی گۆرانی. کەسانی تاییبەتەندمان نەبوو گۆرانی بنووسن، بە ناچاری کەسانی ئاوازدا نەر ھۆنراوەیان کردوو تە گۆرانی، ئەو کارانە بە گشتی زۆر لاوازن کەموکوورپیان زۆر دەبێت، وەک میلیلەتانی دیکە کەسانی تاییبەتەند درووستین بۆ نووسینی وشە ی پەسند بۆ دارشتنی لە گۆرانییەکیان. لە روویەکی دیکە ژەنیارەکانمان نەیانتوانیو خۆیان بناسن... ھەم لە بواری ژەنیندان ھەم لە بواری ئاوازدا نەماندا، ھەم دا بەشکردن نەیانتوانیو کاری تاییبەتی خۆیان دەستنیشان بکەن بەبێ سارەزایی ھەموو کاریکیان کردوو، داوام ئەوێ ئەو کەسێ توانای ژەنیندا ھەبێ سەلیقە و جوانکاری جوان لە بواری ژەنیندا پەرەپێندت، ئەو کەسێ لە بواری ئاوازدا نەماندا توانای ھەبێ کاری لەسەر بکات، چونکە بە داخووە دەبینی کاری زۆر ھەبێ بە زوویی دەکریت و بە زوویی لەبیر دەچیتەو... ئەمەو جگە لەوێ ناستی رۆشنییریان کەمە، بەگشتی توانای دۆزینەوێ دەستنیشانکردنی توانای ھونەرەندی گۆرانییەکانمان، گرنگ نییە ئەو گۆرانییەکانمان چۆن گۆرانی دەلێت، گرنگ ئەوێ ئەو ژەنینەکی خۆی باش بژەنی کە ئەمە خەتەرکی زۆر زۆری بەداوایە. ھیوادارم بتوانن درەوستکەربن، بنیاتی ھەنگاوی بە سەلیقە و جوانتر بنین و دەسزوانە کارەکانمان بکەن.

پەيامی کورد: بە رای ئێوە کاتی ئەو نەھاوێ، نرخ بۆ کاری ھونەری دا بنێت؟

وەلام: (بە پێکەنینەو)، زۆر درنگە نەک کاتی نەھاوێ، بە راستی ئەم پرسیارەم زۆر پێخۆشە، یەکێک لە گەشتەکانی ئێمە ئەوێ نرخ بۆ کاری ھونەری دا بنێت، بەراستی ئێمە بە ئەرکی حکومەتی ھەرێم دا ئێنیم. تا کە ی بیر لەو زەعی ھونەرەندانمان ناکەنەو، بۆ ھونەرەندی ئێمە خۆی بەرھەمی خۆی بلۆدە کاتەو ھاوێ بەبێ نرخ بیداتە میدیاکان، ھەموو ئەرکەکان لەسەر شانی خۆی بیت، لێرە من چ وەک خۆم داوا لە ھەموو ھونەرەندان ئەکەم ھەنگاوی داھاوومان

بە ھۆی دەربەدەری جیگیربوون، بانگەشێت بکەین بۆ کوردستان بۆ خەمەتکردن، بۆ نمونە دەربەدەری بەناوبانگ "عەلی بەدرخان" یەکێک لە بەناوبانگترین دەربەدەری ئەمەزی دنیای عەرەب کە کەسایەتیەکی کورد زۆر دڵخۆشە بەوێ بیتە کوردستان خەمەت بکات.

پەيامی کورد: بۆچی بەرھەمە ھونەرییەکان بە گشتی بە تاییبەت لە پێشوویدا کاردانەوێ و ھەمە ناوێ بۆ چۆنی تەواو بەت بە گۆرگان؟

وەلام: راستە، بە ھۆی لاوازی تیکستی گۆرانییەکان کە مەرجیکی گرنگە ئەو و سائەتی ئەنووسن تاییبەت بیت بە گۆرانی، بەلام رەچاوی ئەم خالە نەکرابو ھەرۆھا ئاوازی گۆرانییەکان بە گشتی پێکەنینەری چەند دەنگیکی دیاریکراوەکە لە "4 تا 5" پلە ی موزیک لاناوات، بێگومان لاوازی نیسان ئەتات ھەموو بەشەکانی گۆرانییەکان بریتیە لەو میلیدییە ئەمەش مەلەل درووست ئەکات، پێویستە ئاوازەکان تەواوی ستایل لەخۆ بگرێت رەچاوی خالە سەرھەکیەکانی بکراوە کە پێویستە ئاوازدا نەر گرنگی پێندت، بۆ نمونە گۆرینی مەقامیک بۆ مەقامیکی دیکە دەبێت شارەزایانە ئەم گۆرانییە بکەیت بە شۆبەکی دەنگی گۆرانییەکان کاریگەرییەکی دیکە بوو بە ھۆی نەشارەزاییان لە موزیک، چۆنیەتی مامەلەکردن لەگەڵ مەقامات و وشەکانی گۆرانی و چۆنیەتی ئەدای تەعبیری و تەسویری وشەکان لەکاتی وتندا، ئەمانە ھەموو لاوازی ئەو بەرھەمانە بوون بێگومان دەبیتە ھۆی کەمی چۆنەرکردنی گۆرگان بۆ بەرھەمەکان.

پەيامی کورد: بەگشتی، بواری گۆرانییەکانی ئافەرەت چۆنە؟

وەلام: ھەمیشە ئارەزووم ئەو بوو کە کۆمەلگا و کاربەدەستمان زیکخۆشکەر بن بۆ ژنان، کە وەک ھونەرەندان و لاتانی دیکە بە ئازادی کارە ھونەرییەکان ئەنجام بدەن. زەمەنیان بۆ خۆش بکەن، لێرەسراوانمان خۆیان بانگەشێت بۆ ژنان بکەن چاوەرێی ئەو نەبێ ژنان خۆیان داوا بکەن، بەھیوام بۆ ھەموو بەشە جیا جیاکان ئەو مافەیان بپارێزن و ریز لە کارەکانیان بکەن.

پەيامی کورد: نوێکاری ھونەرییان چییە؟

وەلام: گۆرانی "ھەموو شەوی" کە لە تیکستی تاریقی فەقێ عەبدوللا و ئاواز و دا بەشکردنی مۆسیقا "ھەلکەوت زاھیر" لە تورکیا تۆمارمان کردوو، ھەرۆھا چەند بەرھەمیکی دیکە کە ئاواز و مۆسیقای لە لایەن "ھەلکەوت زاھیر" و وەک "دووری تۆ" و "پێم بڵن" وە چەند بەرھەمیکی دیکە بەھیوام بە زووترین کات بگەنە بەرچاوی و گۆنی میلیلەتەکەم.

پەيامی کورد: دوا و تەت بۆ پەيامی کورد؟

وەلام: دەستخۆشی لە پەيامی کورد دەکەم، بە راستی زۆر سەختە کارکردن لێرە ماوەی دڵخۆشی میلیلەتی کوردە. ھیوادارم ھەموومان لە پەيامی کورد کۆببنەو و دەنگمان بکەینە یەک، پەيامی کورد بگەینە تەواوی جیھان بۆ بەدبەستانی مافی رەوای میلیلەتی کورد. ■■■

کەسیک نەبوو بۆمان جیاکاتەو... من بۆخۆم زۆر دەمیکە ئەمویست ستایلی "طرب" بپێنمە ناوێ بەلام بەشۆبەکی دروست تەواوی خالە سەرھەکیەکان تێیدا دەستنیشان بکەین، خۆشەختانە لەگەڵ "ھەلکەوت زاھیر" توانیمان رێچکە یەکەم بەگشتی بە گۆرانی "ھەموو شەوی" کە دەبیتە سەرھەتایەکی بۆ ستایلی "طرب" بە ھیوام ھەموو ھونەرەندانێکی دیکە ھەول بدەن بە شۆبەکی درووست کاری لەسەر بکەن، ئەمۆ ستایلیەکانی دیکە وەک "کلاسیک، پۆپ، رۆک، فۆلکلۆر..." لێرە دەمۆیت بڵێم فۆلکلۆر و ئێمە ئێوانین کەسانی تاییبەتەند درووستین، خەمەتی فۆلکلۆریک بکەن وەک ولاتانی دیکە بەلام لەلای ئێمە تیکەلۆ کرابو، بە شۆبەکی نادر و درووست بەکار ئەنێرت، چەند ھەولێکی باش ھەن بەلام کەمەن، ھیوادارم ھونەرەندی بە توانای بە تاییبەت کەنج بیتە پێشەو، رێگایان پێندت بۆ خەمەتکردن.

پەيامی کورد: ئێوە لە بەرھەمی نوێدا بیر لە ھەز و چۆنی گەنجان دەکەنەو؟

وەلام: بێگومان، یەکی لەوانە کەنج لە گۆرنگە، بۆ خۆم سی منالی گەنج ھەبێ، لە ھەموو بەرھەمەکانماندا پرس ورا دەکەم، خۆشەختانە ھەر 3 منالەکەم گۆی مۆسیقایان ھەبێ، نەزەراتی جوانم پێندت، بیر و رایان وەر دەگرم ھەموو کات، گەر کەسیک بپێندت سەرنج بەت بەمن، من ئامادەم بە خۆشخالییەو بیر و جوانکاری گەنجان وەر دەگرم، بەو ھیوایی بەرھەمە ھونەرییەکانمان وەلامدەرەوێ ناخی گەنجانمان بیت.

پەيامی کورد: بە گشتی میدیاکان چۆن دەبینی؟

وەلام: بێگومان بوونی کەنالە ئاسمانییەکان خۆی لە خۆیدا وەلامدەرەوێ ناخی میلیلەتەکانمان بەرانبەر بە شۆقینیەتی دنیا سەلمانمان ئێمە گەلین و یەکتەمان خۆشەوێت، ماوەی دەستخۆشییە لە کارەندانمان و ماتدوو نەبێ. بە ھیوام کارەکانیان باشتریت و کەسانی شیوا لە جیگا شیواوکان دا بنێن، بوونی لێنە ی ھونەری زۆر بە پێویست دەزانم بۆ ھەموو بەشە جیا جیاکان، بەشی درامی، بەشی مۆسیقا و گۆرانی، بەشی بەرنامە ی گشتی و سیاسییەکان و کۆمەلایەتیەکان، بە تاییبەت بەرنامە ی ژنان گرنگییەکی باشتری پێندت، ژنانی ئێمە وەک ولاتانی دیکە سەر بەستانە بیرووری خۆیان لە میدیاکان بلابکەنەو، زیاتر کات تەرخان بکەن بۆ داخواییەکانی ژنان و پەرەپێندانی کەسانی پەسپۆر و زانا لە لێنەکان بۆ نمونە بەرھەمی ھونەرەندیکی لە کەسانیکی کە ھەز دەکەن بۆ دەرکوتن گۆرانی بڵین، جیا بکەیتەو، چیت ئێمە و ئوان بە یەک چاوسەر نەکرین، بەکوردییەکی نان بۆ ناھوا و گۆشت بۆ قەساب.

پەيامی کورد: دەبیت گۆرانییەکانی ئێمە سەر بەست بکەین، بە زمانی دیکە گۆرانی بڵین بۆ گەیاننی کۆلتور و پەيامی کورد بە جیھان؟

وەلام: بێگومان من یەکیکەم کە پشنگیری ئەم کارەم، ھونەرەندانێکی ئێمە مافی ئاسایی خۆیانە بە زمانی دیکە گۆرانی بڵین، بە مەرجیک لە خەمەتی کۆلتور و ھونەری خۆی دا بنێت و لەگەڵ ئەو شەدا من بانگەواز دەکەم بۆ حکومەتی کوردستان، چەندین کەسایەتی کوردمان ھەن لە ولاتە جیا جیاکانی دنیا

پێکەو بە یەک دەنگ داوا لە حکومەت بکەین وەلامان بباتەو خۆشمان بە نرخ بەرھەمەکانمان بدەین دەست راگەیانن.

پەيامی کورد: بە گشتی پەيامتان چییە بۆ حکومەتی ھەرێمی کوردستان؟

وەلام: ھەرچەندە من و ھەموو ھونەرەندان چەندین جار لە چاوپێکەوتن و بەرنامەکان داوامان کردوو، بەلام بێ وەلام بوو... من لێرە لە ریی پەيامی کورد دووبارە ی دەکەمەو، بە ھیوام حکومەتی ھەرێم رێگاچارەیک بدۆزیتەو بە درووستکردنی کۆمپانیایەکی کە ھەموو ھونەرەندیکی خاوەن توانا و ئەزموون تێیدا ئەندام بیت، واتە بەرھەمەپێندانی بەرھەمە ھونەرییەکان بکات بە CD و کلیپ و تۆمارکردن، ھاوکاری ژبانی ھونەرەندان بکات، چیت ھونەرەندی کورد سەرقالی ژبان نەبیت بە کاریکی جگە لە ھونەرەکی. بێگومان ستۆدیوی دەنگ کە تۆمارکردنی بەرھەمەکانمان بکەیت ئەستۆ، ھیوادارم لەو کۆمپانیایە لێرە ھەبیت لە ژەنیار، ئاوازدا نەر، تیکستووس، تەکنیکی دەنگ بۆ ھەلسەنگاندنی کارە ھونەرییەکان و دووربیت لە ھاوپیەتی و واستەو ناسیای.

پەيامی کورد: ھونەرەند مەرزیه فەریقی ھەز بە دەنگی کێ دەکات؟

وەلام: دەمۆیت لەسەر ھونەرەندانێکی کە لە ژبانی ھەن بدویم، ناسری رەزازی، مەزھەری خالقی، دیاری قەرەداغی، لەیلا فەریقی، دلنیا قەرەداغی، ھەمەرەوئوف کەرکوک، ئەبووب عەلی، ھەردی سەلاح، میکائیل، ئەژدەر و ھەبێ، ھیقی، بەھیوام کارەکان بەرەو باشتر بروت.

پەيامی کورد: داوا بکەت ھەبێ بۆ بنیاتانی کێشە ی مۆسیقا لەمەردا؟

وەلام: ھەرچی زوو ھەول بدەیت کۆنگرەییکی مۆسیقا ساز بدەیت، لە کوردستاندا بە بەشداری ھەموو ھونەرەندانێکی تاراوگە و کوردستان بۆ گەیشتنە ئەنجامی گەشتەکانی مۆسیقا.

پەيامی کورد: بۆچی گۆرانی کوردی گۆرانی درێژی لەخۆ نەگرتو، ھۆکی بۆچی دەکەیتەو؟

وەلام: بێگومان کاریگەری زۆر ھەن لەوانە بارودۆخی کوردستان و جوگرافی کوردستان، برسییەتی خەلک و زولم و زۆرداری داگیرکەری کوردستان، ئەمانە کۆمەلێک کاریگەری بوون، ھەرۆھا ئازادی ھونەرەند جگە لەمانە لە بواری ھونەری نەبوونی کەسانی تاییبەت کە تیکستی گۆرانی بنووسن، بەلام ئیستا ھەولی باش ھەبێ لەوانە "ئەحمەد محەمەد، تاریقی فەقێ عەبدوللا" ھەرۆھا لە بواری ئاوازدا نەر وەک ھونەرەند "ھەلکەوت زاھیر" ھەن ھەنگاویان ناو، بێگومان من و ھەلکەوت کارمان بە دەستەو ھەبێ کاری بۆ دەکەین.

پەيامی کورد: بۆچی لە گۆرانی کوردیدا، ستایل دەستنیشان نەکرابو؟ بۆ نمونە لە ھەر گۆرانییەکی دەپرسی ستایل چییە؟ دادەمێت!

وەلام: ئەو یەکیک بوو لە داخواییەکانی من، ھەزەم کردوو ھەر گۆرانییەکی ستایلی خۆی بزانی بۆ مامەلەکردن لەگەڵ ئاوازدا نەر بەلام بە داخووە ئێمە

کورتە باسیک دەربارە دارشتنەوێ پرۆگرامی زمانی کوردی لە ناوچەکانی ھەولێر و دەھۆک و چەند سەرئەنجامی

عەبدوللا گۆران زەنگی - ھەولێر

لە دواى سالی ١٩٩٨ ھەو وەزارەتی پەرورەدەى ھەولێر سەرلەنوێ ھەلسا بە پیکھێنانی لیژنەیک بۆ دارشتنەوێ پرۆگرامی خوێندن، ئەوێ سەرئەنجامی ئێمە رادەكێشی لێرەدا زمانی کوردییە، لە راستیدا دەبێ باوەش بەم زمانە بدریت، چۆن لە سەر دەمی رژیمی بەعسی رووخواوە زۆر بەسووکی تەماشای ئەم زمانە دێزینە دەکرا، لە وێتە و وەرزیش کەمتر بوو. ئێمە شاره‌زایان و پشپۆزانی زمانی کوردی بە خوێندکارانی دەروانینە ئەم دەستکارییە کە لە راستیدا زۆر لە پرۆگرامی پشپۆز و باشتر و کوردیتەر، کە چەند مامۆستایەکی پشپۆز و لێوھشاونە ھەلیانسەنگاندوو، سەر لەنوێ دایانشتووتە، بەلام ئەم کارە تەنیا لە ھەولێر و دەھۆک سەرئەنجام بەلکو لە سلیمانی و دەور و بەری کۆیە رەتکارێوە و ھەر لەسەر "مەنھەج" کۆنەکە دەرو و ھۆکارێشی ئەوێ بە کە لەلایەن وەزارەتی پەرورەدەى سلیمانی رفیوز بوو، ئەوێ بە کە پرۆگرامی ناوبراو تیکەلە لە زارەکی بادی و سۆزانی کە دیالیکتی بادی واتە کرمانجی ژووورو گویا قوتاییانی سلیمانی تێناگەن؟! بۆیە بۆیە دوو پرۆگرام لە سێ شاری گەورە کوردستانی باشووردا؟! بە لای مەنۆ دەبایە تاووتۆی بکرایە لەگەڵ یەکتەر واتە ھەولێر و سلیمانی تاکو پشپۆزانی زمانەوانی ھەردوو لا بەگەشتیانایە دەرئەنجامی گونجاو! ئەک دوو "مەنھەج" لە یەک ھەریمی بچکۆلدا؟! لێرەدا پرسیاریک دیتە کایەو،

ئایا گەر ھەردوو ئیدارە بۆ دارشتنی پرۆگرامی زمانی شیرینی کوردی یەکنەگرن؟ ئایا چۆن لە رووی رامیارییەو یەکسان دەبن؟! بۆیوستە ئاماژە بەوھش بەدین کە تەنیا زۆری قوتاییانی ھەولێریش نارەجەت لە "مەنھەج" نوێیە؟! دیارە روئینیری قوتاییان و ھی تریش زۆری ماوە کە تەنیا بەرژووەندی گشتی گەلی کوردی قارەمان رەجاو بکەن، ئەک بێرۆکە یەکی تەسک و نابەجێ! قەسەش لەم بوارەدا زۆر بەلام کوردگوتەنی: قەسە ھەزارە و دوانی بەکار. جێ ئاماژە پەرۆزی ناوبراو پۆلی شەشەمی ئاماژەیی نەگرتەو و لەبەر ئەوێ پرۆگرامی گشتییەکانی بەکالۆریا ھی ھەردوو ئیدارە پیکەوێ! ھەر لەبەر ئەم ھۆیە دەستکاریکردن تەنیا دوو پۆلی کۆتایی سەرھاتی و پینچ پۆلی دواناوەندی گرتەو. زۆر کەسانی دلسۆزی زمان و کولتوری کوردی دەلێن ئایا ئەگەر لەسەر چۆنییەتی دارشتنی پرۆگرامەکانی زمانی کوردی ئەگەر لەسەر چۆنییەتی دارشتنی پرۆگرامەکانی زمانی کوردی ریکتەکەوون کە بنجینە و ئەلغای چارەنووسی کوردە! چۆن؟ لە دوا رۆژدا دەتوانن گیر وگرفتی گەورەتر و سەختتر چارەسەر بکەن. تگاو ئاواتی زۆری رووناکیرانی کوردە لە کوردستانی گەورەدا کە ھەمیشە بەرژووەندی گشتی رەجاو بکری؟! ئەک بێر و باوەری تەسکی حیزبایەتی و ناوچەگەری. ئەمە چارەنووسی گەلیک سەمەدییە کە بۆیوستە ھەموومان بەخۆماندا بچینەو، ھەلە و راستییەکانمان ھەلسەنگینین و ھەنگاوی مەردانە بنین! با ئالامان سەرکەوتنی زمانی شیرینی کوردی بیت. ■■■

چەند ھەوائیکی ھونەری

بیژن کامکار : سەداسەد کورد خاوەنی مۆسیقای خۆیتە و کاربگەری

لەسەر مۆسیقای جیھانی ھەدیە

Peymner - رۆژنامەى خەبات لەژمارەى رۆژی ٢٧/٢ لەچاوپیکەوتنیکی لەگەڵ ھونەرمەند بیژن کامکاردا ، سەبارەت بەو پرسیارەى ئایا دەتوانین بلین کورد خاوەن مۆسیقای تاپیت بە خۆیتە؟ کامکار گوتی : "بەلى دەتوانین بلین ئێمە سەد دەرەسەد خاوەن مۆسیقای خۆمانین ، ئەک ھەر ئەمەندە بەلکو مۆسیقای کوردی کاربگەری باشی بوو لەسەر مۆسیقای فارسی و تورکی و عەرەبی ، باوەر بکەن ریتەم و مۆسیقای کوردی کاربگەری لەسەر مۆسیقای جیھانی ھەدیە . " سەبارەت بەکەمی بەرھەمەکانی گروپی کامکارانەوگوتی : "بەلگەى کەمی بەرھەمەکان زۆر بەکەم لەوانە لایەنى بازراگانی و سەرمايەداری کۆمپانیا ھونەرییەکانە ، چۆنکە ھونەر خۆی کاربگەری دەروونپاکییە ، بەلام کەتیکەل بوو لەگەڵ بازراگانی سەرمايەداری بەھاکەى لەدەست دەدات. ھۆی دووم دەگەریتەو بە سەرقال بوونمانە بەخویندن و فیزکردنی قوتاییان و وانەوتنەوێ مۆسیقایە .

لە رۆژھەلاتی کوردستان دەستەلاتدارانی ئێران ریکەیان لە بەستنی کۆنگرەى مەولەوێ گرت

Peymner - دواى ھەوائیکی بەرەووام و نەینیی دەستەلاتدارانی ئێران بۆ پشپۆزکردن لە بەستنی کۆنگرەى (مەولەوێ) لە شاری قوروە، مەسعودی حوسەینی نوێتەری پشپۆز قوروە لە پەرلەمانی ئێرانی لە بەیاننامەیکدا رەختەى لە ھەلسووکەوتی کاربەدەستان گرت بۆ بەرگرتنیان لە بەستنی ئەم کۆنگرەى . لە بەیاننامەیکدا ھاتوو: " ھەندێ لە کاربەدەستانی شار بە شیوێ راستەوخۆ و ناراستەوخۆ بە سودوەرگرتن لە مینبەرەگشتییەکان ریکەیان لە بەستنی ئەم کۆنگرەى گرتوو . " ئەو درێژەى دەدات و دەلێ : " جیگای سەرسۆرمانە کە ریکە لەو دەگێردیت کە یادی کە سانیک بکرتیو ھەو کە تەمەنی خۆیان لە خزمەتی کەلتور و میزۆوی ولاندا خەرج کردوو، نابێ بە ھیچ شیوێک ئابین و زمان و شیوێ جلۆبەرگ ریکر بیت لە بەردەم ئەوێ کە لە ئێراندا مەزھەکان نەتوانن بە ئازادى بیروپرای خۆیان دەربەن . "

ژیلوان تاهیر (گیلە پیاو) دەکاتە زنجیرە دراما بۆ تەلەفزیۆنی ھەریە

Peymner - لە ھەفتەى رابردوو ھەو دەستکرا بەکارکردن لە سەر تۆمارکردنی زنجیرە درامای (گیلە پیاو) کە لە دەرهێنانی ھونەرمەند ژیلوان تاهیرە ھونەرمەند سەلاح حەسەن سیناریۆی بۆ نووسیوو و ھونەرمەند بەکر مەعروف رۆلی سەرەکی گیلە پیاوی بینیو . شایەنی باسە (گیلە پیاو) رۆمانی نووسەری ناوداری تورک عەزیز نەسینە و لە سەرھەتای سالانی ھەشتاکان لەلایەن مامۆستا عەبدوللا حەسەن زادە کراو بەکوردی و ئەم زنجیرە بریتییە لە ١٥٠٠٠٠٤٠ خولەکی بۆ تەلەفزیۆنی ھەریمی کوردستان بەرھەم دەھێنریت .

ئیسماعیل خەیات یادی ئەنفال لەفەرھەسا دەکاتەو

Peymner - ھەفتەنامەى میدیا - دواى بانگێشتکردنی ھونەرمەندی شیوھەکار ئیسماعیل خەیات لەلایەن (ریکخراوی باننەباران) ی فەرھەسەى، ھەر بەگەشتنی بۆ فەرھەسا کۆمەلێک چالاکى ھونەری ئەنجامدا . سەرھەتا پشپۆزانیکی لەشاری (روبیە) کردوو، پشپۆزانیکی دوومیشی لەئەنستیتیۆی کوردی لەپاریس کردوو، و رۆژی ٢٠٠٥/٢/١٥ یش لەلایەن نەخۆشخانەى (سانتافینسینت دپولای تاپیت بەمنداڵانى شاری لیل بانگێشت کرا بۆ وانە گوتنەو بەمنداڵانى بەشى ساینکۆلۆژی، کەمنداڵی کەمەندمان . لە وانەکەدا سەرھەتا ھونەرمەند باسی لەکوردستان و بارودۆخی کورد و ھونەری منداڵانى کوردستان کرد . ئینجا وانەى وینە کیشانی بەمنداڵانى ئەو بەشە و سەرپەرشتیارانیان گوتەو . لەدواییدا وینەى جوانی لەسەر دەمامکەکانیان دروستکرد و بەو دەمامکەیانەو وینەیان لەگەڵ ئیسماعیل خەیات گرت . لەلایەکی دیکەو ئیسماعیل خەیات خۆی ئامادە دەکات بۆ کردنەوێ پشپۆزانیکی لەیادی (ئەنفال)دا، لەشاری (لیل)ی فەرھەسا .

کورتە چیرۆک

مشتووشین!

شینێ ئەنەر - ئالمانیا

(تەمەن ١٢ سال)

مشتووشینیک، زۆر بە خۆیدا دەناری و لوتبەرز بوو. چونکە لە گەلیک یاری مشتووشاندن (بۆکسینگ)دا، بردبوویو. لەو باوەرەیدا بوو کە ھاکا دەبیتە بەھێزترین و کەسیک نابیت لیبەریتەو. رۆژیکیان کە باران دەباری و شەقامەکان پر ئاو و تەر بوون، دەبوایە برۆشیتایە بۆ جێی تاپیتە کێبکی بۆکسینگ. ئەو لە خەیاڵی بەھێزی خۆی و لە خەلکان و برندەویدا بوو، بۆیە بە ئاگییەو نەیدەھاژووت. لە ناگاو ئۆتۆمبیلەکی خزا و چەند ئەمبەر و ئەو بەری کرد. خۆی بە لیواری شەقامەکەدا کیشا. وەرگەرا و لە ھۆش خۆی چوو..

کاتیک چاوی کردوو، خۆی لە سەر پێخەفیکدا دیبوو. نەیدەزانی لە کوێیە و چی لیبەسەرھاتوو. کە چاوی گێرا، پیاویکی بچکۆلە و لەری دی. لە پیاوھەکی پرسى :

- من لە کوێم و چی روویداو؟
- جەنابتان، بە ئۆتۆمبیل وەرگەراوون! زۆر خراپ زامدار بوون. منیش ئەو پزیشکەم کە چارەسەری جەنابتان وەستۆ گرتووہ ..

مشتووشینتەکە و لەمیدایاوە :
- ھەر دەلێت لە رابردوودا جەنابتانم دیووہ ؟..
- بەلى، بەلى. ھەر وایە! زۆر باشە کە وەبیرتان دیتەوہ! ماوەیەکی کورتی لەمەو بەر بوو کە لە قاوہخانەیک، پاش جەلەحانیکی نیوانمان، منتان دایە بەر بۆکس، ئەوھەشتان دەزانی کە لە بەرامبەر توانای ھیزی بازووی تۆدا نەبووم ..

مشتووشینتەکە بڕیک خۆی راستکردووہ و بە دوولێوہ وتی:
- جا ئیستا جەنابتان دەتەنووت، یارمەتی چاکبوئەوہى من بەن؟..
- بەلى، بەلى. مرۆفی وەکو تۆ، دەبیت بە چاوی سووک و بێتێخوہ لە خەلکانی کورت، بچکۆلە و لەر و لاوازوہ نەروائیت!

* وەرگێرانی لە ئالمانییەو، ئەنەر موحەمەد ئەحمەد

تابلۆ

سەباح رەنجەر
شانازی و روخسار پاراوی دایک
دواى منداڵ خستنی سەر سەبەتە
باوک لە شکۆی
گۆرانی بەرەبەینیدا
بۆ کۆکردنەوێ پشپۆز وینا
گوێراپەلەکانی ماتەمینی رەز
لە کەوتنی پەرژین و ھێر شەپتانی رەگی
تەمبەل و زەر
جوولەى دەستی
دبلیکی نقوومبووی قیر
لە کاتی ھەلکەندنی پەری قەتی و رەنگالە
تابلۆن
رەنگەکانیان بە یارمەتی
ئاگر ئامادە کراون.

زوھەر کازم عەبۆد

میوانی کوردانە لە ھۆلەندە

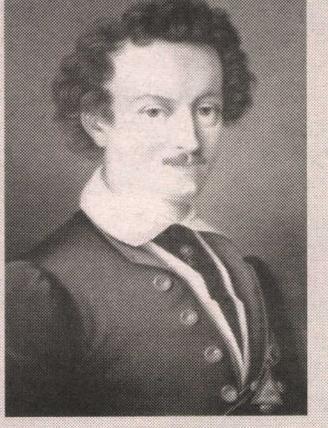
ھەردوو ناوھندی کوردی، ناوھندی روئینیری کوردی لە دەنھاخ و ناوھندی ھەلەبجە دژ بە ئەنفال و جینۆسایدی کورد-چاک، کۆرپیک ھاوہش بۆ یاسا ناس و قازی ناسراوی عیراقي زوھەر کازم عەبۆد ریک دەخەن، بە ناوی خالە گرنەکانی رەشونسی دەستوری ئابندەى عیراقي و دوا رۆژی فیدرالی و چارەنوسی شاری کەرکوک.

شەممە : ٢٠٠٥/٣/٥
کات: ٢ ی پاش نیوہر
شوین: شاری دێلفت
Koornmarkt 48e
Delft-centrum
ھۆلی میدیا

درامانوسانی جیھان

مەھدی مەبید باف

٢١- بوخنی Buchner

کارل جۆرج بوخنی شازننامەنووسی بەناوبانگی ئەلمانی، لە مانگی ئۆکتۆبەری سالی ١٨١٢دا، لە نزیک دارمشتات چاوی بە دنیا ھەلیتاوہ. پاش تەواوکردنی خویندنی سەرھاتی و ناوھندی لە بەشی لەبەش طب و فەلسەفە لە شاری گێسینگ دەست بەخویندن دەکات. ھەر لەم شارەدا بەکۆمەڵی لە شوێرشگریانی نەینتی ئاشنا دەبیت و بیروباوەری خۆی لە ئابیدالیستەو بۆ شوێرشگری دەگۆریت. زیاتر لە ئازار و ئەشکەنجە زۆلم لیکراوان دەکات و بەنەینتی لەگەڵ شوێرشگریەکاندا کار دەکات. لە سالی ١٨٢٥دا، بەتۆمەتی سەرپێچی کردن لە یاسا تاوانبار دەکرت. بۆخ دەربازکردن لە دەست پۆلیسی ولاتی مێترنخ، بەنەینتی بەرەو ستراسبورگ دەروات. کاتی لە سنوری ئالستیان دەبیت لە نووسینی شازننامەى "مردنی دانتون" دەبیتەو.

بوخنی لە ستراسبورگ بۆ پشپۆزکێکی شانونی، شازننامەى "لیونس و لیتا" دەنووسیت. ئەم شازننامەى بە یەکیک لە کۆمیدییە بەناوبانگەکانی دادەنریت. پاش چەند سالی پر لە چالاکى و خەباتی ئازادىخوازانە، کۆچ دەکات بۆ شاری زیوریخ. ئیتر لەوێ ژانیکی ئارم و خۆش بەسەردەبات و کاتەکانی خۆی بۆ خویندەوێ زانیاری و نووسین تەرخان دەکات. لەوێ ھەردوو شازننامەى "پیدروئارتینو" و "فیتزک" دەنووسیتەو.

لە ئۆفیمەری سالی ١٨٣٦دا، برواتامەى دکتورای پندەبەخشریت، ئیتر لە زانکۆی زیورخ وەک مامۆستا دادە مەزرت و دەست بەوانە و وتتەو دەکات. لەدواى چەند مانگیک بوخنی بە ھاوڕیکانی زادەگەینى کە لەو نزیکاندا کۆتایی بە نووسینی سى شازننامە دەھینت، دەقی شازننامەى یەکەمیان ونبوہ و دوومیشیان ناوی "پیدرو ئارتینو" وکەیکە لەو شاکارانەى لەدوا رۆژەکانی کۆتایی ژانیدا نووسبوویەتی و چەند کاتژمێرێک لە پیش مردنی داویتی بە ھاوسەرەکی و داواى لێدەکات بە کەسیکیترى نەدات، لای خۆیوہ بیباریزیت. "یوتزک" کە سینیەمین شازننامەى بوخنی، دواجار کورتە چیرۆکیک بە ناوی "لینز" دەنووسیتەو، لەم دەقا بوخنی گەرە ترین داھینتانی دراما و سەلیقەى ئەدەبى بەرچەستە دەکات. ئەوێ مایەى سەرنج راکیشە، تا بوخنی لەژاندا بوو ھیچ کام لە بەرھەمەکانی لەسەر شانۆ نمایش و پشکەش نەکران، بەلام لەدواى مەرگیوہ، زۆر لە شاکارەکانی لەسەر شانۆکانی جیھان نمایش دەکرتن. ئەو کەلە نووسەرە مەزنە، تەنیا ٢٤ سال ژیا و لە سالی ١٨٢٧دا، بە نەخۆشى تیفو، مالفواى لە ژاندا کرد. ■■■

ئاگاداری

مەلەبەندی کولتوری کوردی لە ئەلمانی، شاری Köln بە شیوہیکی رەسمى دەست بەکاربوو. ئەم مەلەبەندە ریکخراویکی کولتوری سەرەخۆیە لە ھەموو حزب و ریکخراو و کۆمیتەیکى سیاسى، ریکخراویکی کولتوری رەسمییە لە ئەلمانی، لە دادگای ماریورگ ژمارەى RV1978 تۆمارکراو.

مەبەستی مەلەبەندەکە:
ئەم مەلەبەندە زانیاری دەربارەى کولتوری گەلی کورد، بە ئەلمان و گەلانی دانیشتووی ئەلمانی رادەگەینیت. داواى پەيوەندی و ھاوکاری و نزیکبوونەوێ کورد لە یەکتەر دەکات. کار لەگەڵ ئەو ریکخراو و گروپە ئەلمانی و بیانیانەى کە حەز بە کارکردن و نزیکبوونەوێ میلیتانی دنیا دەکەن، دەکات. یارمەتی کوردەکانی دانیشتووی ئەلمانی دەکات، کە گیر و گرفتی دەروونی و ژانی غەریبی و کیشەى خیزان و مندالیان ھەبە و ھول دەدات خەم و پەژارەیان کەم بکاتەو. دیسان دەرفەت بۆ مندالیان کورد دەکاتەو کە فیزی زمانی کوردی بین و بەرامبەر بە نەتوہەکی خۆیان نامۆ نەمینن. بۆ زیاتر شارەزایی دەتوانن بەم ژمارە تەلەفۆنە پەيوەندی بکەن: 059 78 70 0179

جوليانا زگرينا .. بارمته ی پارهیه؟

شورش عهزیز سورمی- ئیتالیای

رفاندن و کوشتنی روژنامه نووسان له عیراق بۆته دیاردهیه کی بهرچاو. ده توانین بلین هفتانه روژنامه نووسیک دهر فیندیریت له لایه ن ئه و گروپه توندروهه جزوا جزوانه کی به ناوی ئیسلا موه ئه م کرده یه نه نجام دهنه له عیراق. ده توانین بلین له مانگی ئاداری ۲۰۰۳ هه تا ئیستا زیاتر له ۱۵۰ هاولاتی بیانی چاچ روژنامه نووس یاخود بازرگان یا سهرباز بیت له عیراق رفیندراون، هه رچه نده هه ندیکان ئازاد کران، به لام تا ئیستا نیکه ی ۳۰ بارمته روژنامه نووس کوژراون، ئه گه ر زیاتر نه بیت ئه واکه متر نه . دوا کرده وهش له دژی روژنامه نووسان رفاندنی ئه و روژنامه نووسه ئیتالییه به ناوی (جولیانای زگرینا) ته مه ن ۵۶ سال که بۆ روژنامه ی (ئیل مه نیفستۆ) کار ده کات و روژی عی شویات له نیک مزگه وتیک له شاری به غدا له کاتی نه نجامدانی چاوپیکه وتن له گه ل ئاواره کانی شاری فه لوجه له لایه ن چه نده چه کداریکی نه ناسراوه وه رفینرا. روژنامه ی (ئیل مه نیفستۆ) روژنامه یه کی روژانه یی کومونیسیتییه، بئ ئه وه ی سهر به پارتی کومونیسیتی ئیتالیای بیت. ده توانین بلین تاکه روژنامه یه له سهرانه سهری ئیتالیای که ره خته ی توند ئاراسته ی حکومه تی بهر لسه کونی ده کات. روژنامه ی ناوبرا له سهره تای ده ستپیکردنی شهری عیراق تا ئیستا به بهرده وامی له دژی سیاسه تی ئه مریکا له عیراق بابته ی بلاو کردۆته وه.

روژنامه نووسی ئیتالی (جولیانای زگرینا) له

ئاسوی کورد به ره و رووناکی، دوژمنانی کورد به ره و تیاچوون و روورپه شی!

ئه رده لان جه مال

روژ له دای روژ لغاوه که توند تر ده کیرت له سهر گهردی رژی می سهر کوته کهری به عسی سوریا. ههر دوا به دای ده رچوونی بریاری نیو ده ولته ی نه نجه مه نی ئاسایشی نیو ده ولته ی سهرباره ت به کشانه وه ی هیزه سهربازییه کانی سوریا له لوبنان، په نجه ی تۆمه تیارکردن بۆ حکومه تی سوریا راکیشرا و هه موو ئامازه کان به ره و ئه وه دهرۆن که هه والگری سوریا له تیرۆرکردنی "ره فیک ئه لعه ریری" دا هه یه و ههر له نه نجه مه نی ئاسایشه وه بریاری لیکۆلینه وه سهرباره ت به و کاره تیرۆریستییه دهرچوو. هه لیه ته هه موو چاودیزه سیاسیه کان پینان وایه که ئه و لیکۆلینه وه یه ته نها سوریا ده گهریته وه. له لایه کی تره وه، یه کیک له که ناله ته له فیزیۆنییه کانی عیراق، فیلمی گروپیکی تیرۆریستی سهر به هه والگری سوریا نمایش کرد که تیندا ژماره یه ک تیرۆریستی عهره بی سودانی و میسری و سوری دانیان به تاوانه کانیاندانا و ئه وه بیان روون کرده وه که له لایه ن هه والگری سوریا وه شقیان پیکراوه و ههر له ویشه وه ئاراسته ده کرین! ههر له په راویزی ئه م شه پۆله تونده ی که رووبه پرووی حکومه تی گشتگیری سوریا بۆته وه، سهرۆک بوش له میانه ی سهر دانه کیدا بۆ ئه وروپا. له گه ل سهر کرده سیاسییه کانی ئه وروپادا هاودنگ بوو له به واداچوونی دۆسییه ی سوریا، به تایبه تی ئه وه ی که په یه سته به کشانه وه ی هیزی سهربازی و سیخوره کانی له لوبنان، و هه روه ها فیلی تیرۆرکردنی حهریری که ئه ویش په یه ونده ی به سوریا وه هه یه. به لام هه ره وک پینده چیت په ته که ته نها له سهر گهردی سوریا توند نه کراوه، چونکه هه واله کانی ئه م دوایه قسه ده که ن له کۆتایی هاتنی جیاوازی له نیوان دید و بۆچوونی ئه وروپا و ئه مریکا سهرباره ت به دۆسییه ی ئه تۆمی ئیزان. هه روه ها زیتر بوونی ئه و به لگانه ی که راستی هه وله ئه تۆمییه کانی ئیزان بۆ جیهان ده سه لمینیت. ئیزان هه رگیز ناخاویت هیزی ئه تۆمی ته نها بۆ بواره ئاشتیخوازییه کان به کاربینیت. ئه م راستیه ش له خۆ دزینه وه ی ئه و رژی به له پشکنینی یه که ئه تۆمییه کانیان ره نگ ده داته وه، جیی ئامازه پیکردنه که ههر له م دوا سهر دانه ی سهرۆک بوش بۆ ئه وروپا یه ک ده نگی هه ردوولا سهرباره ت به هه لویستی توند و راشکاو له کۆماری ئیسلا می ئیزان خرایه روو و جه ختی له سهر کرایه وه. هه رچه نده ئیزان ده یخواست له ماوه ی رابردوودا یاری له سهر په تی جیاوازی بۆچوونه کانی ئه وروپا و ئه مریکا بکات، ئه مه ش که مه کانی رژی می کۆر به گۆری به عسمان وه بییر دینیتته وه، چونکه سه دام هه مان هه ولی له گه ل کۆمه لکه ی نیوده وله تیدادا و له ئاکامدا رووبه پرووی نشوستیه کی گه وه بووه که به دارمانی کۆتایی هات. حکومه تی تورکیاش له دای ئه و هه موو هه ولی و ته قه للایه ی که خسته یه گه ر بۆ گۆرینی مۆرکی کوردایه تی شاری کهرکوک **بۆ لاپه رهی ۸**

ئیتالیای ده کرد له عیراق. ئه م گروپه یه سهر هه مان ئه و گروپه بوو که له مانگی ئه یلولوی رابردوو بهر پرسیاریتی خۆی له مه ر رفاندنی هه ردوو ئافره ته ئیتالییه که ی به ناوی (سیمۆنه تورینتۆ و سیمۆنه پاری) راگه یاندبوو که له گه ل ریکخراویکی خیرخوازی کاریان ده کرد له عیراق، به لام دواتر هه ردوو ئافره ته که بیان ئازادکرد. دواتر ههر هه مان گروپ له سهر تۆری ئینتهرنیت بلاویکرده وه که به م زووانه جولیا نه ئازاد ده که ن له بهر ئه وه ی کاری سیخوری بۆ ئه مریکیه کان ناکات. که چی دای بلاو کردنه وه ی کاسیتیک له سهر شاشه کانی ته له فزیۆن که تیایدا جولیا نه قسه ی ده کرد. ده رکه وت. ئه و گروپه یی که جولیا نه یان رفاندوه ناوی (المجاهدون بلا حدود) هه ره ک ده زگا کانی راگه یاندن ئامازه ی پینده که ن، ئه م ریکخراوه، ریکخراویکی نه ناسراوه. ههر له کاسیتیه که دا جولیا نه ئه گریا و دای کیشانه وه ی هیزه کانی ئیتالیای ده کرد له عیراق. له بانگه وازه که شیدا که ئاراسته ی هاورییه کی ده کرد به ناوی (پیار سکۆلاری)، گووتی: پاشه کشن بکه ن له عیراق، بۆ ئه وه ی چیتر ئه و گه له له ئازادا نه ئی.

هه روه ها له کاسیتیه که دا زگرینا ماندووبوونیکه ته وای پۆه دیار بوو و به شیوه یه ک قسه ی ده کرد که گریان به سهر قسه کانیاندا زال بوو. ئه م کاسیتیه ش یه کم کاسیتیه بۆ ئه و روژنامه نووسه بلاو بکریته وه له دای رفاندنی. ههر له هه مان روژی بلاو کردنه وه ی کاسیتیه که ی زگرینادا دای چه نده سعاتیک، په رله مانی ئیتالیای له کۆبوونه وه یه که ی نا ئاساییا بریاریا پاره بۆ هیزه کانی له عیراق ته رخان بکات بۆ ئه وه ی بهرده وام بن له خزمه تکردن تا مانگی حوزهرانی داها توو. ئه م بریاره ش **بۆ لاپه رهی ۸**

دوایین ههوالی په نابه رانی سهر سنووری ئوردن - عیراق

کورده کانی دانیشتوی که مه ی زۆره ملی ئه لتاش له نیک شاری رومادی هه موو روژی ریکای پر له مه ترسی چاره نووسی نادیار ئه گره به ر و رووه و سنوره کانی ئیزاق ئوردن ئه کونه ری، که به داخه وه توشی گه لی کاره سات و ته نانه ت تیدا چوینش ده بن.....

ئیسنا ژماره ی ئه و که سانه ی خویان گه یاندۆته سنووری نیوان وه لاتانی ناوبرا گه یشتوته ۱۲۲ که س.

ئه م خه لکه له ترسی نا ئاسایی که مه ی ئه لتاش و نادیار دها تویان و به هیوا ی بهرده وامی ژیان ته نیا چاره یان ئه وه یه خۆ بگه یه ننه وه لاتنی ئوردن که ئۆیته رایه تی نه ته وه یه ککرتوه کان بۆ کاروباری په نابه ری وه ریان بگری و به ره و وه لاتنی سیه م ده ربا ز بین.

به لام به داخه وه به هزی سیاسه تی نامرۆفانه و دور له ئوسولی وه لاتنی ئوردن، که مرۆف ته نیا وه ک به رده سه یر ئه که ن و سیاسه تیان به رانبه ر به کوردان به رده وامی سیاسه تی سه دام حسینه، ریکای ناداته ئه و خه لکه هه ژار و لقه و ماوه بیته ناو ئه و ئوردوگایه ی نه ته وه یه ککرتوه کان چاودیزی ده کا و دانیشتووه کانی کوردی روژه لاتنی کوردستان و پینشتر له که مه ی ئه لتاش دا ژیاون.

ئیمه وه ک کۆمیته ی پشتیوانی له په نابه رانی ئه لتاش، که دیاره کار و خه باتی ئیمه بۆ ئاواره کانی سهر سنووری که مه ی ئه لکه رامه شه، داواکارین له سهرجه م کۆر و کۆمه له کوردیه کانی ده ره وه ی وه لات که له به رانبه ر چاره نووسی ئه و خه لکه ده ربه رده بی ده نگ نه بن و به ههر شیوه یه ک بۆیان مومکینه پیوه ندی به دام و ده زگا ناونه ته ویی و ئه و وه لاتانه وه بگرن که تیا یان دا ئه ژین و به نامه و مایل و فاکس داواکار بن که ئا ور له و خه لکه بدریته وه. هه موومان ده زانین که ئه م ئاواره نه زۆره یان ژن و مندال و نه خۆشن . ۲۷/۲/۲۰۰۵ وه قدیکی ئه مریکایی و کانادایی سهر دانی ئاواره کانی سهر سنووریان کردوه و داویان لی کردوون که بگه رپته وه بۆ که مه ی ئه لتاش. بیگومان له م کاره دا ده ولته ی ئوردن، ئیزاق و ئیزان رو لیا ن هه یه و ئه یانه وئ ئه و خه لکه هه ژاره بۆ مه به سته ی جیاوا ز به کار بینن...

هه روه ها ماوه یه ک له مه و به ر هیزه کانی ئامریکایی هیرشیا ن بردۆته سهر ئوردوگای ئه لتاش و چه نده که سیک گومان لیکروایان گروتوه که سهر به ده زگای ئاسایشی ئیزانی بوون و له ئوردوگا که دا چه نده که سیک دانیشتووی ئوردوگایان رفاندوو و هه تا ئیستا بی سهر شوینن. ئه مه ش ئه وه نیشان ئه دات که ئه و خه لکه له ئوردوگای رومادی له ژیر

هه لمه تی هه لگردنی ئالای کوردستان

یه کیتی شوهرشگریانی کوردستان له بلاو کراوه کیدا رایگه یاند که تیکۆشهرانی؛ له نیوخۆی ولات (روژه لاتنی کوردستان)، له هه لمه تیکی به رفراواندا له ده قهر و هه ریمه جیا جیا کانی کوردستان، سه دان پارچه ئالای پیروزی کوردستانیان هه لگرد و هه زاران ئالای به سنگیان پینشکه شی رۆله کانی گه لی کورد کرد. له راگه یاندنه که دا هاتوو؛ به پیی بریاری سهر کردایه تی یه کیتی شوهرشگریانی کوردستان و به لیها تووی خه باتگیزه نه ته وه ییه کان له شاره کانی نیشتمان به ریوه چوو؛ له روژی ای ریبه ندانه وه ده ستپیکرد و روژی ۵ی ره شه مه ی ۲۷۰۴ سهر که وتوانه کۆتایی پینها ت، هه لمه تی هه لگردن و بلاو کردنه وه ی ئالای کوردستان هه موو شاره کانی ولاتی گرتوه، له م چالاکییه گرنکه دا؛ بۆ یه کم جار ئیلام و کرماشانی هه میشه کوردستان ئالای پیروزی کوردستان، یادگاری به رنخی کۆماره شه هیده که ی کوردانیان له ئامیزگرت.

نوینه ری ئه یاده للاوی: ههر عیراقیه کی شه ریف ده بی دژی فیدرالی بیت!!

Peyamner- ئه بو فه د ئه لعیساوی نوینه ری ئه یاده للاوی و شیخ عه لی میرزا نوینه ری ئیبراهیم جعه فه ری له دیمانه یه کدا له گه ل رادیۆی سه وا رذایه تی خویان بۆ فیدرالی و کوردستانیه تی کهرکوک راگه یاند. له و دیمانه یه دا که هه ریبه که له نه وشیروان مسته فا له یه کیتی نیشتمانی کوردستان و شیخ عه لی میرزا له حزبی ده عوه و فه د ئه لعیساوی له بزوتنه وه ی ویفاق ئاماده ی بوون، عیساوی گوئی: من دژی په ربه و کردنی فیدرالی، چونکه فیدرالی بۆ دوو ده ولته یان دوو نه ته وه ده بیت که میژویان جیا بیت، یان ئایین و زمان و ئینتیمایان وه ک یه ک نه بیت، به لام عیراق له روژی دامه زراندنییه وه یه کپارچه بووه، یه ک گه ل، یه ک میژوو، چۆن ده کری فیدرالی له عیراق په ربه و بکری؟ ئه وه مانای وایه ده یانه وئ عیراق پارچه پارچه بکه ن. کاتیک به ریز نه وشیروان مسته فا له وه لامی ئه وه دا گوئی که ئه و قسه یه ی عیساوی رای تایبه تی خۆیه تی و بزوتنه وه ی ویفاق و ئه یاده للاوی پشتگیری له فیدرالی ده که ن، عیساوی ها ته وه لام و گوئی: ئه گه ر ئه یاده للاوی له گه ل فیدرالی بووبیت ئه وه ئه و کاته بوو که له ئه نجومه نی حوکم بوو و ئه و قۆناغه وای ده خواست، پینمایه ههر عیراقیه کی شه ریف که باوه ری به یه کپارچه یی (گه لی عیراق) و میژووی عیراق هه بیت نابی باوه ری به فیدرالی هه بیت، فیدرالی گه ل و میژوو و یه کیتی عیراق پارچه پارچه ده کات و هه رگیز نابی ئه وه رووبدات.

له باره ی کهرکوکیه شه وه گوئی: من بۆ میژوو ده لیم کهرکوک هه رگیز ناوچه یه کی کوردی نه بووه و زۆر پیم سه یره هه ندی سیاسه تمه داری ئیمه قسه له سهر ئه وه ده که ن، چونکه کوردستان ناوچه یه کی عیراقیه ی و کوردیش عیراقین.

هه رله و باره یه وه شیخ عه لی میرزا له حزبی ده عوه گوئی: منیش پشتگیری له عیساوی ده کم و ده لیم کهرکوک هه رگیز شاریکی کوردی نه بووه و شاریکی عه ره بییه نه ک کوردی، بۆیه ئه وه هئلی سووره و نابی توخنی بکه ون.

تالهبانی: نابێ چاره پروانی ئهوه بکری که ئیسلام تاکه

سه رچاوهی دارشینی دهستوری عیراق بی

حکومهتیکی دیموکرات و فیدرال بنیات بنین. جهلال تالهبانی لهبارهی په یوه نهدیی کرد و سیستانییه وه گوتی: "په یوه نهدیی ئیمه له گهڵ جهنابی ئایهتوللا سیستانی زور باشه و من خۆم چهند جار چوومه ته لایان و رایهکانی زور دیموکراتییانه و به قازانجی عیراقیهکانن. ئهوان زیاتر چاودیزیکی لیزانن و دهست ناخه نه کاروباری سیاسی عیراقه وه."

Peyamner - جهلال تالهبانی سکرتهیری گشتیی یه کیتی نیشتمانی کوردستان رایهکیاندا: "دهستوری کاتی دهپهته یه کیک له سه رچاوهکانی دارشینی دهستوری هه میشه یی عیراق و ئیمه ده مانه یی له چوار چیوهی عیراقیکی دیموکراتی فیدرالی یه ککرتوودا دهستوری که له سه ر بنه مای مافهکانی مرۆف هه بیته و هه مو لایه نهکان بتوانین به شیوه یهکی ئاره زوومه ندانه کیشهکانمان. چاره سه ر بکه یین."

پینچ شه ممه دیداری لوتکی نیوان بارزانی و تالهبانی

بارزانی و تالهبانی، هه ردوو سه رکرده بۆ وه رگرتنی بریار له مه ر مه سه له ی به ستنی هاو په یمانیه تی له گه ل شه یه کاندای کۆ ده بنه وه. ئه و گوتی بریاروا یه رۆژی پینچ شه ممه ی دا هاتوو که ده کاته ٢٠٠٥/٢/٢٠، به ریز مام جهلال به سه ر دانی ک بگاته سه لاهه دین و له گه ل به ریز بارزانی کۆ بیته وه.

Peyamner - رۆژی پینچ شه ممه ی رابردوو، جه عفه ری دوا ی کۆتایی هینان به سه ر دانی بۆ لای بارزانی له سه لاهه دین، ده چیته لای مام جهلال.

گۆرکی به کۆمه ل له نیوان هه ولیر و که رکوک دۆزرایه وه

کوردی تیدا بوو، دۆزرایه وه. له و باره یه وه سه رچاوه یه ک به رۆژنامه ی (کوردستانی نوێ) ای رایه کاند: دوا ی دۆزرایه وه ی گۆرکه بۆمان ئاشکرا بوو که ته رمی ٢٠ هاو لواتی تیدا یه و هه مو یان جلوه رگی کوردییان له به ردا بووه و له نیواندا ژن و مندال هه ن و کلاشینکۆ فیکشی تیدا یه که پینده چیته چه کی پینشه رگه بیته. سه رچاوه که ئه وه شی روونکرده وه: هیشتا لیکۆ لینه وه ی وردتر نه نجام نه درا وه بۆ ده رگه وتنی ئه وه ی که خه لکی چ ناوچه یه کن و له چ سالنک شه هیدکراون، به لام له سه ر ده ستی رژی می له ناوچوو ی به عس له هه شتا کاندای زینده به چال کراون.

Peyamner - رۆژی ٢٠٠٥/٣/١ له ناوچه ی شوانی سه ر به پاریزگای که رکوک گۆرکی به کۆمه ل که ته رمی ٢٠ هاو لواتی

ئاگاداریه ک بۆ سه رجه م

هاو لاتیانی دانیشتوی ناوه وه

ده ره وه ی عیراق

PUKmedia - به مه به ستی بنبرکردنی دیدارده ی تیرۆر له رگه ک و ریش ده ره هینانی تیرۆرستان و پوژمانی ئازادی و دیموکراسی... هه ر زانیاریه کت لایه و ده بیته هۆی که مکرده وه و له ناو بردنی تیرۆر و تیرۆرستان له عیراق و ده ره وه ی عیراق تکا ده که یین به م ناو نیشانه ی خواره وه بۆمان بنیزه و دلنایه ناو و ناو نیشانت پاریزرا وه ده بیته - یان ده توانیت به هه ر ناویکی خوا سترا وه وه بنزیریت و ده زگا به ر په سه کان به کاری ده ستبه جی و پیوتیست هه لده ستن و تۆش رۆ لیک ی کاریگه ری خۆ ی ده بیینی له بنبرکردنی دیدارده ی تیرۆر و تۆقاندن.

Impressum
خاوه نی رۆژنامه
Peyama Kurd Verlag
Peyama Kurd
Thomas-Mann-Str. 22
53111 Bonn / Germany
Fon: +49 (0)228 18 00 654
+49 (0)228 18 00 655
Fax: +49 (0)228 18 00 656
www.peyama-kurd.com
info@peyama-kurd.com
ژماره ته له فونی ئابونه
+49 (0)228 41 02 801
ده ستی نو سه ران
کرمانجی ژیری:
دانا عه لی، فه ینوس هه یه ق، زه کان عه زیز،
نزار جاف، جو تیار دار فووش، مه نسور سیدی
مستفا چوار تایی
کرمانجی ژوری:
فادیل عه زنجیک، سه یوان حاجی به رکو،
سه یمان ئالیخانی، ز. به رکه مال
کرکی (زازگی)
سه یه خان کۆرژ
په یامی کورد به مافی خۆ ی ده زانی که ئه و
بایه تانه ی پنی ده کات کورت بکاته وه و له
باری ریزمان راستیان کاته وه و بایه تی
بلاو کرا وه له شو نیش چاپ ته کات.
په یامی کورد ئازاده شو بایه تانه ی که پلار
و هه زینی تابه جی تیدا یه بلا و نه کاته وه.

له که رکوکه وه....

با که رکوک فیدرالیه تیکی سه ره به خۆ بیته

ماوه یه که باس له دوو به ره کی و ئه و ئاکۆکیه ده کریت که که وتوونه ته نیو ریزه کانی جه به یی تورکمانیه وه، ریز ساری که هیه سه رۆکی حزبی تورکمان ئیلی داوا ده کات جه به به سیاسه تی خۆیدا بچیته وه و له باز نه ی گۆشه گیری ده رچیت و سیاسه تیکی واقیعه نه پیاده بکات و ره وتیک به رپۆه ده بات که خوازیاری کرانه وه هاو کاریه له گه ل کورد، نه نجامی هه لپۆر دانه کان هینده ی دیکه قه برانی نیو جه به یی قوول کردو ته وه، روونیش بو وه وه سه رجه م ئه و کارو هاو په یمانیه جه به به له گه ل لایه نانی شو قینی و دژ به کورد کردی، به سوودی ئه وان و گه لی تورکمان نه گه راپه وه، ریز ساری که هیه له لیدوانیکی رۆژنامه وانیدا گوتی: ئیستا خوازیارین له باره ی که رکوکه وه لاپه یه کی نو ی هه لده یه وه، مه به ستمانه دیالۆگ و گفتوۆیه کی جیدییمان له گه ل سه رکر دایه تی کوردا هه بیته، بۆ ئه وه ی ئیداریه کی هاو به ش له که رکوک دابه زرین و ده خوازین که رکوک فیدرالیه تیکی سه ره به خۆ ی هه بیته.

زانکۆی کوردستان له که رکوک کاری بۆ ده کری

ماوه یه که حکومه تی کوردستان (ئیداره ی سلیمانی) له هه ولی دامه زرانندی زانکۆیه که به ناوی زانکۆی کوردستان له نیو شاری که رکوکدا. له م رووه وه لایه نی په یوه نیدار له حکومه تی عیراق رازی بووه به دامه زراندن و کردنه وه ی زانکۆه، هاوکات حکومه تی کوردستان له هه ولیکی گه رم و گو ردا یه بۆ دابین کردنی پیدایستی کردنه وه ی زانکۆه. له لایه کی دیکه وه بریاره حکومه تی عیراق بره پارهیکی زۆر بۆ دروست کردنی کۆمه لگای زانکۆی که رکوک ته رخان بکات. سه رچاوه یه کی ئاگادار له م باره یه وه پنی راگه یاندین: له باشووری شاری که رکوکدا ئیستا پرۆژه ی کۆمه لگای زانکۆی که رکوک ده ستی پنی کردو وه، ئه ندازیاری زانکو هه ر خۆیان سه ره پرشینی پرۆژه که ده کن.

روونکرده وه یه ک له راگه یاندنی پاریزگای (که رکوک) وه

سه رچاوه یه ک له راگه یاندنی پاریزگای که رکوکه وه پنی راگه یاندین که پاریزگاری که رکوک له پیناو به رۆزه ونندی گشتی و وه ک به رپرسی یه که می ئیداره ی پاریزگای که رکوک، دوا ی به فه رمی ناسینی زمانی کوردی له ده ستوری عیراقدا، نووسراویکی به ژماره ٢١٠ له ٢٠٠٥/٥/٢٨ دا ئاراسته ی سه رجه م شوینه په یوه نداره کان کرد، که ده تواتن زمانی کوردی له کاری رۆژانه یاندا، ئاسایی به کار به یین. ئه مه ش ده قی نووسراوه یه: بۆ گشت قه زاو ناحیه کان گشت فه رمانگه رسمیه یی پاریزگا به گو یزه ی ئه و پرسیارانه ی ئاراسته مان کراون، ده مانه یی روونی بکه یه وه که به حوکی ماده ی ٩ له یاسای به رپۆه برندی ده ولت له قه ناغی گواسته وه دا، هه ردوو زمانی عه ره بی و کوردی له سه رانه ساری عیراقدا زمانی رسمین، که ده بی ئه م ماده یه بخریته گه ر و کاری پنی بکریت و ناوی فه رمانگه کانی ش به هه ردوو زمانه که بنووسری، نابی به هیچ جزۆی به ره له ستی له م شته بکریت و یوار هیه نووسراو به هه ردوو زمانه که بکری. رۆژنامه ی (الدستور) له ژماره ی ٥٦ ی رۆژی ٢٠٠٥/٢/٢٦ دا هه ولیکی بلاو کردو ته وه که گوا یه پاریزگاری که رکوک فه رمانیکی ده رکردو وه که چه که له زمانی کوردی نابی هیچ زمانیکی دی به کار بیته. راگه یاندنی پاریزگای که رکوک هه واله که ی به درۆ خسته وه رایه کاند، که ده قی نووسراوی پاریزگا دوو پاتی ده کاته وه که ماده ی ٩ له یاسای ئیداره ی ده ولته ی عیراق هه ردوو زمانی کوردی و عه ره بی به دوو زمانی رسم ی عیراق ناساندو وه، ئه مه ش ئه و ماده یه مان جیبه جی کردو وه.

دووه مین ئه نجومه نی پاریزگای که رکوک ماده ی ٥٨ یه که مین کاریه تی

رۆژی ٢/٢٨ ئه نجومه نی تازه هه لپۆر داری پاریزگای که رکوک که دووه مین ئه نجومه نه له دوا ی رووخانی رژی می به عس، یه که مین کۆبوونه وه ی خۆ ی به ئاماده بوونی هه ر ٤١ ئه ندامه کی گری دا. پیکهاته ی ئه مجاره ی ئه نجومه نی که رکوک له رووی نه ته وه یی و ره گه زه وه به ئه نجومه نی پینشو ناچیت، هه رچه نه ده یه که مین ئه نجومه نیشدا کورد به ١٢ ئه ندام زۆریه بوو، به لام له دووه مین ئه نجومه ندا کورد و هاو په یمانانی کوردستانی خاوه نی ٢٦ ئه ندامن. هه ره وه ریزه ی ئا فه رتانی ئه ندام ده کاته نزیکه ی چاره کی تیکرای ئه ندامانی ئه نجومه نه که که نو ئا فه رتن. له به رای کۆبوونه وه که ده تحسین که هیه سه رۆکی ئه نجومه نی پینشو له باره ی میکانیزمی کاری ئه نجومه نی رابردو و قسه ی کرد، دواتر عه لی سالیی به شیوه یه کی کاتی سه رۆکایه تی ئه نجومه نی گرت ده ست، هه ره وه تیکرای ئه ندامان سویندی یاساییان خوار. پاشان چه ند ئه ندامیکی کورد، عه ره ب، تورکمان، ئاشووری ده رباره ی کار و ئه رکه کانی ئه نجومه ن قسه یان کرد. جیبه جی کردنی ماده ی ٥٨ و ئاسایی کردنه وه ی ره وش ی که رکوک گرتگرتین خال بوو که چه ختی کرایه سه ر.

کورت هه وال

- * شه وی ٢/٢٧ چه ند چه کداریکی تیرۆریست له که ره کی دو یز کاسبکار یکیان به ناوی (سایبر محسن) تیرۆر کرد.
* چوار تیرۆریست که خه لکانی موصل و حه یجه ن، دانیان به تاوانه کانیان ناوه بۆ کاری خۆکوژی ئاماده بوون به م ناوانه له که رکوک ده ستگیر کران (قه حتان جاسم، نوری فه یصل، کریم بنیان، هه زاع ئیبراهیم).
* ٢/٢٥ له حه یجه به بۆنه ی ده ستگیرکردنی به رپۆه به ری شاره وانیه وه خه لکه که خۆپیشاندانیان سازکرد.
* 25/2 له گوندی زغیدان له سه ر ریگای که رکوک-رشاد تیرۆریستان تریله یه ک به شو فیزیکی تورکیه وه ده ستووتین.
* ٢/٢٦ بۆمیکی ته وقیت کراو له ژیر یه ک له بۆریه نه وته کانی ریگای دوو یزدا ده ته قیته وه دوو گومان لیکراو (رۆکان حه بیب و که نعان حه بیب سلیم) به و تومه ته وه ده سگیر ده کرین.

تورکیا دان به فیدرالیه تی کوردستاندا ده نیته

Peyamner - تورکیا به ره سمی فیدرالیزمی دا هاتووی عیراقی قه بول کرد و به م پینی دانی به فیدرالیه تی کوردستانیشدا نا. به پینی هه والی رۆژنامه ی Zaman ی تورکی شاندی نیردراو له لایه ن حکومه تی تورکیاوه بۆ لای به ریز جهلال تالهبانی رایه کاند که ئه وان ریز له بریاریک ده گرن خه لی عیراق بۆ دا هاتووی خۆیان دابیتیان. نیردراوانی تورکیا ئه م قسه یه یان له باره ی یاسای ئیداره ی کاتی عیراق کرد که به

بانگوازه بۆ خۆپیشاندان له ستۆکۆلم

کۆمیته ی پشتگیری له خه باتی ئازادبخوازانیه ی رۆژه لاتی کوردستان دزایه تی ده ستلانی سه رکو تکارانه ی کۆماری ئیسلامی ئیزان دژ به گه لی کورد له رۆژه لاتی کوردستان ده کات و هه زیشی ئه م ماوه یه ی دوا ی بۆ سه ر شار و شارۆچه کانی کوردستان و به ئه نقه ست به رته سکر دانه و به رینی پیدایستییه کانی ژیان له گه لی کورد به توندی مه حکوم ده کات. کۆماری ئیسلامی ئیزان کوشاری زیده تر ده هینته سه ر گه لی کوردستان: له رۆوی سوپایه وه خه ریکی ئاوادانکرده وه و دو باره دامه زرانده وه ی کۆنه مۆلگه سه ربازییه کانی خه یه تی و هاوکات له هه ولی سه رکو تکردنی که لتوری دابه و زیاتر له بیست رۆژنامه و کۆفاری کوردی داخستوه و به هه موو شیوه یه کی کۆنه پرستانه دژ به هه ولی ئازادبخوازانه و سه فرازبخوازانیه ی ئا فه رمی کورده که ده زانیت له میژوودا خاوه ن کۆششی به رچاوبوون و ئیستاش لایه نیکی گرتگی ئه و خه باته ئازادبخوازیه ن. ئه م چالاکیه ی ئه م بۆ ده ربرینی پشتگیری و هاو ده نگیمانه له گه ل کورده ئاواره کانی که مپی ئه لاش له باشووری عیراق و که مپی ئه لکه رامه له ئۆردن و هه موو ئه و کورده یی دیکه که له سه ر مه رزی ئه و دوو ولاته گیران خواردو وه. هه ره وه ده ربرینی هاو ده نگیمان له گه ل هه موو هه ولیکی ئازادبخوازانیه ی که له که مان له و به شه ی کوردستان و هاوکات پیرۆزبایی کردنه له ئا فه رتانی کوردستان له سالیادی ٨ ی مارسا، هیوادارین هه موو کوردیکی ئازادبخوازه هاتن و به شداربوونی کۆبوونه وه چه ماوه ریه که مان گه رمتر و پرچۆش و خرۆشتر بکات تا بتوانین باشتر و هاسانتر ده نگی گه لی کوردستان بکه یه نینه جیهان. هه موو کس و لایه نیک به خیر بیته! کاتۆمیر ١٤٠٠ - ١٦٠٠ (دوو بۆ چواری پاشینوهر) ریکه وت: شه ممه ٢٠٠٥/٢/٥ شوین: گۆره پانی سیزیکلس تۆزی له ستۆکۆلم، به رده م

Kulturhuset

سیمبولی ئیمه ئالای کوردستانه و ئه مانه ش دروشمه کانمانن به زمانی سویدی:
١- سوپای ئیزان له کوردستان برۆ ده ر!
٢- هاو پشینی له خه باتی ئازادبخوازانیه ی گه لی کوردستان!
٣- تیرۆریزمی ده ولتی ئیزان له کوردستان بووه ستیتن!
٤- مافی دیاریکردنی چاره نووس بۆ گه لی کوردا!

هه ر کس و ریکخرا ویک که گرتی له گه ل ئه و دروشمه گه لدا نییه زۆر به خیر بیته بۆ به شداریکردن له چالاکیه کان. هه موو کس و ریکخرا ویک بزیان هیه ئه و دروشمانه ی خۆیان له گه ل خۆیاندا به یینن که ده یانه ویت. هه موو کس و لایه نیک بۆی هیه و تار بۆ ئه و بۆنه یه ئاماده بکات، به لام له پینشدا ئاگاداران بکه ن تا بتوانین کاتی دروستی خۆیان بۆ ته رخان بکه یین. تکایه و تاره کانتان به کوردی مه نووسن، و تار و په یامه کانتان به سویدی یان به ئینگیزی بنووسن له به رته وه ی ئه م روو ده که نه رایگشتی نا کورد.
کۆمیته ی پشتگیری له خه باتی ئازادبخوازانیه ی رۆژه لاتی کوردستان
2005.02.28 ستۆکۆلم/ سوید

